

* "FASCISME MET ZIJN LEIDERSBEGINSEL, RASSENWAAN EN TERREUR, GAAT UIT VAN DE ONGELIJKVAARDIGHEID VAN DE MENSEN EN MENSENDOORTEN. FASCISME, DAT IS HET RECHT OM TE KNECHTEN, TE MUILKORVEN EN ZELFS TE DODEN";
Marcus Bakker *

AFA- ZWOLLE
p/a P. Steijnstraat 165
8022 TE ZWOLLE

AAN: - College van Burgemeester en Wethouders
- Fractievoorzitters
- Meldpunt Discriminatie Zwolle
- e.a.

Betreft: Knipselkrant
Bijlage: 1

Zwolle, 30 juni 1995

Geachte heer, mevrouw,

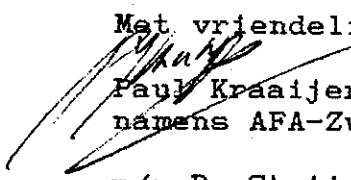
Bij deze ontvangt u een tweede door AFA-Zwolle samengestelde knipselkrant. Deze krant bestaat voornamelijk uit artikelen die betrekking hebben op de Nationale Volkspartij/CP-86 en zijn verschenen in de eerste zes maanden van '95.

Uiteraard is de knipselkrant niet volledig. Dat is ook niet de bedoeling. Het is een globaal overzicht van de vele perspublicaties over het genoemde onderwerp die in de eerste zes maanden van dit jaar zijn verschenen.

AFA-Zwolle hoopt dat u met belangstelling de vele artikelen zult lezen, waarbij zij expliciet wijst op de verbanden/overeenkomsten/contacten die er bestaan tussen nazistische groeperingen en individuele nazi's (NVP/CP-86 - FAP - ANS - Vlaams Blok - NSDAP/AO /// Ruitenbergh - Freling - Kusters - Homan - Hermsen).

Voor informatie over extreem-rechts in het algemeen kunt u contact opnemen met AFA-Zwolle.

Met vriendelijke groeten,

Paul Kraaijer,
namens AFA-Zwolle,

p/a P. Steijnstraat 165
8022 TE ZWOLLE
(telefax: 038542857)

* STEUN DE ANTI-FASCISTISCHE AKTIE !! Stort uw bijdrage op bankrekeningnummer 96 70 21 014 t.n.v. P. Kraaijer,
o.v.v. AntiFa *

DE SCHAAPSKOOI EEN HALF JAAR BEZIEN

JANUARI - JUNI 1995

SAMENGESTELD DOOR DE ANTI FASCISTISCHE AKTIE (AFA-) ZWOLLE

Zwolle - juni 1995

(Eerder verscheen: "De Schaapskool een jaar bezien - Een globaal overzicht van perspublicaties over CP'86 - 1994").

Alg. Dagblad,
11 januari 1995

Rijswijk verbiedt betoging van CP'86

RIJSWIJK — Burgemeester Roscam Abbing van Rijswijk heeft een betoging verboden van de extreem-rechtse Centruumpartij '86, die zaterdag zou worden gehouden. Hij is bang dat de openbare orde wordt verstoord. De partij had een mars willen houden tegen de 'golf van criminaliteit en drugsgebruik die ons land in een wurggreep houdt'.

Zwolse Courant,
11 januari 1995

Betoging van CP'86 verboden

RIJSWIJK - Burgemeester Roscam Abbing van Rijswijk heeft een betoging verboden van de extreemrechtse partij CP'86, die zaterdag zou worden gehouden. Hij is bang dat de openbare orde wordt verstoord. De partij had een demonstratieve tocht willen houden van het station in Rijswijk naar het winkelcentrum In de Boogaard, om te betogen tegen de 'golf van criminaliteit en drugsgebruik die ons land in een wurggreep houdt'.

Volkskrant
12 januari 1995

■ CP'86 De extreem-rechtse politieke partij CP'86 zal ondanks een verbod aanstaande zaterdag toch in Rijswijk demonstreren. Er wordt betoogd tegen criminaliteit en drugsgebruik. De burgemeester van Rijswijk vreest een verstoring van de openbare orde. CP'86-voorzitter Ruitenbergh is het beu dat demonstraties van zijn partij worden verboden: 'Desnoods gaan we de keiharde confrontatie met de politie aan.'

Zwolse Courant

DONDERDAG 12 JANUARI 1995

CP'86 heeft lak aan verbod op demonstratie

ZWOLLE (ANP) - De extreem-rechtse politieke partij CP'86 gaat zaterdag toch demonstreren in Rijswijk, ondanks het verbod van burgemeester Roscam Abbing. Dit heeft CP'86-voorzitter en tevens Zwols raadslid Henk Ruitenbergh gezegd. De Rijswijkse burgemeester verbood dinsdag de betoging van de splinterpartij die is gericht 'tegen de golf van criminaliteit en drugsgebruik die ons land in een wurggreep houdt'. De burgemeester vreest voor verstoring van de openbare orde, omdat linkse groeperingen een tegendemonstratie hadden aangekondigd. Bij het verbod speelde verder een rol dat het in het winkelcentrum In de Boogaard, het eindpunt van de betoging, op zaterdagmiddag altijd druk is.

Ruitenbergh zei gisteravond dat zijn partij het demonstratieverbod aan de laars zal lappen. 'We willen hiermee duidelijk maken dat we het meer dan zat zijn dat burgemeesters bijeenkomsten van onze partij altijd maar weer verbieden met het smoesje van de openbare orde. Desnoods gaan we de keiharde confrontatie met de politie maar aan. Onze leden pikken het niet langer dat hen steeds de voet wordt dwarsgezet'.

AFA - Zwolle
p/a P. Steijnstr. 165
8022 TE ZWOLLE
(tel. 038542857)

Weigering werk voor extreem- rechts mag

Volkskrant,
13 januari 1995

■ **EXTREEM-RECHTS** Ambtenaren van het Zeeuws provinciehuis die contacten met vertegenwoordigers van rechtsradicale politieke partijen niet met hun geweten kunnen verenigen, zullen daar geen negatieve gevolgen van ondervinden. Dat zijn Gedeputeerde Staten van Zeeland donderdag overceengekomen. De ambtenaren moeten in principe zonder te kijken naar godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht of op welke grond dan ook hun diensten verrichten. Maar GS hebben begrip voor degenen die 'in acute gewetensnood' komen als ze dat moeten doen voor rechtsradicalen.

Algemeen Dagblad, 13 januari 1995

GS Zeeland geeft toestemming aan ambtenaren

Van een onzer verslaggeefsters

MIDDELBURG — Gedeputeerde Staten van Zeeland hebben ambtenaren van de provincie toestemming gegeven op basis van gewetensbezwaren te weigeren diensten te verlenen aan extreem-rechts.

Zeeland onderhoudt in het kader van Euregio-projecten nauwe contacten met de Belgische grensprovincies Oost- en West-Vlaanderen, waarin het Vlaams Blok is vertegenwoordigd. „Het bureau Voorlichting van de provincie krijgt geregeld vragen van de Vlaams-Blokvertegenwoordigers en heeft laten weten daar toch wel moeite mee te hebben”, zegt hoofd algemene en juridische zaken, R. Koper. De ambtenaren vonden dat ze het recht hadden te weigeren werk voor extreem-rechts te verrichten, nadat hun commissaris van de Koningin, drs W.T. van Gelder, na de gemeenteraadsverkiezingen vorig jaar alle Zeeuwse gemeenteraadsleden uitnodigde, behalve de drie CD-raadsleden uit Vlissingen, de enige Zeeuwse gemeente met rechts-radicalen in de raad.

„De commissaris heeft daarmee — waarschijnlijk onbedoeld — een precedent geschapen. Van Gelder zei toen dat hij niets met die mensen te maken wilde hebben. Als hij dat mag, waarom zijn ambtenaren dan niet”, verwoordt Koper de bezwaren.

De ambtenaren zijn wettelijk verplicht primaire diensten te verrichten. Doen ze dat niet, dan kan hen werkweigering worden verweten: reden voor ontslag. „Als het Vlaams Blok of die drie uit Vlissingen vragen om een foldertje over recreatie in Zeeland, dan mag dat geen reden zijn bezwaar te maken. Maar als er wordt gevraagd om meer dan een kopietje — dus om extra dienstverlening — dan mag dat geweigerd worden.”

Met de toestemming van GS kunnen ambtenaren ook andere partijen diensten weigeren. „Inderdaad kan bijvoorbeeld een vrouwelijke ambtenaar extra service weigeren aan de SGP”, erkent Koper, al verwacht hij niet dat zoiets zal gebeuren 'omdat de relatie met de SGP uitstekend is'. De provincie blijft er in principe vanuit gaan dat de ambtenaren hun diensten verrichten zonder te kijken naar godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht of wat dan ook.

De gemeente Vlissingen heeft geen speciale richtlijnen voor de omgang met extreem-rechts. „We hebben nog geen problemen gehad met de drie heren, maar als er iets is, dan wordt dat van geval tot geval bekeken. Als een ambtenaar moeite heeft met een vraag van een raadslid, dan moet hij of zij naar de secretaris. Die bekijkt dan wat er gedaan wordt.”

Het landelijke netwerk van lokale ambtenaren tegen racisme (Later) is samen met de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) bezig de juridische mogelijkheden voor ambtenaren en gemeenten uit te zoeken. „Het gaat dan over de houding en werkinvulling van ambtenaren ten opzichte van extreem-rechts en over de beleidsadvisering voor gemeentebesturen die daarmee te maken hebben.” Nu handelen gemeenten allemaal anders. Later, vorig jaar opgericht door ambtenaren van de gemeente Purmerend die weigeren te werken voor het CD-raadslid Van der Plas, denkt in de tweede helft van dit jaar klaar te zijn met de 'handleiding'.

Agent slaat aanhanger van CP'86: onderzoek

*Journalisten en cameramensen
krijgen ook klappen van politie*

Van onze correspondent

RIJSWIJK — De rijksrecherche gaat een onderzoek instellen naar een politieman die zaterdag in Rijswijk een aanhanger van de extreem-rechtse partij CP'86 heeft geslagen. De man kreeg zonder aanleiding en zonder waarschuwing vooraf een stomp in zijn maag en een klap in zijn gezicht. De politieman krijgt tijdens het onderzoek van de rijksrecherche geen beperkingen in zijn werk opgelegd.

Het incident deed zich voor bij het station van Rijswijk waar twintig aanhangers van CP'86, ondanks een verbod van de Rijswijkse burgemeester P. Roscam Abbing, een demonstratie wilden houden. De politie arresteerde dertien CP'86-aanhangers, onder wie drie gemeenteraadsliden uit Hilversum, Den Haag en Zwolle. Ook partijvoorzitter Ruitenbergh werd ingesloten. De politie had 140 man op de been. Een toevallige voorbijganger werd ook hardhandig in een arrestantenwagen gegooid. Hij werd na twee uur vrijgelaten.

Verscheidene journalisten en cameramensen kregen ook rake klappen van de politie. Het NOS-Journaal en RTL4 overweegen klachten in te dienen over het agressieve gedrag

van de politie. RTL4 dient mogelijk ook een schadeclaim in wegens het vernielen van een cameralens en geluidsapparatuur door de politie. De schade aan de apparatuur wordt deze week vastgesteld.

De politie belemmerde journalisten zaterdag verschillend de keren het werk. Toen cameramensen van de NOS het arresteren van de CP'86-aanhangers wilden filmen, werden zij door een arrestatienheid in burgerkleding weggeslagen. De camera's liepen daarbij schade op. Ook de geluidsmensen van de omroepen kregen rake klappen.

Op een ander moment belemmerde een rij agenten in uniform journalisten de vrije doorgang, zodat zij niet konden registreren hoe de politie een

Duitse voorman Ku-Klux-Klan gepakt

LINDAU — Aan de Duits-Zwitserse grens is de vermoedelijke oprichter van de Duitse Ku-Klux-Klan gearresteerd. De 26-jarige, uit Potsdam afkomstige man, die extreem-rechts propagandamateriaal in zijn auto had, werd gezocht wegens doodslag. Hij kwam samen met een vriend uit Griekenland. In de auto van het tweetal werden cassettes met neo-nazistische liederen, rechtse literatuur, een Duitse oorlogsvlag en hagelpatronen gevonden.

MAANDAG 16 JANUARI 1995 3

Dertien leden van CP'86 opgepakt bij demonstratie

Van onze verslaggever

AMSTERDAM

Dertien leden van de extreem-rechtse partij CP'86 zijn zaterdag in Rijswijk aangehouden op grond van een noodverordening. Ze wilden ondanks een verbod toch demonstreren tegen de 'golf van criminaliteit en drugsoverlast'. De door de burgemeester uitgevaardigde noodverordening steunde de politie in staat potentiële betogers bij voorbaat op te pakken.

Onder de gearresteerden bevonden zich partijvoorzitter Ruitenbergh, tevens raadslid in Zwolle, en de gemeenteraadsliden Pellikaan uit Hilversum en Mordaunt uit Den Haag. Nadat er proces-verbaal tegen hen was opgemaakt, werden ze zaterdagavond naar huis gestuurd.

Burgemeester Roscam Abbing verdedigde achteraf het 'zwarte middel van de noodverordening' met een beroep op de openbare orde. De demonstratie had een tegendemonstratie kunnen uitlokken en grote last kunnen veroorzaken voor het zaterdagse winkelpubliek.

Zwolse Courant,
24 januari 1995

Celstraffen voor neo-nazi's

POTSDAM - Drie Duitse neo-nazi's zijn gisteren veroordeeld tot voorwaardelijke celstraffen wegens medeplichtigheid aan een poging tot moord. De drie moedigen in mei 1992 een kameraad aan die een 33-jarige Nigeriaanse vluchteling bijna ombracht. Het slachtoffer werd aangevallen vanwege zijn huidskleur. De dader, die tot acht jaar is veroordeeld, probeerde onder aanmoediging van zijn vrienden zijn nek te breken, hem in brand te steken en hem te verdrinken in een meer. Het slachtoffer werd op het laatste moment ontzet door andere omstanders.

Zwolse Courant, 31 januari 1995

Naar aanleiding van uitspraken mevrouw Malda-Broersma Ruitenbergt komt terug op incident

(Van één onzer verslaggevers)

ZWOLLE - Henk Ruitenbergt, gemeenteraadslid voor CP'86, heeft gisteravond in Zwolse raad, een vraag gesteld aan burgemeester Jan Franssen. Hij wil van de burgemeester weten waarom hij geen kritiek op allochtonen mocht hebben, terwijl zaterdag in deze krant de directeur van het bureau Volwasseneducatie Lijssel-Vecht, Mieke Malda-Broersma, vergelijkbare kritiek zou hebben geuit.

In november trok Ruitenbergt, op uitdrukkelijk verzoek van de burgemeester, zijn kritiek op allochtonen in. Gisteravond kwam hij op dat incident terug, na verwezen te hebben naar de publiciteit rond de politie te Flevoland ('uitsluiting blanke mannen bij sollicita-

ties'). Ook citeerde hij mevrouw Malda-Broersma, die deze dagen geconcludeerd zou hebben dat het tot voor kort gevoerde beleid tot integratie gefaald heeft, dat de helft van de allochtonen werkloos is terwijl eveneens de helft van de gevangenispopulatie uit allochtonen bestaat. Ruitenbergt: 'Ik wil nu van de burgemeester weten of die uitspraken de bevestiging zijn van mijn woorden in november. Of interpreteer ik dan de woorden van die mevrouw verkeerd?'

Burgemeester Franssen zegde toe schriftelijk te zullen antwoorden op de vraag van Ruitenbergt, die overigens deze dagen in Zuid-Afrika nog breed werd geportretteerd in de Engelstalige krant The Pretoria News.

CP'ers moeten voorkomen

ROTTERDAM (GPD) - Dertien CP'86-aanhangers, onder wie een Rotterdams gemeenteraadslid en de fractievoorzitter van de deelraad Delfshaven, moeten maandag voor de politierechter in de arrondissementsrechtbank in Arnhem verschijnen.

De dertien, waarvan er negen uit Rotterdam komen, werden bij een demonstratie eind november in Zevenaar gearresteerd. Ze maakten volgens de dagvaarding deel uit van 'een in uniform geklede groep (korte zwarte jacks, hoge schoenen en kort geknipt haar), min of meer lopend in het gelid en met zich voerend rode en/of zwarte vlaggen met daarop (runen)tekens'.

Ze hebben zich, aldus de dagvaarding, bij de demonstratie beledigend uitgelaten over buitenlanders. De groep zou leuzen als 'Ausländer raus' en 'Holland voor de Hollanders' hebben geroepen. De Delfshavense CP'86-fractievoorzitter Gerritse geeft toe dat hij er in Zevenaar bij was. Hij ontving zijn dagvaarding afgelopen woensdag.

Algemeen Dagblad,
28 januari 1995

Zwolse Courant

CP'86 raadsleden geroyeerd

AMSTERDAM — Twee CP'86 raadsleden in de Amsterdamse deelgemeente Zeeburg zijn door het partijbestuur geroyeerd omdat zij hebben ingestemd met een deelraadsubsidie voor een allochtonenproject. Beiden weigeren echter hun zetel af te staan en zetten voortaan als 'onafhankelijken' hun werk voort. Hierdoor verliest CP'86 haar laatste vertegenwoordigers in een Amsterdamse deelraad.

VRIJDAG 3 FEBRUARI 1995

Uw mening

Plaatsing van ingezonden stukken heeft niet in dat de redactie met de inhoud ervan instemt. Aanname hiervan worden niet gepubliceerd. Ingezonden stukken worden in het algemeen niet langer dan 50 kanten lang (max. 250 woorden). De redactie behoudt zich het recht voor — zonder opgaaf van redenen — brieven in te korten dan wel in het geheel niet op te nemen.

Allochtonen

Hierbij distantieer ik mij van

de ongenueanceerde wijze waarop de heer van Oosten door mij gedane (vermeende) uitspraken over integratie van allochtonen heeft geïnterpreteerd (deze krant, zaterdag 28 januari jongstleden). Tevens laat ik weten dat ik mij distantieer van de door de heer Ruitenbergt gedane uitspraken in de raadsvergadering van maandag 30 januari jongstleden.

M.W. Walda Boersma, Zwolle.
directeur Bureau

Volwasseneducatie
Lijssel-Vecht
en projectmanager
van het Project
Opvang Nieuwkomers

Naschrift redactie:
de betreffende conclusie dat integratie van allochtonen is mislukt, is door de verslaggever aan mevrouw Walda voorgelegd, maar door haar inderdaad als zodanig niet onderschreven.

Aangeklaagden raken voor rechtbank slaags met demonstranten. CP'86-leden krijgen geldboete

Van onze verslaggever

AMSTERDAM

De politierechter in Arnhem, mr. G. Bracht, heeft maandag vijf rechts-extremisten, onder wie het Rotterdamse CP'86-gemeenteraadslid M. Freling, conform de eis van de officier van justitie, mr. H. Hillenaar, veroordeeld tot een geldboete van vijftienhonderd gulden en een week voorwaardelijke gevangenisstraf. De vijf hadden op 26 november van het vorig jaar deelgenomen aan een 'door jeugdfront Nederland georganiseerde demonstratie in Zevenaar'.

Tijdens hun mars hadden ze, geuld in bruine hemden, discriminerende leuzen geroepen en vlaggen met Keltische kruizen en adelaars met zich meegedragen.

Destijds waren er dertien aanhangers van CP'86 aangehouden. Zij moesten maandagmorgen voor de politierechter verschijnen. Bij hun aankomst voor het Arnhemse paleis van justitie raakten zij slaags met een groep anti-fascisten. Bij de schermutselingen sneuvelde een ruit van het gebouw. De politie greep snel in en arresteerde een jongere demonstrant.

Zes verdachten werden tot de zitting toegelaten. De anderen konden zich niet identificeren en werden weggestuurd. Een van de advocaten, mr. B. Schadd, noemde dit 'een belachelijke actie', omdat het paleis van justitie een openbaar gebouw is.

De politie vond later in Arnhem het Rotterdamse raadslid. Hij moest zich alsnog verantwoorden.

Tegen hem eiste de officier een hogere straf, omdat deze als raadslied een voorbeeldfunctie heeft. De politierechter meende echter dat alle leden van de groep gelijk gestraft moeten worden. Bij twee van de zes verdachten die wel het gerechtsgedrag in-mochten, was de dagvaarding te laat aangekomen. Tegen deze verdachten is de zaak aangehouden.

De veertig anti-fascisten bleven voor de rechtbank wachten op de uitslag van de rechtzitting. Zij riepen 'Stop de CP'86' en 'Nooit meer fascisme'. CP'86 achtten zij een nazistische partij die zo snel mogelijk moet worden verboden. Racisme en fascisme noemden zij een misdaad. Na de uitspraak hebben de vijf veroordeelden via een achterdeur het paleis van justitie verlaten.

Volkskrant,
8 februari 1995

Duitse neo-nazi's trainen in ex-Joegoslavië

Van onze correspondent

BONN

Duitse neo-nazi's bereiden zich als huurling in ex-Joegoslavië voor op het plegen van aanslagen in Duitsland. Wapens, munitie, explosieven en landmijnen worden vanuit het oorlogsgebied naar het 'thuisfront' gesmokkeld. De federale recherche (BKA) spreekt inmiddels over de 'Braune Armee Fraktion'.

Op een symposium, dinsdag in het Beierse Wildbad Kreuth, verklaarde een medewerker van het 'Bundeskriminalamt' dat een neo-nazi na terugkeer uit Bosnië is aangehouden en bekende hoe hij en zijn Duitse kameraden aan het front leerden bommen te maken en om te gaan met explosieven en mijnen.

De BKA-man maakte tevens bekend dat de politie afgelopen november bij Frankfurt een wapenarsenaal heeft gevonden dat was aangelegd door een groep neo-nazi's. Het BKA beschikt over aanwijzingen dat in extreem-rechtse kringen aanslagen worden voorbereid op bekende Duitse politici. Wat betreft organisatie en werkwijze vertonen de internationaal operende extremisten volgens het BKA veel overeenkomsten met de Rote Armee Fraktion, de extreem linkse terreurgroep.

In de afgelopen twee jaar zijn als reactie op de aanslag met brandbommen van Solingen in totaal zeven rechts-extreme organisaties verboden. Het BKA heeft de indruk dat veel groepen daarop ondergronds zijn gegaan en zich nog hechter dan voorheen hebben georganiseerd.

Alg. Dagbl., 31 januari 1995

KLAPPEN BIJ PROCES TEGEN LEDEN CP'86

Van onze correspondent

ARNHEM — Voor het Paleis van Justitie in Arnhem raakten gisteren leden van de extreem-rechtse partij CP'86 slaags met leden van de anti-fascistische groepering 'Stop de CP'86. Nooit meer fascisme!'

Volgens de anti-fascistische groepering gedroegen de CP'86-leden zich uitdagend en zouden ze zijn gewapend met stokken en paraplu's. De CP'86-leden, die allen voor de Arnhemse politierechter moesten verschijnen, zeggen echter dat ze door de anti-fascisten werden bekogeld.

Overigens kwamen enkele CP'86-leden het gebouw van justitie niet binnen, omdat zij niet over een identificatiebewijs beschikten. Een dagvaarding bleek niet voldoende. 'Foutje', volgens politierechter mr. G. Bracht, die vijf man van CP'86 — onder wie het Rotterdamse gemeenteraadslid M. Freling — veroordeelde tot boetes van 1500 gulden en een voorwaardelijke celstraf van een week wegens het medeplegen van discriminatie op 26 november vorig jaar in Zevenaar.

Tegen acht andere demonstranten is de zaak aangehouden.

7 februari 1995

Tekenen van rouw in Oberwart, na de aanslag van zaterdag.

FOTO REUTERS

Zwaargewonde bij nieuwe bomaanslag in Burgenland

AP, AFP, Reuter

WENEN

In de Oostenrijkse provincie Burgenland, ten zuid-oosten van Wenen, is maandag opnieuw een bom ontploft. Daarbij raakte een man zwaargewond. De bom zat verstopt in een vuilnisbak bij een kinderspeelplaats in de plaats Stinatz. Het projectiel ontplofte toen een vuilnisman de ton opende. In Stinatz woont een grote minderheid van Kroatische immigranten.

Het ministerie van Binnenlandse Zaken heeft zich nog niet uitgelaten over de vermoedelijke verantwoordelijken voor de aanslag. Over de explosie die in de nacht van zaterdag op zondag in het plaatsje Obertwart, veertig kilometer van Stinatz, aan vier zigeuners het leven kostte, zei minister van Binnenlandse Zaken Löschnak maandag dat die waarschijnlijk het werk was van rechtse extremisten.

De politie suggereerde aanvankelijk, tot woede van zigeunerleiders en linkse politici, dat de zigeuners omkwamen toen zij een steen met

daarop de tekst 'Roma terug naar India' trachtten op te blazen. De steen lag langs een weg die naar een woongebied van zigeuners aan de rand van Obertwart leidt. Uit onderzoek bleek dat de steen was verbonden met een bom, die ontplofte toen een van de vier slachtoffers hem trachtte te verwijderen.

Kanselier Franz Vranitzky noemde de aanslag van zaterdag 'een laf daad tegen leden van etnische minderheidsgroepen'. Volgens vicekanselier Erhard Busek is ook de tweede aanslag een welbewuste poging van extreem-rechts 'om de democratie in Oostenrijk te destabiliseren'.

De aanslag van zaterdag was de ernstigste sinds in 1993 een gewelddadige campagne tegen buitenlanders in Oostenrijk begon. Drie Oostenrijkse neo-nazi's moeten binnenkort terechtstaan op beschuldiging van betrokkenheid bij het verzenden, in 1993, van bombrieven aan linkse instellingen en personen. De toenmalige burgemeester van Wenen, Helmut Zilk, verloor door een bombrief twee vingers.

● **Apeldoornse politie maakt snel eind aan ultrarechtse manifestatie**

Ruitenberg weer

● **Gevreesde confrontatie voorkomen**

gearresteerd

(Van onze verslaggevers)

ZWOLLE/APELDOORN (GPD) - De Apeldoornse politie heeft zaterdagmiddag 26 leden van de extreem-rechtse groeperingen Centrum Partij '86 en Nationale Volkspartij bij een verboden demonstratie gearresteerd. Onder hen was ook landelijke voorzitter Henk Ruitenberg, tevens Zwols raadslid, die vorige maand ook al werd aangehouden tijdens een verboden manifestatie in Rijswijk.

Op verschillende strategische punten in en rondom Apeldoorn waren vanaf tien uur 's morgens al wachtposten uitgezet. Het resultaat was dat de auto's en busjes van de CP'ers en hun sympathisanten vroegtijdig werden gesignaleerd. Ze werden ingerekend wegens overtreding van het samenscholings- en demonstratieverbod. De gevreesde confrontatie met tegendemonstranten kon daarmee worden voorkomen.

Pas aan het begin van de avond mochten de arrestanten naar huis terugkeren, na betaling van een boete van honderd gulden per persoon. Bij de tegendemonstratie door honderden 'anti-fascisten' werden vier arrestaties verricht wegens geweldpleging en vernieling. In totaal werden 130 agenten ingezet om de openbare orde te bewaren.

front Nationaal Socialisten (ANS). Het Rotterdamse CP-raadslid Martijn Freling ontapte tot zijn verbazing aan een kortstondig verblijf in de cel omdat hij niet door de politie werd opgemerkt. Met een Duitse perskaart wist Freling enkele uren later zelfs door te dringen tot een persconferentie op het hoofdbureau van politie. De enige 'verrassing' bij de ultra-rechtse actie zat in het feit dat als startpunt van de demonstratie niet het NS-station in het centrum, maar winkel-

centrum De Eglantier in de wijk De Maten werd gekozen. De politie bleek echter op alles voorbereid.

Omdat ze per se wilde tegen gaan dat het drukke winkelcentrum werd belast met de demonstratie, werden de 26 betogers bij het winkelcentrum aangehouden.

Tegendemonstratie

Aan het begin van de middag had zich op het Stationsplein een snel aanzwellende stroom tegendemonstranten verzameld. Zodra zij vernamen dat er arrestanten naar het politiebureau werden gebracht, trok de groep in de richting van het politiebureau in het centrum van Apeldoorn. Daar kreeg het gezelschap versterking van andere anti-fascistische demonstranten.

De politie besloot de tegendemonstratie niet te verbieden. Het lukte redelijk het protest in goede banen te leiden, totdat aan het eind vier mensen werden aangehouden wegens openlijke geweldpleging en agressief gedrag.

Het Rotterdamse CP'86-raadslid Freling kondigde zaterdag aan dat zijn partij over twee weken opnieuw een demonstratie 'tegen drugsoverlast en criminaliteit' wil houden, ditmaal in Rotterdam. Freling denkt dat deze manifestatie niet verboden zal worden. 'Rotterdam is onze thuishaven, de antifascistische beweging is er niet erg sterk,' zei hij. 'Bovendien heeft Rotterdam een burgemeester die vrijheid van meningsuiting hoog in het vaandel heeft.'

Een van de gearresteerde rechts-extremisten had een verboden wapen (zogenaa-

'wurgstokjes') in zijn bezit. Verder werd propaganda-materiaal in beslag genomen, zo-

als diverse spandoeken (met de leus 'Eigen Volk Eerst'), vlaggen en pamfletten.

Tot de arrestanten behoorde naast Ruitenberg ook ook leider Eite Homan van het Actie-

EXTREEM-RECHTS

Flirten in Tripoli

RINKE VAN DEN BRINK ■ Dat de Centruumpartij '86, tegenwoordig voluit Nationale Volkspartij/CP'86, het goed kan vinden met extreem-rechts in Zuid-Afrika, Vlaanderen en Duitsland, is logisch. Maar wat verbindt de partij met woestijnindictator MoeAmmar al-Kaddafi?

Partijsecretaris Tim Mudde van de Nationale Volkspartij/CP'86 mocht op maandag 31 oktober 1994 de laatste van acht politieke toespraken houden, waarmee in Tripoli de *Third conference on the thinking of the political thinker M. Khadafi/Green book: democracy & human rights* werd geopend. Mudde, lijsttrekker van de CP'86 bij de verkiezingen voor de Provinciale Staten in Utrecht, bevond zich in Tripoli in 'goed' gezelschap. Akbar Muhammed van de antisemitische zwarte organisatie *Nanon of Islam* uit de Verenigde Staten was er ook. Akbar Muhammed is al ruim twintig jaar een van de naaste medewerkers van Louis Farakhan, de leider van de *Nation of Islam*. Verder was er een vertegenwoordiger van het Franse *Nouvelle Résistance*, een van de radicale extreem-rechtse organisaties waar-

mee het Libische regime banden heeft. *Nouvelle Résistance* is een nationaal-revolutionaire beweging en fel bestrijder van 'het Amerikaans-zionistische imperialisme'. De voorzitter van de *Nationale Volkspartij/CP'86*, het Zwolse gemeenteraadslid en ex-kaderlid van de Industriebond FNV Henk Ruitenberg, ontkent desgevraagd de contacten tussen zijn partij en Libië. 'In mijn ogen is daar niets te vinden wat van belang zou kunnen zijn voor onze partij. En als Tim daar al geweest is, dan in ieder geval niet uit naam van de partij. Ik weet er in ieder geval niets van en als partijvoorzitter zou ik het weten als er wel contacten waren.'

Ruitenberg is kennelijk niet op de hoogte van de gangen van zijn partijsecretaris. Of doet alsof. Want dagelijks bestuurdert Stewart Mordaunt, Haags gemeenteraadslid van de CP'86, doet niet geheimzinnig over de reis naar Libië van zijn fractiemedewer-

ker. 'Ja, Mudde is daar geweest. Die uitnodiging is gelopen via *Nouvelle Résistance* in Frankrijk. Daarmee heeft hij contact.' Mordaunt kan gemakkelijk uitleggen waarom het minder vreemd is dan het lijkt, dat de CP'86 op kosten van de Libiërs in Tripoli acte de présence kon geven. 'Zij zijn anti-Amerikaans en antizionistisch, dat zijn wij ook. En we kunnen van Kaddafi aardig wat leren. Hoe je gasterbodevrij moet zetten bijvoorbeeld. Dat heeft hij vorig jaar met een grote groep Tunesiërs gedaan.' Mordaunt dnel op een besluit van Kaddafi uit september 1993 om meer dan tien-duizend buitenlandse arbeiders Libië uit te zetten.

Het is niet de eerste keer dat de CP'86 contact heeft met de Libiërs, vertelt Mordaunt ook nog. 'In het verleden hebben ze ons wel eens wat lectruur gestuurd, onder andere het *Groene boekje*. Ik heb ook wel eens lectruur toegestuurd gekregen uit Iran.'

Volgens een verslag van het Libische persbureau Jana 'bevestigde Tim Mudde van de Centruumpartij uit Holland dat de onsterfelijke stelling van de Derde Universele Theorie en het *Groene boekje* de

definitieve oplossing bieden voor de problemen van de wereld. De vertegenwoordiger van de Nederlandse Centruumpartij bepleitte de stichting in Europa van een centrum voor de studie van het *Groene boekje*. De principes van Khadafi leken Mudde heel bruikbaar voor Nederland.

Kaddafi hamert in zijn *Groene boekje* op het belang van de clan als organisatieprincipe, het lijkt erop dat Mudde met zijn opmerkingen over de waarde van de familiebanden daarbij wilde aansluiten. 'En Mudde zei dat zijn partij tegen sancties tegen Libië is. Dat horen de Libiërs natuurlijk graag,' zegt de Schotse taxichauffeur Ron Brown, een voormalig lid van het Britse Lagerhuis voor Labour. Brown - uit zijn partij gemyeerd vanwege zijn pro-Libische opvattingen - is een vaste bezoeker van dit soort hoogmissen ter meerdere ere en glorie van Kaddafi.

Meer dan dat hij in Libië is geweest, wil Tim Mudde niet kwijt. Pas na enig aandringen geeft hij toe dat hij Kaddafi's *Groene boekje* een goede inspiratiebron vindt. 'Als je nou eens begint met dat te lezen en je maakt dan een vergelijking met wat wij zeggen, dan zie je het vanzelf. Als je het goed leest, dan zul je onder andere de derde weg herkennen in het *Groene boekje*. Dat gaat terug op mensen als Evola (in 1974 overleden fascistische Italiaanse filosoof - RvdB), José Antonio (José Antonio Primo de Rivera, de in 1936 door de republiken gefusilleerde grondlegger van de Spaanse *Falange*, de eenheidspartij van het Franco-regime - RvdB) en dergelijke. Dan hebben we het dus duidelijk over een derde positie. Als je ons partijprogramma goed hebt gelezen, dan weet je dat we het daarin ook over de derde positie hebben.'

In de eerste paragraaf van hoofdstuk 29 van het partijprogramma van de CP'86 heet het: 'Wij nationalisten aanvaarden de *International-Third-Position-filosofie*, die zowel het internationale kapitalisme (liberalisme) als het internationale socialisme als mens-onwaardig en imperialistisch verworpt.' Het Italiaanse fascisme en in navolging daarvan de Spaanse *Falange* en ook de 'linkervleugel van Hitlers NSDAP die geleid werd door de gebroeders Strasser, bepleitten allemaal een dergelijke derde weg, de *nationaal-revolutionaire* weg. Op de door Mudde bezochte conferentie in Tripoli was er alvast zo'n brede coalitie aanwezig van extreem-links en extreem-rechts. Mudde is daar blij mee: 'Het gaat tegen een geza-

SUBSIDIE

De Moon-sekte als souffleur van Janmaat

De Centruumdemocraten sterven af op de zoveelste confrontatie met het ministerie van Binnenlandse Zaken. Al jaren ruist Janmaat over de subsidiering van de activiteiten van het wetenschappelijk bureau van zijn partij. Het ministerie heeft de afgelopen jaren herhaaldelijk aan de CD betaalde subsidiegelden teruggeëist of subsidieverzoeken afgewezen, omdat de CD zich niet aan de criteria voor subsidieverlening hield. In december van het afgelopen jaar bracht de *Thomas Hobbes Stichting*, zoals het wetenschappelijk bureau van de CD heet, eindelijk weer een publikatie uit. De driedertig pagina's tellende Engelstalige brochure heet *Aids. Ghost or threat*. In *NRC Handelsblad* van 13 februari veegt prof. dr. R. Coutinho, hoogleraar epidemiologie en bestrijding van infectieziekten aan de Universiteit van Amsterdam, de vloer aan met dit rapport dat volgens hem absoluut geen wetenschappelijke waarde heeft. Hij noemt het een 'journalistisch rapport met een heel duidelijk maatschappelijk conservatief standpunt'. Dat laatste klopt maar al te zeer: dr. R. Johnstone en prof. dr. J. Knappert, de auteurs van het rapport - over wier achtergronden de CD aan *NRC Handelsblad* geen inlichtingen wilde verstrekken - zijn vooraanstaande leden van de *Verenigingskerk van de eerwaarde Moon*, beter bekend als de *Moon-sekte*. Prof. dr. Jan Knappert is cultureel-antropoloog en een van de belangrijkste leden van de Moon-sekte in Nederland. Knappert verblijft al geruime tijd in

Engeland waar hij doceerde. Hij is nu gepensioneerd.

Knappert is lid van de internationale adviesraad van *The World and I*, het glossy magazine van de Moon-sekte. Verder werkt hij al sinds 1992 voor de CD aan een minderhedennota.

De politicoloog Roger Johnstone is een van de leidinggevende figuren binnen Causa, de mantelorganisatie van de Moon-sekte die zich met politiek bezighoudt. Johnstone was tot de Europese verkiezingen in juni 1994 adjunct-secretaris-generaal van de extreem-rechtse fractie in het Europees Parlement. Volgens CD-leider Janmaat is Knappert geen lid van de Moon-sekte. 'Dat heeft hij mezelf gezegd. Als u gelijk heeft, is dat voor mij nieuw. Van Johnstone weet ik dat die er wel bij hoort.'

Tot diezelfde tijd zat de leider van de Franse afdeling van Causa, Pierre Ceyrac, voor het Front National in het Europees Parlement. Eerder was Ceyrac lid van het Franse parlement voor het FN. In 1988 kreeg Le Pen in de campagne voor de presidentsverkiezingen en de daar onmiddellijk op volgende parlementsverkiezingen hulp van circa 200 Moon-aanhangers uit de Verenigde Staten, Japan, Zuid-Korea en Noord-Europa. Ze hielpen hem onder andere met affiches plakken. Pierre Ceyrac bevestigt dat desgevraagd, maar hij ontkent de voortdurende en uit verschillende bronnen opduikende verhalen over (uitgebreide) financiële steun van de Moon-sekte aan het FN. Ook binnen de CD heeft lange tijd een *Moonie* op een vooruitgeschoven post gezeten. De socioloog Wim Koetsier, secretaris van Causa-Nederland, bemande jaren het

secretariaat van de CD. Naar eigen zeggen kreeg hij die baan in 1990 nadat de Moon-sekte kort voor de kamerverkiezingen de CD 20.000 gulden had gegeven. Net als Johnstone en Ceyrac heeft ook Koetsier in 1994 zijn functie in de CD neergelegd. 'Wij hebben op internationaal niveau besloten om het politieke werk wat meer te laten liggen en ons te concentreren op het geestelijke,' zegt Koetsier, die tegenwoordig voorzitter is van de Nederlandse afdeling van de Moon-sekte.

Janmaat ontkent ook dit verhaal. 'De heer Koetsier is destijds door de fractie aangesteld en daarbij hebben voorwaarden of beloften van de Verenigingskerk geen rol gespeeld.'

Het rapport over aids is niet de eerste poging van Janmaat om een activiteit van de steenrijke Moon-sekte te laten financieren door de Nederlandse overheid (en vervolgens dat geld misschien weer op een of andere manier op te strijken?). In 1990 heeft de CD via de stichting Karel de Grote (opgezet voor politieke ontwikkelingshulp in Oost-Europa) een subsidieverzoek ingediend voor een conferentie in Warschau, georganiseerd door de *Professors World Peace Academy*, een van de talrijke mantelorganisaties van de Moon-sekte. Dat verzoek om 54.011 gulden is afgewezen omdat aan de conferentie uitsluitend wetenschappers deelnamen die niets uit te staan hadden met Poolse politieke partijen.

Volgens het ministerie van Binnenlandse Zaken (en in enkele gevallen de rechter) houdt de CD zich dus niet aan de regels. Onzin, meent Janmaat: 'Ik heb te maken met politieke paters die alles doen om ons dwars te zitten.' RINKE VAN DEN BRINK

Ruitenberg (links) en Mudde bij het Vlaams Blok, januari 1995

menlijke vijand. Inderdaad ja, het Amerikaanse imperialisme en het zionisme.'

Het Libische regime steunt verschillende bewegingen. De *Nation of Islam* kreeg naar eigen zeggen in 1985 vijf miljoen dollar van Kaddafi. Ook van het extreem-rechtse Britse National Front wordt gezegd dat het financieel gesteund is door Kaddafi. Volgens het Britse antifascistische maandblad *Searchlight* onderhandelde Derek Holland van het NF in 1983 al met het Libische volksbureau in Londen over financiële steun. Die gesprekken werden afgebroken toen vanuit de Libische vertegenwoordiging een Britse politieagent werd doodgeschoten.

Uit foto's in *Searchlight* blijkt dat drie leden van de toenmalige vijfkoppige leiding van het partijje, Patrick Harrington, Nick Griffin en Derek Holland, in 1988 naar Libië reisden en hun bewondering voor de dictatuur van Kaddafi (en trouwens ook voor het regime van de ayatollah's in Iran) niet onder stoelen of banken staken. Over-

gens verbraken de Libiers de banden met het NF alweer snel, omdat ze overtuigd waren met *madmen* van doen te hebben.

Over financiële steun aan de CP'86 wil de secretaris van de partij, Mudde, niets kwijt. Hij houdt vol dat hij 'puur uit belangstelling' naar Libië is gegaan.

Maar was dat misschien belangstelling voor mogelijke financiële steun?

'Ik wil daar verder niks over kwijt, dat houd ik voor mezelf,' zegt Mudde.

Stewart Mordaunt is stellig in zijn reactie: 'Wij hebben in ieder geval geen financiële steun van de Libiers gekregen. Voor zover ik weet is Tim Mudde niet met een tas vol dollars teruggekomen uit Tripoli. Bij zulk soort contacten gaat het natuurlijk ook niet alleen om geld. Je kunt er allerlei dingen van leren en interessante mensen ontmoeten.'

De Nationale Volkspartij/CP'86 - de naamsverandering dateert van het partijcongres van 19 november 1994 in Sassenheim en is bedoeld om verwarring met Jan-

maats CD te verminderen - is reislustig. Partijvoorzitter Henk Ruitenberg: 'Ik wil graag komen tot samenwerking op internationaal niveau. Dat vergroot onze macht. Nu zie je overal een heleboel splinterpartijen, waardoor we altijd zwak blijven. Ik ben een groot voorstander van een overkoepelend internationaal orgaan waarbinnen iedere partij wel haar eigen mening kan houden. Over tachtig procent zijn we toch volstrekt gelijkdenkend. Maar je ziet in alle landen dat er te veel mensen zijn die leiderschap willen spelen. Zodra er iemand is die qua inzet en inhoud meer kan dan ik, treed ik terug als voorzitter.'

In december van het afgelopen jaar verbleef Ruitenberg bijna drie weken in Zuid-Afrika, waar hij vertegenwoordigers van alle extreem-rechtse en pro-apartheids-groeperingen ontmoette. Ruitenberg hield er op 16 december een rede op het *Groot Geloftefeest* op het *Boerenat Feesterrein* in Sandpruit. Hij vergeleek de historische strijd van de Boeren met de strijd van de CP'86. 'Een ongelijke strijd welke uiteindelijk door een sterk en karaktervol Boerenvolk werd gewonnen. Geschiedenis werd geschreven, door een grote trek die werd ondernomen, door een ongelijke strijd die was gewonnen, door een bloedrijver die was geboren en een gelofte die werd uitgesproken. Die strijd, geschiedte aanwezig, is gelijk aan de strijd die wij in Nederland strijden. Tegen de zogenaamde democratie en onze multi-cultuur.'

Behalve in Zuid-Afrika heeft de CP'86 goede contacten met de *Nationaldemokratische Partei Deutschlands* (NPD), geleid door holocaust-ontkenner Günther Deckert) en haar jeugdorganisatie de *Junge Nationaldemokraten* (JN). Op 4 juni 1994 was een delegatie van de CP'86, waarvan onder anderen Mudde, Ruitenberg en Mordaunt deel uitmaakten, aanwezig op het congres van de JN. Volgens *Centrummeis* nummer 3 van 1994 onder meer om 'nadere contacten te leggen met o.a. *Nouvelle Résistance* en de *Parti Nationaliste Français et Européen* (PNFE) uit Frankrijk'. De PNFE is volgens het standaardwerk *Les droites nationales et radicales en France* van Jean-Yves Camus en René Monzat (Lyon, 1992) de belangrijkste neonazi-beweging in Frankrijk. PNFE-leden zijn veroordeeld voor een

aantal bomaanslagen tegen woongebouwen van immigranten in Zuid-Frankrijk, waarbij in 1988 een dode en zesien gewonden zijn gevallen. Tijdens het onderzoek naar de aanslagen bleek dat de PNFE een cel had opgebouwd in de rangen van de politie. Ten minste vijf PNFE-politiemensen zijn destijds ontslagen uit de dienst.

De CP'86 heeft ook weleens geprobeerd om in contact te komen met het Franse Front National, maar daar is tot nog toe weinig van terechtgekomen. Henk Ruitenberg: 'Dat komt door de onwetendheid van de Fransen. Die denken dat alleen de Centrumdemocraten hier wat voorstellen. Maar ik heb nu met Filip Dewinter van het Vlaams Blok afgesproken dat we proberen via hem in contact te komen met het Front National.'

Met het Vlaams Blok bestaan al jaren hartelijke banden. De CP'86 was op 5 januari met een flinke delegatie aanwezig op een grote meeting van het Blok in de Antwerpse Handelsbeurs. Ze troffen er onder anderen NPD-chef Günter Deckert.

Het Nederlands Blok van Wim Vreeswijk was er overigens ook. Ruitenberg: 'Hij wilde een afspraak met ons maken dat wij geen kandidaat zouden stellen in de provincie Utrecht, dan zou hij ons Zuid-Holland laten. Dat zou ik best willen doen, maar Vreeswijk is onbetrouwbaar.'

Wim Vreeswijk beweert precies het tegenovergestelde. 'In april 1994 hebben we een mondelinge verklaring ondertekend. Wij zouden niet meedoen aan de kamerverkiezingen en in ruil daarvoor zou de CP'86 in de provincie Utrecht niet meedoen aan de Statenverkiezingen. Het Nederlands Blok heeft zich aan die afspraak gehouden, de CP'86 niet.' Volgens Henk Ruitenberg is dat gebeurd omdat Vreeswijk leden van de CP'86 benaderde om over te stappen naar het Nederlands Blok. 'Wel nee,' zegt Vreeswijk, 'ik heb gewoon allerlei mensen uit oude bestanden gemaild.' Het adresmateriaal dat hij daarvoor gebruikt heeft, is afkomstig van de oude Centrumpartij, van de Centrumdemocraten en 'van bestanden die raadsleden die naar ons zijn overgestapt, hebben meegenomen. Trouwens, die bestanden van de CP'86 liggen op straat. Er zijn talloze politie-invalsen bij de CP'86 geweest waarbij kaartenbakken zijn meegenomen. En die zijn natuurlijk gaan zweren. Die zijn bij de Anne Frank Stichting terechtgekomen, bij actiegroepen. Ik begrijp niet waar Ruitenberg zo moeilijk over doet.'

Elke week een ander tijdschrift in huis

Kies nu uit dit unieke aanbod van 11 tijdschriften de 3 week- en 6 maandbladen van uw keuze. U ontvangt dan wekelijks een tijdschrift: Drie keer per maand 1 van de 3 door u gekozen weekbladen, en een keer per maand 1 van de 6 door u gekozen maandbladen.

Ja, ik wil graag een abonnement op AT RANDOM

Naam: _____

Adres: _____

Post/Plaats: _____

Telefoon: _____

(Kruis de 3 weekbladen van uw keuze aan)

- ☐ VRIJ NEDERLAND
- ☐ HP/DE TIJD
- ☐ DE GROENE AMSTERDAMMER
- ☐ TIME

- ☐ Ik betaal per kwartaal slechts / 65,-
- ☐ half jaar slechts / 124,-
- ☐ jaar / 247,-

GEEN POSTZEGEL NODIG. Stuur de bon (of kopie daarvan) in een open, ongefrankeerde enveloppe naar:

☐ Ik doe AT RANDOM cadeau, ik betaal, stuur de bladen naar:

Naam: _____

Adres: _____

Post/Plaats: _____

(Kruis de 6 maandbladen van uw keuze aan)

- ☐ OPZIJ
- ☐ QUOTE
- ☐ ELLE
- ☐ ESQUIRE
- ☐ PENTHOUSE
- ☐ ELLE WOMEN
- ☐ AVANTGARDE

☐ Ik betaal na ontvangst van de acceptatiekaart

☐ Ik magtig AT RANDOM het abonnementsgeld automatisch van mijn bank/girorekening af te schrijven: _____

HANDTEKENING: _____

at random
het nieuwe keuzesubscriptie

HP/DE TIJD	DE GROENE	TIME
ELLE	QUOTE	ESQUIRE
PENTHOUSE	ELLE WOMEN	AVANTGARDE

Nog sneller bel naar
of fax de bon na

14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

VRIJDAG 24 FEBRUARI 1995

25 FEBRUARI 1995

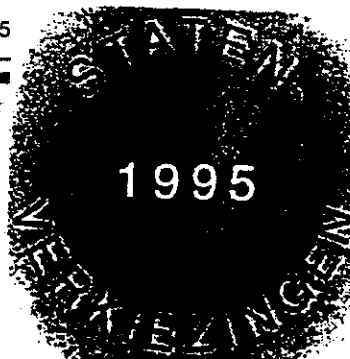
PAGINA 43

Pamfletten CP'86 in Zwolle van verkiezingsborden

(Van één onzer verslaggevers)

ZWOLLE - Burgemeester Jan Franssen van Zwolle heeft gisteren pamfletten van CP'86, de partij van raadslid Henk Ruitenberg, van de verkiezingsborden laten verwijderen.

Op de pamfletten wordt opgeroepen om mee te doen aan een demonstratie, die CP'86 zaterdag in Rotterdam wil houden. Die demonstratie is overigens door burgemeester Peper van die stad verboden. Het besluit om de pamfletten weg te laten halen heeft burgemeester Franssen genomen omdat de gemeentelijke 'plakborden' uitsluitend gebruikt mogen worden door politieke partijen die meedoen aan de provinciale verkiezingen om hun affiches op te hangen. CP'86 is op 8 maart niet van de partij in Overijssel. 'En het pamflet is ook geen verkiezingsaffiche', aldus Franssen.

Extreem-rechts gaat zwaar versplinterd verkiezingen in

Aan de Statenverkiezingen doet dit jaar een record aantal extreem-rechtse partijen mee. De vorige keer namen alleen de Centrumdemocraten van Janmaat deel, en dan nog maar in zeven provincies. Nu dingen maar liefst vijf ultra-rechtse partijen naar de gunst van de kiezer, in op één na (Drenthe) alle provincies.

Tot voor kort was uiterst-rechts vooral de CD. Maar het rechtse front is de laatste tijd zwaar versplinterd. Behalve de CD doen mee: het Nederlands Blok, CP'86, de Burgerpartij Nederland (BPN) en het Patriottisch Democratisch Ap-pel (PDA). De concurrentie is het grootst in Zuid-Holland, waar de stemmers kunnen kiezen uit vier rechtse partijen. De CD hebben met elf provincies nog de grootste dekking. Alleen in Drenthe laat ook deze partij verstek gaan. 'Onze leden daar durven de druk niet aan', verklaart Janmaat.

Minder gretig

De Centrumdemocraten zeggen te hebben geleerd van de leegloop in de partij sinds de gemeenteraadsverkiezingen van vorig jaar. Ongeveer 20 CD-raadsleden stapten over naar een andere partij of begonnen voor zichzelf. 'We zijn minder gretig met het kandideren van onervaren mensen', zegt Janmaat nu. En 'weglopers' kunnen voortaan rekenen op een civiele procedure. 'Die lui moeten hun zetel aan ons afstaan. Zo niet, dan volgt een schadeclaim.'

Het Nederlands Blok profiteert flink van de leegloop van de Centrumdemocraten. Negen CD-raadsleden kozen voor de partij die de Utrechtse make-laar Wim Vreeswijk begin vorig jaar ging leiden, nadat hij als kroonprins van Janmaat in ongenade was gevallen.

Het Nederlands Blok probeert de posten Utrecht en Zuid-Holland te houden en mikt verder op Friesland, Limburg en Gelderland.

Ruitenberg

Ook voorzitter Ruitenberg van de radicalere CP'86 geeft hoog op van zijn personeelsbeleid. Hij wil niet zo 'enorm afgaan' als Janmaat. 'Wij kwakken niet zo maar iedereen op de lijst. Ik wil eerst overtuigd zijn van iemands capaciteiten.' CP'86 doet alleen mee in Zuid-Holland, Gelderland en Utrecht. In de overige provincies is het 'potentieel' volgens Ruitenberg nog niet goed genoeg.

Ruitenberg vindt de CD te gematigd. 'Janmaat slaat voor de tv stoere taal uit, maar in de Kamer heeft hij het al over integratie van buitenlanders. Wij zijn de radicaalste partij. Wat ons betreft gaan alle buitenlanders eruit. Heel duidelijk.' Voor de concurrentie is Ruitenberg niet bang. 'Die splinters staan te zwak in de schoenen, hebben geen geld en te weinig leden. Alleen de CD zijn een echte concurrent. Maar Janmaat gaat veel leden verliezen. Veel CD'ers zijn niet honkvast gebleken. Dat tast de geloofwaardigheid enorm aan.'

Duitse autoriteiten verbieden twee neo-nazipartijen

Van onze correspondent
Willem Beusekamp

BONN

In Duitsland zijn vrijdag opnieuw twee nazi-organisaties opgeroepen en verboden. Er werden geen arrestaties verricht, wel grote hoeveelheden propagandamateriaal in beslag genomen. Een optocht van de extreem rechtse Deutsche Liga, vandaag in Magdeburg, is eveneens verboden.

... Het verbod van de Fredheitliche Deutsche Arbeiterpartei (FAP) en Nationale Liste (NL) is volgens minister Kanthier van Binnenlandse Zaken een gevolg van de agressieve manier waarop deze partijen haat zaaien tegen democratische organen. Zowel FAP als NL maakt zich tevens schuldig aan antisemitische hetzes en campagnes tegen buitenlanders.

In 1993 had Kanthier reeds het Constitutionele Hof ingeschakeld met het verzoek de FAP te verbieden. Gisteren maakte het Hof bekend dat de FAP niet als politieke partij, maar als vereniging kan worden beschouwd. Op basis van de "volledigheid" en rechts wettelijke verenigingen moeten voldoen, kon de minister van Binnenlandse Zaken zonder al te veel juridische problemen zelf ingrijpen.

"Er werd onmiddellijk beslag gelegd op een aantal bankrekeningen van de FAP en op talrijke plaatsen

werd huiszoeking verricht, onder meer bij FAP-aanvoerder Friedrich Busse in Oberhausen.

Het ministerie van Binnenlandse Zaken in de deelstaat Hamburg kwam op hetzelfde moment in actie tegen de Nationale Liste, eveneens een vereniging van nationaal-socialisten. De relatief nieuwe NL is officieel voornamelijk in het noorden van Duitsland actief, maar onderhoudt volgens de binnenlandse veiligheidsdienst net als de FAP internationale contacten.

Beide groeperingen kwamen deze maand weer in het nieuws na de moord op vier zigeuners in Oostenrijk. Het vermoeden bestaat dat de daders van die aanslag deel uitmaken van een groter netwerk, waarin ook de FAP en NL actief zijn.

Het verbod van een hele reeks fascistische partijen en verenigingen vanaf 1992 heeft volgens Ernst Uhlrau van de Veiligheidsdienst in Hamburg tot gevolg dat veel extremisten ondergronds zijn gegaan. De controle op hun activiteiten zou daardoor zijn bemoeilijkt. Collega's van Uhlrau hebben al gespreken over een "Braune Armees Fraktion", en waarschuwen tegen terroristische daden.

De FAP wordt door de Duitse regering beschouwd als de gevaarlijkste rechtse groepering. Officieel heeft de partij 150 leden, van wie een onbekend aantal het afgelopen jaar is overlopen naar de NPD, de oudste naoorlogse neo-nazipartij.

Een politiemans toont wapens en propagandamateriaal van de neo-nazistische FAP.

FOTO DPA

Rotterdam voorkomt botsing links-rechts

Van onze verslaggevers
ROTTERDAM, AMSTERDAM

Rotterdamse politie heeft zaterdag met de preventieve aanhouding van 150 zogenaamde 'links-autonomen' een confrontatie weten te voorkomen met leden en aanhangers van de extreem-rechtse CP'86. Naast de 150 arrestanten pakte de politie ongeveer twintig verdachten op, die tot de CP'86-aanhang worden gerekend. Onder hen waren elf, uit Duitsland afkomstige skinheads, die in het bezit bleken van slagwapens. Ook aangehouden werd het Arnhemse CP'86-kopstuk Kusters, die meermalen veroordeeld is voor openlijke geweldpleging en verboden vuurwapenbezit.

Alleen op het Centraal Station kwam het in de namiddag tot een schermutseling tussen CP'86'ers en linkse demonstranten. Daarbij viel een over en weer rake klappen. De politie, die tweehonderd man ME had ingezet, wist met de aanhouding van vier CP'86'ers de rust rond het station echter snel te herstellen. De 150 links-autonomen werden eerder en eveneens op het Centraal Station aangehouden, direct nadat zij uit een uit Schiedam afkomstige trein waren gestapt. Allen werden in de boeien geslagen en met bus-tie overgebracht.

Volgens de politie waren zij van plan deel te nemen aan de herdenkingslocht van de Februaristaking uit de tweede wereldoorlog. Tevens wilden zij een tegendemonstratie houden tegen een door burgemeester Peper verboden betoging van de CP'86.

De groep gedroeg zich, aldus de politie, 'zeer agressief' en had onder meer messen, honkbalknuppels, traangas, flessen voor het vervaar-digen van molotov-cocktails, hel-men en schilden bij zich. De meest-ten droegen bivakmutsen en andere verboden uitmonstersingen.

Op grond hiervan besloot de politie, in overleg met de hoofdofficier van justitie en loco-burgemeester Simons, de 150 op te pakken. Volgens een gemeentewoordvoerder was het niet noodzakelijk hiervoor de noodwet of -verordening af te kondigen. "Daar was de situatie niet naar. Er is voortdurend een afwe-ging gemaakt, maar voor het afkon-digen van de noodwet stond de openbare orde onvoldoende onder druk. We denken dat telkens de juis-te keuzes zijn gemaakt."

Ondanks het demonstratieverbod hadden zich op verschillende plek-ken in Rotterdam CP'86-aanhangers verzameld. De politie hield hen voortdurend in de gaten en ging onder meer in het zuidelijk stads-ge-bied op zoek naar de aanpak van de Rotterdamse politie.

Amsterdam

De Februaristaking van 1941 werd zaterdag ook in Amsterdam herdenkt. Dat gebeurde voor de 49e keer.

deel tot arrestaties over. Kort nadat acht CP'86'ers daar uit tramlijn 2 waren gestapt, werden zij wegens agressief gedrag aangehouden. Het Rotterdam CP'86-raadslid M. Freiling, die van Peper geen toestemming had gekregen voor het houden van een demonstratie tegen 'de drugoverlast en de golf van criminaliteit in Nederland' werd niet op straat gesignaleerd. Wel kondigde de hij via de radio aan dat zijn partij voortaan geen vergunning meer zal aanvragen voor in Rotterdam te houden demonstraties. "Die worden door Peper toch stelselmatig verboden, zodat we in de toekomst nog slechts verrassingsdemonstraties zullen organiseren."

Alle, in totaal 170, arrestanten werden nog zaterdag vrijgelaten. Enkele, onder wie drie Duitse skin-heads, kregen een proces-verbaal. De herdenking van de Februaristaking zelf, waaraan ongeveer honderd mensen deelnamen, verliep rustig. Loco-burgemeester Simons was verheugd over het "waardige" verloop ervan. Hij toonde zich eveneens tevreden over de aanpak van de Rotterdamse politie.

keer. Naar schatting drieduizend mensen defileerden tussen vijf en zes uur 's middags langs het stand-beeld De Dokwerker. Namens het gemeentebestuur legden burgemeester Patijn en wethouder Van der Aa de eerste krans. Binnen een half uur was de sokkel van De Dokwerker bedolven onder de kransen en bloemen, gelegd door onder meer de oud-burgemeesters Van Thijn, Polak en Sam-kalden, raadsleden uit Amsterdam en Zaanstad, vakbonden, verzetsor-ganisaties, comité's van kampover-

levenden en honderden burgers. De herdenking stond dit jaar in het teken van het eerste artikel van de Grondwet, waarin het gelijkheidsbeginsel is vastgelegd en dat discrim-inatie in welke vorm dan ook ver-biedt. "Het zijn de stakers van 1941 geweest die streden voor eerbied-geving van humanitaire normen en waarden en mede de weg hebben gebaad voor dit Grondwetsarti-kel", schreven het comité Herden-king Februaristaking 1941 en het gemeentebestuur in hun oproep voor de herdenking.

THOU,
27 februari 1995

150 arrestaties bij 'linkse' actie tegen CP'86 in R'dam

Doet een onzer redacteuren
ROTTERDAM, 27 FEBR. De Rotterdamse politie heeft zaterdag zo'n 150 jongeren gearresteerd die van plan waren een tegemonstratie te houden tegen een verboden betoging van de CP'86. De leden van de linkse groep waren bewapend met messen en katapulten. De demonstratie van CP'86 vond niet plaats. Wel werden ongeveer 20 aanhangers van extreem-rechts gearresteerd wegens geweldpleging en verboden wapenbezit. In de loop van zaterdag kwamen alle arrestanten weer vrij.

De groep van 150 linkse tegen-demonstranten werd door agenten en Mobiele Eenheid met handen aangehouden op perron drie van

het Rotterdamse Centraal Station. De groep was in Schiedam op de trein naar het Centraal Station gestapt, toen bleek dat de aanhangers van extreem rechts zich niet zoals verwacht in Schiedam hadden verzameld.

De politie arresteerde de linkse demonstranten, omdat ze bewapend waren met 44 slagwapens, 10 kettingen, 9 zakmessen, 9 busjes traangas, 30 strijkers, een

priem, een schroevendraaier, 150 lege flessen, een brandblusser, een hamer en een katapult. Verder hadden de betogers nog 59 beenbeschermers, 46 helmen, 33 bivakmutsen en 12 schilden bij zich.

De arrestanten werden op video vastgelegd en afgevoerd met politiebussen. Op grond van de video-beelden beslist justitie over even-

tuale verdere vervolging. De linkse jongeren gooiden hun wapens bij aankomst op het perron met een neer, waardoor het voor de politie moeilijk werd om te bepalen wie nu een wapen bij zich had.

Via pamfletten had de linkse groep geprobeerd om mededonders voor hun tegemonstratie te werven in Rotterdam en omgeving. In deze vlugbrieven werd

opgeroepen om wapens mee te nemen.

De politie hield verder vier Nederlandse en elf Duitse extreem rechts-aanhangers aan, wegens agressief gedrag en wapenbezit. Twee andere CP'86-activisten werden aangehouden omdat ze betrokken waren bij een vechtpartij met enkele linkse tegemonstranten op het stationsplein.

Aanhangers van de CP'86 slaagden er zaterdag nog wel in een spandoek aan de noordkant van de Maastunnel te bevestigen met de tekst „Vrijheid van meningsuiting! Ook voor Centrum-partij '86!“, geflankeerd door twee goudkleurige keltische kruizen. Het doek werd door de politie verwijderd.

Politie pakt 170 man op tijdens betoging

(Van een verslaggeefster)

ROTTERDAM - De Rotterdamse politie heeft zaterdag 170 mensen aangehouden om gewelddadigheden tussen linkse 'autonomen' en aanhangers van de extreem-rechtse partij CP'86 te voorkomen. Van de arrestanten kwamen er 150 uit het linkse kamp.

In de namiddag vlogen linkse en rechtse demonstranten elkaar in de haren op het Stationsplein. Daarbij werden vier CP'ers aangehouden. De rest van de dag wist de tweehonderd man sterke politiemacht de rust te bewaren. Zaterdagavond zijn alle arrestanten. Justitie besluit nog of zij vervolgd worden.

Links had in reactie op een voorgenomen betoging van CP'86 een herdenking van de Februaristaking georganiseerd, waaraan 150 mensen deelnamen. Nog eens 150 tegemonstranten hadden zich op station Schiedam verzameld. Ze dachten daar extreem-rechts aan te treffen. Toen dit niet het geval bleek, gingen de met bivakmutsen en schilden uitgeruste 'autonomen' naar Rotterdam, waar de mobiele eenheid hen op perron drie inreken-de.

Meer dan veertig stokken en knuppels, tien fietskettingen, traangas, een katapult met knikkers, 46 helmen en 150 glazen flessen en potjes werden in beslag genomen.

Hoewel de extreem-rechtse demonstratie - volgens CP'86 een betoging tegen drugs en criminaliteit - vorige week was verboden, waren toch tientallen skinheads in zwarte jacks met rechtse emblemen naar de Maasstad gekomen. Toen zij groepjes vormden op het Centraal Station, verwijderde de politie hen, waarop ze zich verspreidden. Twintig rechts-extremisten, onder wie elf Duitsers, werden gearresteerd wegens verboden wapenbezit of agressief gedrag.

Demonstratie CP'86 verboden

UTRECHT - CP'86 mag zaterdag niet demonstreren in Utrecht. Uit vrees voor rellen heeft burgemeester Opstelten de ultra-rechtse splinterpartij een vergunning geweigerd. Opstelten verbiedt ook tegen-demonstraties. De burgemeester is bang voor ongeregelde- den, zoals afgelopen zaterdag in Rotterdam. CP'86 zegt zaterdag 'sowieso' de straat op te gaan.

Zwolse Courant

VRIJDAG 3 MAART 1995

Demonstraties

Regelmatig lees ik in de krant dat her en der in den lande demonstraties van politieke partijen door burgemeesters verboden worden, met het argument dat mogelijk de orde verstoord zou kunnen worden door onder meer tegendemonstraties. Het recht van demonstratie, vergadering en vrije meningsuiting is echter nadrukkelijk vastgelegd in onze wetgeving, mits dit niet leidt tot verstoring van de openbare orde. Als een politieke partij of andere maatschappelijke stroming toestemming tot demonstratie bij de gemeente aanvraagt, is het mijns inziens zeer ondemocratisch dergelijke demonstraties bij voorbaat te verbieden onder het argument dat verwachte tegendemonstraties mogelijk de openbare orde kunnen verstoren. Burgemeesters hebben de taak aangevraagde demonstraties ordelijk te laten verlopen en zullen in bovengestelde gevallen meerdere demonstraties niet op de zelfde dag dienen toe te staan, indien er verwacht wordt dat dit tot conflictsituaties zou kunnen leiden. De zo toegestane demonstratie dient altijd de bescherming van de politie te genieten, opdat zogenaamde 'spontane' tegendemonstraties niet de kans krijgen de openbare orde te verstoren.

J. Spruit, Zwolle

(door de redactie bekort)

'Ik haal voor betoging van CP'86 niet al mijn politie van stal'

Van onze verslaggeefster
Ellen de Visser

UTRECHT

De informatie van de politie was helder en 'weinig verrassend': er dreigde 'een niet geringe verstoring van de openbare orde'. Burgemeester mr. I. Opstelten van Utrecht hoefde er dan ook niet lang over na te denken: woensdagmiddag besloot hij de demonstratie van CP'86, die voor vandaag gepland stond, te verbieden.

Aanleiding voor zijn beslissing: de rellen van afgelopen zaterdag in Rotterdam. Daar waren CP'ers, die ondanks een demonstratieverbod toch naar de stad waren gekomen, slaags geraakt met anti-fascisten.

Onderling overleg tussen burgemeesters over het beleid ten aanzien van extreem-rechts is er niet, aldus Opstelten. Dat burgemeester J. Laan van Nieuwegein woensdag, 'uit vrees voor verstoring van de openbare orde door tegendemonstraties', het Nederlands Blok verbood om met een geluidswagen rond te rijden, berust dan ook niet op afspraak.

Maar de Utrechtse burgemeester stuurde begin deze week toch maar een delegatie politieagenten voor informatie naar de collega's in Rotterdam. En besloot vervolgens op grond van artikel 5 van de Wet Openbare Manifestaties een algemeen demonstratieverbod voor zaterdag uit te vaardigen.

Want het is niet zozeer de demonstratie van de CP die problemen oplevert, zegt hij. De demonstratie lokt een tegendemonstratie uit: het Komitee Utrecht tegen Racisme en Fascisme (KURF) had laten doorschemeren zaterdag ook van de partij te zijn. En waar dat toe leidt, heeft hij in Rotterdam gezien.

Opstelten, vastbesloten: 'Ik heb geen behoefte om vanwege die demonstratie al mijn beschikbare politie van stal te halen. Dan demonstreren ze maar niet. Dan zeg ik gewoon: het gebeurt niet. Punt.'

Of het verbieden van een demonstratie van extreem-rechts effectief is, is niet aan de orde, vindt hij. 'Ik toets uitsluitend aan de veiligheid. De demonstratie was gepland op een zaterdagmiddag, in de krokusvakantie, in het centrum van de stad. Met die drukte kun je er best

eens wat tussendoor hebben, maar niet het risico van vechtpartijen.'

Maar heeft iedere groep, dus ook extreem-rechts, dan geen vrijheid van meningsuiting? 'Het gaat niet om een politieke beoordeling van mijn kant', zegt Opstelten. 'Iedereen mag een demonstratie organiseren. Maar als ik vermoed dat het uit de hand gaat lopen, dan mag ik zeggen dat die demonstratie mij niet zo goed uitkomt.'

Is het dan niet de taak van de overheid om ervoor te zorgen dat iedereen kan demonstreren zonder dat het uit de hand loopt? Peinzend: 'Dat is een legitieme vraag. Maar dat gaat iets te ver. Dan moet je zoveel politie beschikbaar hebben. Bovendien moeten demonstranten zelf kunnen garanderen dat ze de openbare orde niet verstoren. En als we die garantie niet krijgen, dan gaat het gewoon niet door.'

De vergelijking met een risicowedstrijd dringt zich op. Waarom wel pelotons ME als Utrecht tegen Ajax voetbalt en waarom nu niet? Wie bepaalt de grens van het toelaatbare? 'Ik', zegt Opstelten. 'Ook bij een voetbalwedstrijd maak ik een afweging. Als er echt iets ernstigs aan de hand is, dan sluit ik een verbod niet uit. Maar ook de groep zelf bepaalt wat nog kan. Een groep kan zo uitdagend zijn, kan zich op zo'n beladen manier manifesteren, dat het een tegenreactie oproept. En dan krijg je situaties die niet meer toelaatbaar zijn.'

Dat het KURF vervolgen is over het demonstratieverbod, begrijpt Opstelten goed. 'Het KURF is een prima club, maar dat is niet aan de orde. Het moet instaan voor de handhaving van de veiligheid, ook voor die van hen.'

Noch het KURF, noch CP'86 heeft beroep aangetekend tegen de beslissing van de gemeente Utrecht. Of dat ook betekent dat het vandaag in het centrum rustig zal blijven, is volgens Opstelten niet zeker. 'Eerlijk gezegd verwacht ik wel problemen.' Het KURF heeft al te kennen gegeven de demonstratie niet meer te kunnen afgelasten.

Het betekent voor de burgemeester dat hij vanaf zaterdagmorgen vroeg in het beleidscentrum aanwezig moet zijn. Zuchtend: 'Ik had eigenlijk andere plannen.'

Politie op glad ijs met oppakken op grond van uiterlijk

NRC, 6 MAART 1995

Door onze redacteur
F. KUTENBROUWER
AMSTERDAM, 6 MAART. De
Utrechtse binnenstad is op de
laatste wintertocht van de kro-
kusvakanantie geen plaats voor de-
monstraties, besloot burgemeester
Opstelten. Hij had trouwens geen
politie genoeg. Daarom verbodt
hij zaterdag niet alleen een an-
gekondigde optocht van CP'86 maar
ook eventuele tegendemonstraties
van het acties Comité KURF. Om
dat verbod te handhaven moest
de politie toch in actie komen.
Grote vraag: hoe herkent men een
potentiële demonstrant?

Nieuwsanalyse

Artikel 435a van het Wetboek
van strafrecht moest uitkomst
brengen. Dit zet een straf van
maximaal twaalf dagen hechtenis
of een boete van vijftien gulden
op het openlijk dragen van
bepaalde „kledingsstukken of op-
zichtige onderscheidingstekens”.
Dit artikel staat in het strafrecht-
telijk spraakgebruik bekend als
het „uniformverbod” en werd in
1933 in de wet opgenomen als re-
actie op het steeds brutaler optre-
den van de NSB.

In Utrecht moesten nu stekel-
koppen aan de ene zijde en punk-
haar of Palestijnse sjalla aan de
andere zijde als aanknopingspunt
dienen voor de politie. Dit is een
gevaarlijk spoor. Het betreffende
artikel heeft een hoog toevalsge-
halte, blijkt uit het gezagheben-
de wetcommentaar van prof.mr.
J. Remmelink, die waarschuwt te-
gen een „schijn van rechtsonge-
lijkheid die de politieke harts-
tochten veelteer prikkelt”.

Het uiterlijk alleen is ook niet
voldoende om mensen op te pak-
ken, het moet gaan om symbolen
die in een samenleving vrij alge-
meen worden begrepen als uit-
drukking van „een bepaald staat-
kundig streven”. Uit de jurispru-
dentie blijkt dat er niet veel nodig
is om te worden veroordeeld: een
stukje van een NSB-uniform dat
opdrak een neutrale overtuiging uit-
drukt.

De Utrechtse politie fotografeerde zaterdag arrestanten die waren aangehouden na een demonstratieverbod. (Foto WFA/'t Sijth)

kwam (zwarte hemd, boord, das)
was voldoende en zelfs een rode
tulp op 1 mei. Maar dat waren
wel de jaren dertig. En het ging
in elk geval om geprofileerde be-
druwingen. In de huidige postmo-
derne samenleving zijn symbool
en betekenis veel losser van el-
kaar komen te staan — met alle
risico's van dien voor de willekeur-
ige voorbijganger.

Het van stal halen van het uni-
formverbod is duidelijk een nood-
greep geweest als gevolg van een
andere noodgreep, het algemene
demonstratieverbod dat de
Utrechtse burgemeester had afge-
kondigd. „Burgemeesters grijpen
snel naar het verbodsmiddel”, sig-
naleerden H.R.B.M. Kummerling

en H.N. Oevermans van de
Utrechtse Universiteit enkele ja-
ren geleden in een beschouwing
over uitingenvrijheid en vijandig
publiek. De demonstratievrijheid
is hier ook pas in 1988 door de
Grondwet erkend en de Neder-
landse jurisprudentie over dit on-
derwerp vertoont volgens de des-
kundigen „een opmerkelijk wisse-
test-case uit 1980. „Positieve

lend beeld”. Ook niet echt sterk
dus.

Het Europese Hof voor de
rechten van de mens heeft wel
duidelijk stelling genomen. In het
geval van demonstratie en tegen-
betoging kan de overheid niet vol-
staan met een neutrale opstelling,
zei het Hof in een Oostenrijkse
test-case uit 1980. „Positieve

maatregelen van de staat” kunnen
geboden zijn. Zolang demonstren-
ten zich vreedzaam gedragen
moeten zij worden beschermd en
niet verboden. De vraag is natu-
rlijk wel of met name sommige
rechts-extremistische leuzen niet
zo vijandig zijn tegenover de ele-
mentaire beginselen van de recht-
staat dat zij moeilijk op volledige
bescherming aanspraak kunnen
maken. Deze gedachte is echter
door de Nederlandse rechter af-
gewezen. Het verbieden van een
betoging dient te berusten op sy-
siek gevaar en niet op de inhoud
van een bepaald gedachtegoed.
Tegen de uitingen zelf kan alleen
achteraf, via het strafrecht wor-
den opgetreden.

De Nederlandse regering heeft
zich op het standpunt gesteld dat
een verbod met het oog op drie
gkende ongeregeligheden alleer-
mogelijk is als een „bestuurlijke
overmachtsituatie” dreigt. De
vraag is alleen wanneer daar sprake
van is. Deze vraag is verschil-
lende malen voorgelegd aan de
rechter, met als gevolg het wissel-
lende beeld. De kwetsbaarheid
van een locatie, zoals een druk-
binnenstad, vormt duidelijk een
factor.

Moelijker ligt het met de be-
schikbare politiezet. Dat der
niet voldoende zou zijn om de
verwachten wanordelijkheden te
voorkomen was in 1989 een rede-
voor de voorzitter van de Afdel-
ling rechtspraak van de Raad
van State een demonstratieverbo-
voor Centrumdemocraten in Rot-
terdam te billijken. In hetzelfde
jaar was dezelfde rechter, ook in
een zaak over Centrumdemoor-
ten, maar nu in Leerdam, ve-
kritischer. Er moet ook rekening
worden gehouden met hulp van
korpsen uit omliggende plaatsen.
Pas als de politie-inzet dan niet
onvoldoende kan worden geacht
er reden betogingen te verbieden.
En dat was nog voor het nie-
we politiebetal dat met zijn indel-
ing in regiokorpsen het draagvi-
voor politiebijstand volgens de
boekje aanmerkelijk heeft ver-
groot.

Utrecht komt terug van dubieus uniformverbod

Van onze verslaggever
Victor Lebesque

AMSTERDAM

Hoogleraar strafrecht Schalken zegt: 'Preventieve arrestatie kennen wij niet.' Met andere woorden: in de rechtsstaat Nederland mogen mensen niet zomaar worden opgepakt. Laat staan dat 'zomaar opgepakten' bij een temperatuur van een paar graden boven nul in de catacomben van een voetbalstadion mogen worden gekooid en daar bij ontstentenis van toiletten ook nog eens urenlange plas moeten ophouden.

De 'autoriteiten' in Utrecht dachten dat het wel kon. Zaterdag werden daar 170 personen aangehouden. Zeventig van hen zouden een strafbaar feit – het negeren van een demonstratieverbod – hebben gepleegd. De andere honderd werden, zonder dat zij ook maar iets hadden gedaan, gearresteerd op grond van hun uiterlijk.

'Je hebt de verkeerde kleren aan op het verkeerde moment', kreeg een meisje te horen toen haar de oelen werden omgedaan. Aan het kritisch oog en de persoonlijke inschatting van de politieman werd vergelaten of iemand in aanmerking kwam om opgepakt te worden. Het dragen van een zogenoemde 'LO-sjaal' kon al fataal zijn.

In Utrecht is een overheidsfunctionaris op een *trouaille* gekomen. Hij – de ingeving dat artikel 35 a van het Wetboek van Strafrecht een probaat middel kon zijn in een poging tot het houden van een tweetal verboden demonstraties – een betoging van het ultrarechts CP'86 en een tegendemonstratie van anti-fascisten – in de kern te smoren.

Toestemming voor de demonstraties was door de burgemeester geëigend. Een week eerder waren in Rotterdam CP'ers slaags geraakt met anti-fascisten en werden 170 arrestaties verricht. De burgemeester van Utrecht stelde uiteraard een prijs op herhaling van die toelien.

Wie bedacht heeft dat zaterdag in Utrechtse binnenstad personen met 'uiterlijke kenmerken' konden worden gearresteerd, is vooralsnog onduidelijk. De 'liberale' burgemeester Opstelten, de 'kritische' hoofdcommissaris Wiarda of de kenner van het recht? Hoofddofficier in justitie Berger? Alle drie gaven zaterdag toe dat er door de politie arrestaties werden verricht op grond van artikel 435 a.

Artikel 435 a stelt strafbaar 'hij die in het openbaar kledingstukken of opzichtige onderscheidingstekens draagt of voert, welke uitdrukking zijn van een bepaald staatkundig streven'. Het artikel, aangeduid als het 'uniformverbod', dateert uit 1933. Er werd mee beoogd 'te voorkomen dat staatkundige spanningen van die tijd door prikkeling nog zouden toenemen en politieke machtsonwikkeling te belemmeren'.

In feite was het bedoeld om provocerend optreden van de NSB te kunnen aanpakken. De kledingstukken waarmee NSB'ers uiting gaven aan hun staatkundig streven, zo staat in een arrest van de Hoge

middag dat 'het lang niet zeker is of de verdachten ook op 435 a zullen worden gedagvaard'.

Het heeft er alle schijn van dat de Utrechtse driehoek spijt heeft van de massale arrestaties op grond van 'uiterlijke kenmerken' en daarom nu jukt dat artikel 435 a niet werd toegepast. Hoewel wellicht een niet onaanzienlijk deel van de anti-fascisten in staat geacht mag worden de openbare orde te verstoren als ze daar de kans voor zou hebben gekregen, mogen factoren als kale kop, punk-kapsel, verkeerde ringetjes, schoeisel of een sjaltje iemand niet zonder meer tot verdachte bestempelen. Dat zou van onaanvaardbare willekeur getuigen.

Maar ook vervolging wegens overtreding van het demonstratieverbod is een hachelijke zaak. Een groepje anti-fascisten heeft bloemen gelegd bij het Anne Frank-monument. Het is de vraag of de rechter dat als een verboden demonstratie zal beoordelen. Degenen die antwoorden 'Ik ga demonstreren', hebben geen voltooid delict gepleegd. Hooguit deden zij een poging tot demonstratie, maar poging tot overtreding is in het Nederlandse strafrecht, anders dan poging tot misdrijf, niet strafbaar.

De Utrechtse politie heeft onder supervisie van de burgemeester en de hoofddofficier de normale regels van het strafrecht volstrekt genegeerd. Iemand kan alleen worden aangehouden als hij verdachte is. En verdacht is iemand pas als uit feiten of omstandigheden een redelijk vermoeden van schuld aan enig gepleegd strafbaar feit voortvloeit.

De wet stelt strenge grenzen aan vrijheidsbeneming, het zwaarste dwangmiddel dat de overheid kan toepassen. Ook het Europese mensenrechtenverdrag geeft waarborgen tegen lichtvaardige vrijheidsbeneming. Het Europese Hof voor de Rechten van de Mens heeft ooit beslist dat detentie ter voorkoming van strafbare feiten zonder dat voorgeleiding voor een rechter volgt of de bedoeling van een berechting aanwezig is, niet is toegestaan.

Nu het nog maar de vraag is of het Openbaar Ministerie de 170 arrestanten ook voor de rechter zal brengen, kan het Utrechtse politieoptreden niet door de beugel. Voorkoming van ordeverstoring door simpelweg mensen op te pakken op grond van hun uiterlijk is juridisch een uiterst dubieus paardemiddel, waarmee op de rand van de rechtsorde werd geopereerd.

Aanhouding op basis van uiterlijk aanvechtbaar

Raad uit 1934, waren zwart hemd, boord en das. Verboden 'opzichtige', of zoals de regering destijds dit woord parafraseerde met 'uittartende', onderscheidingstekens waren het hakenkruis en de wolfsangel.

Met het artikel werd niet alleen, zij het sporadisch, opgetreden tegen fascisten. Ook socialisten (SDAP'ers) werden veroordeeld wegens het getooid zijn met een rode tulip op 1 mei of wegens het dragen van rode broeken en rokken. De laatste jurisprudentie over artikel 435 a dateert van 1937: het leidde een sluimerend bestaan tot de herontdekking vorige week in Utrecht.

De Utrechtse 'driehoek' – burgemeester, hoofddofficier van justitie en korpschef – heeft maandag het optreden van de vierhonderd man sterke politiemacht geëvalueerd. Die bezigheid heeft het drietal kennelijk tot andere gedachten gebracht. Tijdens een pauze in het langdurig beraad gaf burgemeester Opstelten zijn woordvoerder de opdracht mee te delen dat 'artikel 435 a niet is toegepast'.

De woordvoerder zei dat alleen mensen zijn aangehouden die tot driemaal toe de vraag 'Wat doet u hier', volmondig beantwoordden met 'Ik ga demonstreren'. De Utrechtse politie meldde maandag-

Volkskrant,
7 maart 1995

Betoging CP'86 in Wadenhoijen alsnog verboden

ANP

WADENHOIJEN

Burgemeester van Tellingen van Tiel heeft de aangekondigde fakkeloptocht van CP'86, die vanavond in Wadenhoijen zou worden gehouden, alsnog verboden. Van Tellingen maakte dit maandagmiddag op een inderhaast belegde persconferentie bekend. Eerder gaf de burgemeester wel toestemming, omdat hij geen reden zag om de manifestatie te verbieden.

Van Tellingen is, zei hij, geschrokken van de tientallen reacties die maandag bij de gemeente zijn binnengekomen naar aanleiding van zijn toestemming. Verschillende organisaties, waaronder de Gelderse afdeling van De Groenen, kondigden tegendemonstraties aan. Om aan de onrust een einde te maken, besloot de burgemeester de optocht alsnog te verbieden.

In Utrecht is maandag een geluidswagen waarmee het extreemrechtse Nederlands Blok rondreed, bekogeld met twee verbommetjes. Kort na dit incident trok burgemeester Opstelten de door hem verleende vergunning voor de toer weer in. De politie arresteerde de gooier van de verf nadat de Utrechtse fractie-assistent van het Nederlands Blok, drs F. Schra, hem eerst hardhandig tegen de vlakte had gewerkt.

Burgemeester Tiel verbiedt fakkeloptocht van CP'86

Door een onzer redacteurs

ROTTERDAM, 7 MAART. De burgemeester van Tiel, E.J. van Tellingen, heeft gisteren besloten een fakkeloptocht van de extreemrechtse partij CP'86 in het dorp Wadenhoijen te verbieden.

De burgemeester zegt geschrokken te zijn van de honderden reacties op zijn eerdere besluit om de demonstratie toe te staan. Verschillende groeperingen, waaronder de Gelderse afdeling van De Groenen, hebben tegendemonstraties aangekondigd. De gebeurtenissen in Utrecht van afgelopen zaterdag, waarbij de politie 160 linkse en extreemrechtse demonstranten aanhield, doen de burgemeester ernstig twifelen aan de beheersbaarheid van de betoging. De burgemeester heeft dit inmiddels per brief aan de Gelderse lijsttrekker van CP'86 bij de Statenverkiezingen, M. Petersen, laten weten.

Vorige week liet Van Tellingen nog weten na overleg met de politie onvoldoende beletsel te zien tegen de manifestatie. CP'86 zou formeel een fakkeloptocht tegen "falende dijkverbetering" houden. Daarbij zouden de betogers een tussenstop maken bij het woonhuis van Ria Beckers, voormalig Kamerlid voor GroenLinks, in Wadenhoijen.

CP'86 liet gisteravond in een verklaring weten toch naar Wadenhoijen te zullen gaan vanavond, net als bij eerdere verboden demonstraties in Rijswijk, Apeldoorn, Rotterdam en Utrecht. Volgens partijvoorzitter Ruitenberg — die overigens zegt niets van deze verklaring te weten — heeft de burgemeester van Tiel onvoldoende tijd gegeven om partijleden van de afgelasting op de hoogte te stellen. Ruitenberg kondigde aan met name in de grote steden de komende maanden vergunningen voor demonstraties te blijven aanvragen. „Met het effect van deze campagne ben ik zeer tevreden”, aldus Ruitenberg. „Daar kunnen geen 40.000 folders tegenop.”

Betogers niet vervolgd op grond van uniformverbod

Door onze correspondent

UTRECHT, 7 MAART. Het Openbaar Ministerie zal geen strafvervolging instellen tegen het merendeel van de 161 demonstranten die zaterdag in de Utrechtse binnenstad zijn opgepakt.

In tegenstelling tot eerdere verklaringen van de autoriteiten is niemand aangehouden op grond van het zogenoemde 'uniformverbod'. Dit artikel (435a) in het Wetboek van Strafrecht maakt het mogelijk om mensen louter op basis van uiterlijke kenmerken aan te houden.

De arrestaties vonden plaats nadat burgemeester Opstelten een demonstratie van CP'86 en een tegenbetoging van anti-fascisten had verboden. Volgens woordvoerder W. van Buuren van de Utrechtse politie zijn er alleen aanhoudingen verricht als mensen toch demonstreerden of desgevraagd verklaarden daaraan te willen deelnemen. Een handicap voor de politie was dat in de Jaarbeurs een tentoonstelling voor antieke motoren werd gehouden, waardoor veel motorvolk in de stad op de been was.

Het uniformverbod was vooral bedoeld om extreemrechtse demonstranten op te kunnen pakken, aldus Van Buuren. Van de 161 arrestanten komen er vier uit extreemrechtse hoek, maar ook zij zijn niet op basis van artikel 435a aangehouden.

De politie heeft geen duidelijk overzicht wie waar waarom is opgepakt, erkent Van Buuren. „De administratieve afhandeling had, om het eufemistisch te zeggen, beter gekund. Het heeft nu over een aantal schijven gelopen.”

Een geluidswagen van het Nederlands Blok is gistermiddag op de Neude in Utrecht met een verbodsbekogeld. De dader is door een aanhanger van het Blok aangehouden en aan de politie overgedragen. De verdachte heeft nog geen duidelijke verklaring afgelegd, aldus een woordvoerder van de politie. Burgemeester Opstelten heeft na het incident besloten de vergunning voor het rijden met een geluidswagen in te trekken, omdat er aanwijzingen waren dat er meer ongeregelde zaken zouden plaats vinden.

Anti-fascisten deels opgepakt op uiterlijke kenmerken

Van een onzer verslaggevers

UTRECHT — De politie in Utrecht heeft zaterdag 190 jongeren aangehouden die op stap waren om te betogen tegen een mogelijke demonstratie van extreemrechtse groepen of daarvan werden verdacht op basis van hun uiterlijk.

Beide demonstraties waren door burgemeester Opstelten van Utrecht verboden. De extreemrechtse groepen hielden daarom hun betoging in Amersfoort en Zeist. De tegendemonstratie was ondanks het verbod niet afgelast. De anti-fascisten lieten hun demonstratie doorgaan op het Utrechtse Janskerkhof.

De arrestanten werden opgepakt ook al deden ze niet mee aan de demonstratie, voornamelijk op basis van uiterlijke kenmerken. Ze werden in politiebusjes geladen en afgevoerd naar een geheime plek. Na hun vrijlating, zaterdagavond, bleek dit het stadion Galgewaard te zijn geweest. De anti-fascisten spraken van Chileense toestanden, maar hun advocaat Joost Duinhof wilde zover niet gaan.

Wel vindt de raadsman dat politie en justitie zich met de aanhoudingen op spekglad ijs hebben begeven. Het Comité Utrecht tegen Racisme en Fascisme (KURF) heeft hem in de arm genomen om over de gang van zaken klachten in te dienen bij de plaatselijke autoriteiten en de Nationale Ombudsman.

Duinhof: „Ik wil niet, zoals het KURF heeft gedaan, van Chileense toestanden spreken, maar het ligt er niet ver vanaf. Hoofdofficier van justitie Berger noemde als voorbeeld van een uiterlijk kenmerk zo'n palestijnen-sjaaltje. Waar haalt die man het in hemelsnaam vandaan? Dat hoort bij de gemiddelde jongeren-dracht. Dan kun je elk willekeurig jongerencafé binnenstappen en iedereen meenemen.”

Volgens Duinhof wordt het wetsartikel ook maar hoogstzelden uit de kast gehaald.

Burgemeester Opstelten, korpschef Wiarda en hoofdofficier van justitie Berger van Utrecht hebben erkend, dat uiterlijke kenmerken vaak bepalend waren voor de aanhouding van demonstranten. Een deel van de arrestanten overtrad daadwerkelijk het afgekondigde demonstratieverbod, maar anderen werden uitsluitend afgevoerd, omdat de politie meende dat zij dat van plan waren.

ZWOLLE

Kabinet
24 maart 1995

Geen geweld verwacht

Geachte

Op 4 maart jl. bent u aangehouden tijdens het politie-optreden ter handhaving van het demonstratieverbod te Utrecht.

Misschien hebt u al via de media vernomen dat tegen u geen strafvervolgning zal worden ingesteld. Ik vind het echter juist om u ook persoonlijk van mijn beslissing in kennis te stellen. De reden dat ik geen strafvervolgning zal instellen is dat, wanneer ik het gewicht van de overtredding en het feit dat u bent aangehouden en enige tijd bent vastgehouden in aanmerking neem, ik het niet meer nodig acht daarnaast ook nog een strafvervolgning in te stellen.

Tegelijkertijd wil ik ook van de gelegenheid gebruik maken om u te wijzen op de mogelijkheid om gebruik te maken van de binnen de politieregio Utrecht geldende klachtenregeling. Mocht u van deze mogelijkheid gebruik willen maken dan kunt u de klacht, bij voorkeur binnen vier weken, indienen bij de korpschef van de politieregio Utrecht, Postbus 8511, 3503 RM Utrecht. Een folder over de klachtenprocedure heb ik te uw informatie bijgevoegd.

Tot slot merk ik nog op dat van uw aanhouding geen aantekening zal worden gehouden in de politieke en justitiële registratiesystemen en dat eventuele foto's, die zijn gemaakt, zullen worden vernietigd.

Ik vertrouw erop u hiermede voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
de hoofdofficier van justitie,

R.B.M. Berger
R.B.M. Berger.

Minder politie bij betoging

Van een onzer verslaggevers

Utrecht - De politie in Utrecht zal bij de demonstratie van het Komitee Utrecht tegen Racisme en Fascisme (Kurf) zaterdag zeker niet zoveel personeel inzetten als twee weken geleden. Het Kurf verwacht zaterdag om 14 uur op het Domplein zo'n duizend demonstranten.

Volgens een woordvoerder van de politie is er geen indicatie dat er bij de demonstratie zaterdag geweld gebruikt zal worden. De politie zal wel een ME-peleton achter de hand houden voor het geval zich onregeligheden voor doen. De demonstratie zal begeleid worden door reguliere politie.

Het Kurf demonstreert tegen de toenemende verrechising en het opkomend fascisme. De bijeenkomst dient ook als protest tegen het politie-optreden van 4 maart.

Toen werden mensen massaal aangehouden die wilden demonstreren ondanks een verbod van burgemeester Opstelten. Ook werden op grond van het omstreden artikel 435a van het wetboek van strafrecht mensen aangehouden op uiterlijke kenmerken als haardracht en kleding.

Volgens het bestuurslid van CP'86 Mordaunt hebben enkele extreem-rechtsen het plan opgevat zich bij de demonstratie aan te slui-

ten, omdat ook zij tegen het optakken van mensen op uiterlijke kenmerken zijn. CP'86 zal echter zelf geen actie organiseren, aldus Mordaunt.

Over het verloop van de demonstratie zou vanmiddag verder worden gepraat. De politie wil een aanspreekpunt. Het Kurf overweegt het instellen van een eigen orde-dienst.

Overigens heeft het politie-optreden op de werkvloer in de diverse politiebureau's veel discussie opgeleverd. De voorzitter van de regionale dienstcommissie (de ondemingsraad van de politie) heeft echter nog niets vernomen over grote onvrede onder agenten over het gebruik van het omstreden artikel 435a. Bij de dienstcommissie komen klachten van agenten terecht over bijvoorbeeld zwaar en onaangenaam werk.

Op pagina 12:

Kurf bestrijdt fascisme met open vizier

Kurf bestrijdt fascisme met open vizier

Door Dirk-Jan Stip
Utrecht

Het ontbijt dat de leden van het Komitee Utrecht tegen Racisme en Fascisme op een doordeweekse dag genieten is biologisch dynamisch. Brood en beleg uit de biologisch dynamische landbouw. En waarom ook niet: wie strijdt voor een maatschappij zonder racisme en fascisme, heeft kennelijk ook hart voor het welzijn van de rest van de wereld.

Aan tafel — brood met jam — zit Jean-Pierre Koreman. Over het noemen van zijn naam in de krant doet hij niet moeilijk. Dat is een duidelijke kentering met twee, drie jaar geleden. Toen nog omhelsden leden van het Kurf en andere 'progressief linkse' organisaties de anonimiteit met graagte. Waren toen nog veel gezichten bedekt door de sinistere Palestijnensjaal, nu is van anonimiteit nauwelijks nog sprake. „We laten ons niet langer in de angstspiraal duwen,” zegt Koreman. „Dat is immers wat de fascistengraag willen. We laten ons niet initiëren. Neemt overigens niet weg dat de aanhangers van extreem-rechts echt gevaarlijk zijn: ze hebben veroordeelde moordenaars binnen hun gelederen.”

De huidige leden van het Kurf (ruim 80) komen uit allerlei geledingen van de bevolking. Oorspronkelijk is het Kurf ontstaan als de Initiatiegroep tegen Racisme en Fascisme, een groep verontruste Utrechtse die samenkwam in verband met het mogelijk invoeren van de legitimatieplicht in '92. Kracht van het Kurf ten opzichte van an-

dere organisaties in Nederland is de sterke verbondenheid met de andere stadse groeperingen. Zelfs in Amsterdam, dat toch een sterke antifascistische traditie heeft, ontbreekt het vreemd genoeg aan coördinatie tussen gelijkgestenden. Weliswaar is er het Autonoom Centrum in de Kinkerstraat, maar vanwege het radicale (krakers-)imago lukt het nog niet om een breed platform van anti-fascisten/racisten te krijgen. Kerk en advocatuur, juist sterk binnen het Kurf, houden zich in Amsterdam verre van de Autonomen uit angst betrokken te raken bij geweldadige confrontaties.

Het Kurf daarentegen neemt deel aan stadsvergaderingen waar ook andere groeperingen aanwezig zijn. Het Komitee is een volkomen zelfstandige organisatie, maar wel gelieerd aan de AFA (Anti Fascistische Aktie). AFA is in anti-fascistisch Nederland de spin in het web. Via het Nijmeegse hoofdkantoor vindt verspreiding van nieuws en actie-oproepen plaats. Een demonstratie tegen nazi's in Utrecht wordt tevoren besproken op de maandelijkse vergadering van het AFA waar alle regionale AFA-afdelingen en andere gelieerde groepen bijeen komen. Op die manier kan een Utrechtse demonstratie meestal op demonstranten uit de rest van het land rekenen. Nederland is trouwens rijk aan anti-fascistische/anti-racistische organisaties. Alleen in de provincie Utrecht al is er het Anti Discriminatie Overleg (ADO), diverse Anti Discriminatie Bureaus (ADB's), Landelijk Bureau Racismebestrijding (LBR), Meldpunt Utrecht tegen Discriminatie (Mtd), Fascisme Onderzoek Kollektief (FOK).

Steunpunt Anti-Rassen Discriminatie (Stard). Ook zijn er groepen die zich nauw verbonden voelen met de doelstelling. De werkgroep Kerk en Vrede in Utrecht bijvoorbeeld en De Expeditie (centrum voor geweldloosheid) in Amersfoort.

Die relatief fijnmazige organisatie is de kracht. Het is opmerkelijk genoeg juist de grote zwakte van extreem-rechts. Leunt extreem-rechts meestal op één of twee kopstukken, het netwerk van actiegroepen en gelijkgestemde organisaties kent een veel sterkere verbondenheid en 'vastigheid'. Veel actievoerders draaien al jaren mee in het circuit.

Extreem-rechts en progressief links hebben overigens ook overeenkomsten: beide houden minuitens van elkaar bij wie lid zijn en bij welke activiteiten betrokkenheid bestaat. „Vorige week nog werd aangebeeld bij iemand van het Kurf,” zegt Koreman.

„Toen hij de deur open deed werd plotse-ling een foto gemaakt. Nederlands Blok... Trouwens, we worden met enige regelmaat opgebeld door fascistie die zich vooru-als journalist of onderzeker. Dan probe-ren ze allerlei gegevens los te krijgen. Zo ver gaan wij absoluut niet; we zijn echt geen semi-geheime dienst of zo.”

Dreiging

Het Kurf is binnen het bonte palet van links/anti-fascistisch een gemeeleerde, ge-matigde organisatie. Het Komitee is tegen elke confrontatie met extreem-rechts en onderscheidt zich daarmee van de AFA's. Koreman: „Wij zijn juist niet aanvallend. We gaan niet op Nazi's jagen. Weerbaar op-

stellen, daar is niks mis mee. Je mag best een dreiging laten merken, maar het ge-bruik van geweld is een kenmerk van Na-zi's.”

Hoewel het Kurf nadrukkelijk stelt geen politieke organisatie te zijn, bestaan wel kruisverbanden met politieke partijen. Met name de Socialistische Arbeiders Partij (SAP) is actief binnen het Komitee. Provin-ciaal lijsttrekker Ron Blom is op persoon-lijke titel Kurf-kaderlid en GroenLinks is relatief oververtegenwoordigd binnen het Kurf. „Maar niemand zit als partijlid in het Kurf,” zegt Jean-Pierre Koreman.

Zowel advocaten als geestelijken zitten in het Kurf, maar zij vormen niet de rugge-graat: het leeuwendeel komt uit het links po-litieke kamp. Het kader bestaat voor een deel uit geroutineerde actievoerders. Voor een deel komen ze uit de links-radicalen kra-kerbeweging, maar zij overheersen het Komitee zeker niet. „Toen het Kurf in '93 begon wilden we juist een groep die overal contacten heeft,” zegt Blom.

Hoewel de acties van het Kurf niet echt geldverlindend zijn, moeten affiches en stroombiljetten toch worden betaald. De fi-nanciën komen voor een deel uit het lid-maatschapsgeld (minimaal 10 gulden per jaar, maar het mag meer zijn) en uit diverse 'linkse' fondsen zoals het fonds Zwart Zaad. Ook sleept het Komitee af en toe een incidentele subsidie in de wacht van de ge-meente Utrecht als het om een specifiek project gaat. „Misschien vragen we sub-sidie aan voor de demonstratie van zaterdag. Utrecht heeft er tenslotte baat bij te worden gevrijwaard van fascistie,” zegt Koreman.

AFA, verder komen tegen fascisme!

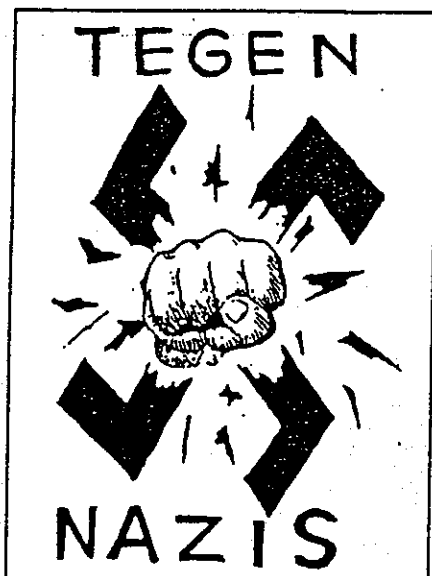
Sinds eind 1992 bestaat het landelijke samenwerkingsverband AFA (Antifascistische Aktie). In die tijd werd er net een aantal maanden gepogd antifascisten/s te organiseren in een landelijk overleg. Het lukte echter nauwelijks om boven louter persoonlijke en vrijblijvende contacten uit te komen. In september van dat jaar bleek een andere structuur noodzakelijk om tegenweer te bieden aan een nazi-koncert in Hoek van Holland. AFA was geboren!

AFA is een landelijke organisatie, bestaande uit 24 lokale groepen. Kort gezegd komt de doelstelling op een viertal zaken neer. Te weten de bestrijding van extreem-rechts in woord en daad, het wegnemen van de voedingsbodem van (de groei van) extreem-rechts, het tegengaan van vooroordelen bij de bevolking en het deelnemen aan initiatieven van verzet tegen de algemene verrechtsing. We willen bouwen aan een aanspreekbare en openlijke antifascistische organisatie.

In de praktijk ligt de nadruk met name op de bestrijding van racistische groepen als het OSL, het Nederlands Blok en de CD en nazistische klubs als de CP'86 en het ANS. AFA, als links-radikale organisatie, wil echter meer. Fascisme heeft immers niet alleen gevolgen voor migranten. In de toekomst zal het belangrijk zijn verder te denken, verder te werken aan activiteiten rond bijv. de positie van de vrouw en de rol van de regering of het bedrijfsleven. We willen geen centimeter ruimte voor neo-nazi's, maar van onderdrukkend overheidsoptreden tegen vluchtelingen of seksueel geweld zijn we ook niet gediend. Radikale antifa-strijd zal verder moeten gaan dan het achterna rennen van extreem-rechtsse bijeenkomsten.

AFA is een basisorganisatie. De kracht ligt bij de plaatselijke groepen. Daar lopen de contacten, worden discussies gevoerd, kan gemobiliseerd en informatie verspreid worden. Landelijk is er regelmatig overleg om lokale activiteiten en andere initiatieven kort te sluiten. Ten slotte is er een landelijk secretariaat wat uitvoerend werk doet, contact met andere landelijke groepen onderhoudt en een doorgeefluik voor en van de media is.

AFA is een aktiegroep. De meeste akties vinden natuurlijk op lokaal of regionaal nivo plaats, van verstoringen en andere direkte aktie tot manifestaties, feesten en thema-avonden. Landelijk zijn er de afgelopen 2 jaar een aantal grotere campagnes gevoerd. De middelen, de vorm en de omvang van AFA-akties verschillen van groep tot groep, van situatie tot situatie. We denken echter wel dat op dit moment onze akties zo openbaar en zo breed mogelijk moeten zijn. En in principe geweldloos. De afgelopen jaren zijn er successen geboekt en blunders gemaakt, is er gejuicht en gejamd. Het is een goeie zaak dat AFA nog aan de weg wil timmeren, maar we zijn er nog lang niet. Discussies, intern en naar buiten, blijven onvermijdelijk en noodzakelijk. En, gelukkig, de strijd tegen fascisme is niet in je eentje te winnen. Er kunnen niet genoeg nieuwe mensen, nieuwe meningen mee aan de slag gaan! Veel sukses en tot ziens,

Zwolse Courant,
5 april 1995

Hakenkruisen op schoolraam

KAMPEN - Onbekenden hebben hakenkruisen getekend op ramen van een school aan de Kalmoesingel in Kampen. Ze deden dat met een appeltaart. Bovendien werden drie fietsenrekken van de school in een sloot gegooid.

Anti-Fascisme Actie bestrijdt CD-campagne

GRONINGEN - Onbekenden hebben gisteravond in de binnenstad en in enkele wijken letterlijk folders rondgestrooid van de Centrum Democraten (CD). In de folders werden de mensen opgeroepen om morgen tijdens de verkiezingen voor provinciale staten op de CD te stemmen. Leden van de Anti-Fascisme Actie (AFA) die door wijkbewoners gewaarschuwd werden hebben er meteen op gereageerd. De gehele binnenstad werd door de AFA-leden uitgekamd en alle folders die ze op hun weg tegenkwamen werden door hen in vuilniszakken gestopt en meegenomen ter vernietiging.

Een woordvoerder van de AFA zegt dat bij hem thuis momenteel zes volle vuilniszakken staan. De meeste folders hebben de AFA-leden opgehaald in het centrum en aan de Bedumerweg, de Korreweg en het Noorderplantsoen. "Twee CD-mensen reden in een auto rond en gooiden de folders om de zoveel tijd gewoon uit het raam. Het is toch absurd om dat in wijken te doen die juist heel bewust met het milieu proberen om te gaan," aldus de AFA-woordvoerder die zich Bert noemt.

Woordvoerder E. Perselius van de CD in Den Haag zegt dat de folders niet van de CD afkomstig kunnen zijn alhoewel het telefoonnummer van de CD in Den Haag erop staat. De CD gebruikt volgens Perselius landelijk slechts één standaardfolder met ook slechts één postbusnummer. Het postbusnummer op de gewraakte folder is geregistreerd in Vlagwedde.

Extreem-rechts

Afgelopen zaterdag was het weer raak: de politie van Utrecht achtte personen uit de anti-fascistische hoek (volgens een woordvoerder aan het uiterlijk te herkennen) die een anti-demonstratie wilden houden, gevaarlijker dan de demonstranten zelf. Die demonstranten behoorden tot extreem-rechtse partijen, de tijdbommen onder ons politieke systeem.

Terwijl iedereen met een beetje verstand en een 'politiek correct' standpunt tegen extreem-rechts zou willen demonstreren, vond de politie het verstandig om 'op te treden', niet tegen extreem-rechts, maar tegen links uitziende voorbijgangers en anti-demonstranten.

ZUTPHEN

Jelle Laan

WADENOIJEN — Ria Beckers, oud-Kamerlid voor GroenLinks, ontving gisteren steunbetuigingen van omwonenden. Haar woonhuis dreigde gisteravond het doelwit te worden van een demonstratie van de extreem-rechtse partij CP'86. (Foto Freddy Rikken / NRC Handelsblad)

NRC 8 maart 1995

Provocatietactiek CP'86 zaait twijfel bij burgemeesters

Met verboden betogingen timmert CP'86 publicitair aan de weg. Maar mogelijke stemmenwinst van de provocatiecampagne valt weg tegen een nu dreigend verbod van de extreem-rechtse partij.

Door onze redacteur
COEN VAN ZWOL

WADENOIJEN, 8 MAART. Hij had een fakkeloptocht van skinheads naar de verbouwde hoeve van oud-Kamerlid Ria Beckers in Wadenoijen in gedachten, die voor hoofdschuldige van de 'falende dijkversterking' moet doorgaan. Zoals andere betogers bij de werker of het beeldje van Anne Frank stilstaan", zei voorzitter H. Ruitenbergh van de extreem-rechtse partij CP'86 gisteren glunderend vanuit Zwolle.

Maar de enige die gisteravond in Wadenoijen iets demonstreerde, was de politie. Op het bureau van Tiel hing een ingewikkeld schema voor een 'escalerende' politie-inzet in geval van een massale komst van neo-nazi's en antifascisten naar het naburige Wadenoijen. Maar rond tien uur 's avonds kon iedereen onverrichterzake naar huis, want noch neo-nazi, noch 'anti-fa' vertoonde zich in het dorp.

De extreem-rechtse partij CP'86 bezorgde de politie de afgelopen weken vaker overwerk. De partij is overgegaan tot een provocatiecampagne; die volgens een trotse partijvoorzitter Ruitenbergh nog lang niet voorbij is. „In grote steden als Den Haag, Amsterdam en Rotterdam gaan we met verdubbelde energie door." De strategie is inmiddels bekend. CP'86 vraagt een betoging aan, kondigt aan toch te zullen komen wanneer de burgemeester een vergunning weigert, waarna op de

dag zelf voornamelijk anti-fascistische tegendemonstranten opgepakt worden.

Vorige week maandag was de demonstratie tegen 'falende dijkversterking' bij de gemeente Tiel aangekondigd door de Gelderse lijsttrekker van CP'86. Maar pas deze week kwam het tot een verbod van Tiels burgemeester E.J. van Tellingen. In het dorp Wadenoijen was de stemming gistermiddag bozig. „U hield zich zo kranig tijdens de watersnood, hoe kunt u dan dit doen? En dat voor een rooie burgemeester", verweet een inwoner van dit Gelderse polderdorp Van Tellingen, die in een klaslokaal kwam uitleggen waarom hij zo lang had geaarzeld met het verbieden van de betoging.

Van Tellingen legde uit dat hij nooit toestemming had gegeven voor de fakkeloptocht. Hij had alleen gewacht tot de politie hem verzekerde dat de betoging een bedreiging voor de openbare orde zou opleveren. „Wij kunnen geen demonstraties verbieden omdat een politiek standpunt ons niet bevalt of omdat u ze niet in uw dorp wil zien. We beoordelen het puur op de openbare orde."

Maar de burgemeester voelt nu een „sterke behoefte" tot een „maatschappelijke discussie" over de omgang met CP'86. Burgemeester Van Tellingen begint te twijfelen. Het beroep op de openbare orde wekt de indruk van on-

eigenlijk gebruik van bevoegdheden en geeft in principe aan elke ordeverstoorder het veto-recht over het doorgaan van een betoging door anderen. Van Tellingen: „Laten we eerlijk zijn, operationeel kan de politie dit soort betogingen aan. Het kan toch niet zo zijn dat lokale gezagsdragers zo maar ingrijpen in een grondrecht, de vrijheid van meningsuiting."

Ook elders twijfelen burgemeesters over de tot dusver gevolgde strategie. In zijn brief aan CP-raadslid Freling, die twee weken geleden een betoging tegen drugsoverlast wilde houden in Rotterdam, gebruikte burgemeester Peper met evidente tegenzin de herdenking van de staatsgreep van Desi Bouterse „in sommige Surinaamse kringen" op als argument om de demonstratie te verbieden.

De Tielse burgemeester Van Tellingen zou liever zien dat er „een apart wetsartikel" wordt opgesteld „om manifestaties van groepen te verbieden die zeer brede maatschappelijke weerstand oproepen". Van Tellingen: „Dat kan, zoals in Duitsland, expliciet tegen nazistische betogingen zijn gericht. Dat kan je ook breder formuleren." Maar de criteria die je daarvoor moet vaststellen, kent ook de Tielse burgervader niet. De 'Utrechtse variant' van burgemeester Opstelten, die een demonstratie van CP'86 ver-

bood en vervolgens dit weekeinde 161 voornamelijk anti-fascisten naar voetbalstadion Galgenwaard afvoerde met een beroep op het oude, tegen de NSB gerichte 'uniformverbod' (artikel 435a, Wetboek van Strafrecht), zal ook geen navolging vinden.

Burgemeester E. D'Hondt van Nijmegen, voorzitter van de raad van korpsbeheerders, zal de handelswijze bij extreem-rechtse manifestaties op de agenda zetten. Als het aan D'Hondt ligt, worden ultra-rechtse manifestaties in de toekomst niet meer bij voorbaat verboden. D'Hondt: „Je moet een aankondiging voor kennisgeving aannemen en een noodverordening achter de hand houden. Als er confrontaties met tegendemonstranten dreigen of de betogers buiten hun boekje gaan, grijp je in. Zo hou je de handen vrij. Het wordt toch wat bizar dat we telkens alleen met 180 goedwillende anti-fascisten in de cel eindigen omdat zes CP'ers willen demonstreren."

Kenners van extreem-rechts kijken intussen met verbazing naar de nieuwe lijn van CP'86. „Het wekt de indruk van een Kamikaze-strategie", zegt de Leidse onderzoeker J. van Donselaar. Het openbaar ministerie in Amsterdam zal op 21 maart trachten CP'86 tot een criminele organisatie te bestempelen. Ontbinding van de partij middels een civiele procedure vormt de volgende stap. Van Donselaar: „Een procedure om de partij te verbieden zal eenvoudiger worden als ze een spoor van ordeverstoringen door het land blijven trekken. Misschien zijn ze zo naïef te denken dat ze deze lijn kunnen doorzetten, misschien hebben ze de moed opgegeven en willen ze gewoon met veel kabaal het politiek toneel verlaten."

Verbod van politieke partij komt weinig voor

Van een onzer verslaggevers
AMSTERDAM — Het is niet voor het eerst dat de Centruumpartij '86 voor de rechter wordt gesleept wegens discriminatie en racisme. Het is wel voor het eerst dat een verbod van deze extreem-rechtse partij dreigt.

Na de tweede wereldoorlog is maar één keer eerder een extreem-rechtse partij verboden: de Nederlandse Volksunie van Joop Glimmerveen die in de jaren zeventig erg actief was maar electoraal geen schijn van kans had vanwege haar openlijk beliden heimwee naar het Derde Rijk. De CP '86 is de voortzetting van de Centruumpartij, die in 1982 een Kamerzetel haalde maar vier jaar later failliet ging aan de vele gerechtelijke processen die tegen de partij werden aangespannen. De partij kwam in 1986 in de gemeenteraden van Utrecht, Rotterdam, Lelystad, Almere en Amsterdam. Bij de gemeenteraadsverkiezingen in 1990 behaalde de partij zetels in Amsterdam, Rotterdam en Den Haag. Bij de laatste gemeenteraadsverkiezingen vorig jaar boekte CP'86 opmerkelijke winst en won gemeenteraadszetels in Alkmaar, Den Haag, Hilversum, Rijswijk, Rotterdam, Spijkenisse (3 zetels) en Zwolle.

Het Amsterdamse openbaar ministerie heeft nu zes hoofdbestuursleden en ex-hoofdbestuursleden gedagvaard: partijvoorzitter Henk Ruitenbergh, hoofdbestuursleden Wim Beaux en Stewart Mordaunt, partijsecretaris Tim Mudde, ex-voorzitter Wijngaarden en tweede penningmeester Arnold Blöte. Deze zes vertegenwoordigen volgens het OM de Vereniging CP'86 en de Stichting tot steun en toezicht op CP'86. Samen zouden de genoemde rechtspersonen een organisatie vormen, die het plegen van misdrijven tot oogmerk heeft, zoals bedoeld in artikel 140 van het Wetboek van strafrecht.

Mocht het OM de rechtszaken winnen, dan is CP'86 nog niet automatisch verboden. „Maar we zijn dan wel een eind op weg”, zegt de Amsterdamse discriminatie-officier van justitie H. J. de Graaff, die dan van plan is een verbodsprocedure aan te spannen.

Gisteravond ontkende het Amsterdamse openbaar ministerie dat een verbod van de CP'86 de inzet zou zijn van het proces dat over een kleine twee weken begint en waarschijnlijk drie dagen duurt.

CP'86 vervolgd als criminele organisatie

Van een onzer verslaggevers
AMSTERDAM — Het hoofdbestuur van de extreem-rechtse Centruumpartij '86 moet voorkomen bij de Amsterdamse rechtbank op beschuldiging van discriminatie en deelname aan een criminele organisatie. Het proces, 21 maart, kan volgens officier mr. H. J. de Graaff een aanzet zijn tot een verbod van de partij. De aanklacht is gebaseerd op art 140 Wetboek van strafrecht: „deelneming aan een organisatie die tot oogmerk heeft het plegen van misdrijven”. Dat zijn discriminatie, belediging en het aanzetten tot haat tegen bevolkingsgroepen op grond van ras, godsdienst, levensovertuiging of seksuele gerichtheid.
• Pagina 11: Verbod partij

Telegraaf, 9 maart 1995

Justitie stuurt aan op verbod CP'86

Van een onzer verslaggeefsters

AMSTERDAM, donderdag
Justitie stuurt aan op een verbod van CP'86. Het voltallige hoofdbestuur van de extreem-rechtse partij moet binnenkort voor de Amsterdamse rechtbank verschijnen op beschuldiging van het deelnemen aan een criminele organisatie.

De Amsterdamse officier van justitie, mr. H.J. de Graaff, heeft bevestigd dat het proces, dat op 21 maart begint en waarvoor drie zittingsdagen zijn uitgetrokken, een eerste stap kan zijn om CP'86 te verbieden. Wanneer het openbaar ministerie de zaak wint, zal Justitie een aparte vordering instellen om de partij te verbieden, zo verwacht mr. de Graaff.

CP'86-partij-secretaris Tim Mudde, vice-voorzitter Willem Beaux, voorzitter Henk Ruitenbergh en hoofdbestuurslid Stuart Mordaunt, waarvan de laatste twee gemeenteraadsleden zijn van respectievelijk Zwolle en Den Haag, worden onder meer beschuldigd van discriminatie en het aanzetten tot vreemdelingenhaat. Dit o.a. door het verspreiden van racistische pamfletten.

De dagvaarding wegens overtreding van artikel 140 van het wetboek van strafrecht - het deelnemen aan een

criminele organisatie - en artikel 137 c,d en e waarin racisme strafbaar wordt gesteld, valt gedeeltelijk samen met de verkiezingen voor de Provinciale Staten en een reeks verboden op demonstraties van CP'86.

Vice-voorzitter Beaux noemde gisteren de aanklacht onterecht, omdat de door Justitie gewraakte pamfletten niet meer worden verspreid. Beaux werd al eerder door de rechtbank van Amsterdam veroordeeld tot een voorwaardelijke gevangenisstraf van drie weken en tweeduizend gulden boete, wegens het uitleiden van racistische pamfletten.

De universitair hoofddocent staats- en bestuursrecht aan de Rijksuniversiteit Leiden dr. A. Schilder noemde de door Justitie ingestelde vervolging van CP'86 gisteren „een mooie actie. Het is juridisch zeer interessant om te zien hoe een dergelijke vervolging zal uitpakken” aldus Schilder.

Alg.Dagblad,
8 maart 1995

CP'86 (1)

Op basis van een uit de mottenballen gehaald artikel (nota bene in 1933 gemaakt om de NSB te bestrijden!) worden op 4 maart 1995 te Utrecht alle mensen die ook maar enigszins 'verdacht' worden van anti-nazisme gearresteerd, geboeid en afgevoerd. Kennelijk is het geen probleem voor justitie dat democratische rechten geschonden worden, en dat — terwijl justitie die democratische rechten zo ontzettend liefheeft — er geen enkel wetsartikelje gevonden kan/mag worden om de samenleving te beschermen tegen extreem-rechtse partijen. Dan hebben ze eens de vrijheid van meningsuiting, demonstratie en politieke partijvorming zo lief.

Waarschijnlijk is de realiteit dat de CP'86 al zo zwaar bewapend is, dat de politie ze niet durft aan te pakken, laat staan arresteren. Dus ook niet in Zeist en Amersfoort. En straks zie je ze weer staan, op de Dam, op de 4de en 5de mei. De dames en heren uit politiek, politie en leger en herdenken ze de slachtoffers van toen. En ze zullen ongetwijfeld heel ernstige gezichten trekken.
E.F. Kaszó, Rotterdam.

CP'86 (2)

Op zaterdag 4 maart pakt de Utrechtse politie tientallen mensen op die bloemen leggen bij het standbeeld van Anne Frank. Het was één van de arrestanten. Op dezelfde dag demonstreren CP'ers, aanhangers van de 'Auschwitzluge' en andere hele en halve criminelen in Amersfoort en Zeist. De politie grijpt niet in. Meer en meer vraag ik me af: Aan welke kant staan mensen als burgemeester Opstelten? Aan welke kant staat de politie in onze provincie als het gaat om het oprukkend racisme en fascisme?

Ron Blom, lijsttrekker SAP-Rebel provincie Utrecht.

nstemming over vervolging CP'86

Zwolse Courant, 9 maart 1995

(Vervolg voorpagina)

ZWOLLE - Het bericht dat het openbaar ministerie de rechts-extremistische kopstukken van CP'86 op de korrel neemt, werd gisteren met grote instemming begroet door de landelijke fracties van PvdA en Groen Links. Ze hadden zelf ook op vervolging aangedrongen.

'Het is goed dat vanuit de rechtsstaat nu wordt gereageerd op het extreem-rechtse verschijnsel in de Nederlandse samenleving. CP'86 heeft de laatste weken steeds weer afgestast hoever zij kan gaan met haar demonstraties', zegt PvdA-kamerlid Apostolou. GroenLinks vindt het prima dat het openbaar ministerie het bestuur van de partij dagmaakt. In het verbieden van de partij ziet GroenLinks niet veel. Dat helpt het verschijnsel extreem-rechts de wereld immers niet uit, denkt Groen Links.

Universitair hoofddocent staats- en bestuursrecht A. Schilder aan de Rijksuniversiteit Leiden ziet het proces als een 'mooie actie'. Hij zegt: 'De mogelijkheid zulke clubs aan te pakken is in Nederland een tijdje geleden geopend. Juridisch zeer interessant om te zien hoe een dergelijke vervolging in de praktijk zal uitpakken.'

De Amsterdamse officier mr. H. de Graaff krijgt bijval van Schilder met de door hem gekozen constructie, die mogelijk leidt tot een algeheel verbod op de partij. De Graaff stelt de strafvervolging in op basis van artikel 140 van het Wetboek van Strafrecht, waarmee criminele organisaties bestreden kunnen worden. Daarna ligt de mogelijkheid open om de partij civielrechtelijk aan te pakken.

Volgens Schilder is het belangrijk dat de strafvervolging zich toespitst op de strafbare feiten die de als verboden organisatie aangemerkte partij zou hebben gepleegd: discriminatie, belediging en het aanzetten tot haat jegens bevolkingsgroepen. Tijdens het proces moet dat oogmerk goed uit de verf komen, aldus Schilder. 'Daar-

mee bestrijdt je het overbekende tegenargument, namelijk dat in Nederland de vrijheid van meningsuiting een grondrecht is. Ik neem aan dat de officier van justitie op die lijn zal gaan zitten.'

Lokaal

Ook lokaal steunen de partijen de visie van burgemeester J. Franssen van Zwolle die 'liever geen rechts-extreme partijen in de raad heeft'.

CDA-fractievoorzitter John Berend zegt over de positie van Ruitenberg: 'Als hem strafrechtelijk iets te verwijten valt, kunnen we dat niet zomaar voorbij laten gaan. Iedereen zal zich moeten houden aan de regels. Dat geldt ook voor hem.'

VVD-fractievoorzitter Henja Van Nieukerken houdt liever het kruut droog tot de uitspraak van de rechter. 'Als die beslist dat CP'86 werkelijk een criminele organisatie is, dan is het zeer de vraag of de partij past in ons democratisch bestel. Maar vooralsnog is er niet de minste aanleiding om Ruitenburgs positie in de gemeenteraad aan de orde te stellen. Laten we wachten op de uitspraak.'

Gruwelijk

PvdA-raadslid Tjepkema wil in eerste instantie nauwelijks reageren. Ze zegt 'te emotioneel betrokken te zijn bij dergelijke zaken'. Later is ze echter wel bereid. Ze heeft de uitspraken van Ruitenberg tijdens de algemene beschouwingen er nog eens op na gelezen. 'De manier waarop hij allochtone mensen neerzet is gruwelijk. Hij roept op tot vreemdelingenraad. Zijn taal doet me denken aan vijftig jaar geleden. Hij gaat alle perken te buiten'.

BVD - jaarverslag over 1994

2 Dit hoofdstuk bevat een overzicht van de voornaamste bevindingen en conclusies van de BVD op de verschillende aandachtsgebieden van de dienst. Over de afzonderlijke ontwikkelingen rapporteerde de BVD in 1994 zowel mondeling als schriftelijk aan de personen en instanties, die verantwoordelijk zijn voor de veiligheidszorg. Ook werd aan tal van conferenties deelgenomen en werden lezingen gehouden met als doel de aandacht te vragen voor bepaalde veiligheidsrisico's.

Een aantal onderwerpen bleek in 1994 van zodanig belang dat zij als centraal veiligheidsthema werden aangemerkt. Deze thema's zijn opgenomen in hoofdstuk 3. De centrale veiligheidsthema's uit het vorige verslagjaar zijn voor het merendeel tot de vaste aandachtsgebieden van de BVD gaan behoren en zijn daarom in het onderstaande overzicht opgenomen (onveiligheid voor allochtonen, internationalisering en bescherming van geautomatiseerde gegevens).

Een algemene trend is de steeds belangrijker wordende internationale component van de door de BVD gesignaleerde ontwikkelingen. De werkzaamheden van de BVD worden dan ook steeds meer in internationaal verband uitgevoerd, veelal in samenwerking met zusterdiensten uit andere landen.

2.1 De aantasting van grondrechten

2.1.1 Extrem-rechts

Het gevaar van grondrechtsaantastingen in Nederland is hoofdzakelijk afkomstig uit extreem-rechts hoek, met name in de vorm van verbaal en fysiek anti-allochtoon geweld. Ook de reactie hierop van extreem-linkse zijde geeft reden tot zorg.

De BVD heeft aandacht voor leden van extreem-rechtse politieke partijen

VEILIGHEIDSONTOEGEVANGENDE AANDACHTSGEBIEDEN

van wie aantasting van onze constitutionele rechtsorde, met name van de vrije uitoefening van grondrechten van ingezetenen te duchten valt. Ook het geringe aantal leden van fascistische organisaties, waarvan het Aktiefront Nationale Socialisten (ANS) de belangrijkste exponent vormt, mag op belangstelling van de BVD rekenen.

Na de opzienbarende zetelwinst van de Centrumdemocraten (CD) bij de gemeenteraadsverkiezingen in maart 1994 volgde een reeks publicaties over criminele activiteiten en racistische gewelddaden, die zouden zijn begaan door prominente partijleden. De fricties die zich mede als gevolg daarvan binnen de CD manifesteerden, leidden tot uitreding, schorsing en roeyement van dissidente, voornamelijk nieuw gekozen raadsleden.

Het Nederlands Blok ontwikkelt zich in toenemende mate tot een aantrekkelijk alternatief voor vooral teleurgestelde en rancuneuze (ex)CD-raadsleden. Het Blok speelt daarbij een verre van passieve rol.

De Centrum Partij '86 die sedert november 1994 Nationale Volkspartij/CP '86 heet, boekte bij de gemeenteraadsverkiezingen vooral resultaat in de randstad. Een stroming in de partij, grotendeels bestaande uit jongeren, propageert een radicale, fascistische koers gekoppeld aan militante actie. Deze stroming beschikt met name in het Rijnmondgebied over aanhang. Er zijn contacten met buitenlandse fascistische groeperingen en er wordt op ad hoc basis samengewerkt met het handjevol aanhangers van het ANS. De doelstellingen en contacten van deze stroming zijn binnen NV/CP '86 overigens niet onomstreden. Met name enkele oudere, landelijke bestuurders willen vasthouden aan een relatief gematigde koers, die in hun ogen electoraal kansrijker is.

Veelzeggend is dat de verkiesingswinst van NV/CP '86 in Rotterdam voorpagina-nieuws was voor de MSDAP(AO (National Sozialistische Deutsche Arbeiter Partei/Auslands- und Aufbau Organisation). Dit is een in de Verenigde Staten gevestigde organisatie annex uitgeverij, die fascistisch propagandamateriaal, in meerdere talen, in Europa verspreidt.

Symptoom van de radicalisering van een deel der NV/CP '86-leden is de vorming van de Nationalistische Veiligheidsdienst. Dit is een reactie op de inbraken, intimidatie en bedreiging van de zijde van radicaal-linkse actievoerders en op deels geslaagde pogingen om besloten vergaderingen van extreem-rechts te voorkomen of te verstoren.

De betrokken leden verzamelen informatie over hun tegenstanders en

De BVD organiseerde in maart 1994 onder voorzitterschap van de minister van Binnenlandse Zaken een conferentie over de betekenis van extreem-rechts. Aan deze conferentie werd deelgenomen door functionarissen uit het openbaar bestuur, politie en justitie. In oktober is een bijdrage geleverd aan een bijeenkomst georganiseerd door Binnenlandse Zaken voor burgemeesters, in wier gemeente extreem-rechtse partijen in de raad zijn vertegenwoordigd.

Extreem-rechts in de tang door dreiging van justitie

door Ruud van Haastrecht

AMSTERDAM – Extreem-rechts zit in de tang nu justitie dreigt met een verbod van de rechtsradicale Centruumpartij '86, zegt de Leidse wetenschapper J. van Donselaar.

Sinds VVD-leider Bolkestein van de allochtonen een electoraal speerpunt heeft gemaakt, is de immigratie niet langer het exclusieve domein van extreem-rechts. Maar opschuiven naar rechts om zich opnieuw van de VVD te onderscheiden, kan niet omdat daar Vrouwe Justitia met het zwaard van Damocles zwaait: een verbod van de partij. Van Donselaar promoveerde in 1991 op een onderzoek naar naoorlogse fascistische en racistische organisaties in Nederland die door de overheid na de slechte ervaringen met de NSB met argusogen werden gevolgd. De speelruimte van extreem-rechtse organisaties is altijd bijzonder klein geweest. Alleen al de mededeling van het Amsterdams openbaar ministerie dat ze een verbodsprocedure overweegt tegen CP'86 zal volgens Van Donselaar in extreem-rechtse kringen grote gevolgen hebben. Hij sluit niet uit dat de overheid slechts daarom „dat roestige zwaard eens afstoft“. De loutere dreiging veroorzaakt grote spanningen tussen de radicalen in CP'86 en de gematigden die een verbod vrezen. De overheid geeft er een signaal mee af

aan extreem-rechts dat tolerantie haar grenzen kent en dat de overheid niet alles over haar kant laat gaan. En de rechtsextreme onderlinge eenheid wordt erdoor aangetast, omdat de aanhangers van CP'86 vanaf nu als 'besmet' gelden bij andere extreem-rechtse partijtjes, die als de dood zijn om ook verboden te worden.

Vandaar, zegt Van Donselaar, dat de Centruumpartij van Hans Janmaat in 1980 zo gematigd begon na de verbodsprocedure tegen de neo-nazistische Nederlandse Volksunie (NVU) van Joop Glimmerveen. De ervaringen met de NVU leren ook dat er geen gevaar bestaat dat de leden van de CP'86 zullen uitgroeien tot martelaren. Van Donselaar vermoedt dat het Amsterdamse OM stevig in zijn schoenen staat inzake CP'86.

Geen officier van justitie begint op dit moment aan een rechtzaak tegen extreem-rechts zonder politieke en ambtelijke steun, zegt hij. Ook heeft hij van horen zeggen dat het OM bij CP'86-prominenten beslag heeft weten te leggen op „heel stevig uitgesproken racistisch en antisemitisch materiaal“.

De rechtzaak die over een kleine twee weken begint, is nog maar de eerste stap op weg naar een mogelijk verbod van de CP'86. Bij fase twee – de verbodsprocedure – zal zwaar meetellen dat CP'86 de afgelopen weken stelselmatig demonstratieverboden aan z'n laars heeft gelapt en straatge-

vechten met tegenstanders opzocht, voorspelt Van Donselaar. De NVU is de enige extreem-rechtse partij waartegen ooit een verbodsprocedure is ingesteld. In 1976 werd door enkele parlementariërs om een verbod gevraagd. De NVU had pamfletten verspreid in Schiedam waar etnische rellen waren uitgebroken nadat daar een Nederlandse jongen was doodgestoken door een Turk. Een jaar later wezen twee Kamerleden justitieminister Van Agt erop dat de NVU een runenteken als logo voerde en vroegen opnieuw om een verbod. Van Agt gaf daarop met steun van het kabinet het OM opdracht de NVU aan te pakken. Op 8 maart '78 kwalificeerde de Amsterdamse rechtbank de NVU als een verboden vereniging, maar noemde ontbinding van de partij zinloos aangezien de bijbehorende 'Stichting tot steun en toezicht aan de NVU' niet gedagvaard was, die dus de NVU kon voortzetten. Op grond van de uitspraak werd de NVU bij de gemeenteraadsverkiezingen in 1978 geweerd. De partij ging in beroep bij de Hoge Raad, die in 1979 oordeelde dat, als een partij niet ontbonden wordt, ze bij verkiezingen ook niet geweerd kan worden. Het bleek een pyrrus-overwinning: De NVU kreeg in de jaren '80 het ene na het andere proces aan haar broek wegens discriminatie en viel in 1992 uiteen door ruzie over een legaat van een bemiddeld lid.

Ingezonden

Het onder „ingezonden” plaatsen van kopij heeft geenszins te betekenen dat de redactie zich achter de inhoud ervan stelt. De redactie behoudt zich het recht voor te lange ingezonden stukken zonder vooroverleg in te korten.

ANTI-FASCISTEN

AFA-Zwolle vindt dat de laatste weken nazi's in Nederland veel ruimte van de overheid hebben gekregen om te marcheren en hun denkbelden te verspreiden en dat mensen die actief strijd voeren tegen fascist/nazi's door de overheid massaal als criminelen zijn opgepakt, gearresteerd, gefotografeerd, voorgeleid en dat onder het mom „preventief optreden”.

Dit „preventieve” optreden zou in een „democratie” als Nederland honderdtachtig graden moeten worden gedraaid, door het preventief oppakken van nazi's die het niet zo nauw nemen met democratische grondbeginselen en onschuldig winkelende burgers bestoken met hun nazistische propaganda. Hitler-groot en racistische en fascistische teksten in pamfletten en op spandoeken. Een vergelijking met de jaren vlak voor de Tweede Wereldoorlog is snel gemaakt....

AFA-Zwolle is overigens verheugd met het feit dat binnenkort het hoofdbestuur van de Nationale Volkspartij CP'86, inclusief voorzitter Zwollenaar Henk Ruitenberg, zal worden vervolgd op grond van artikel 140 van het Wetboek van Strafrecht.

De plaatselijke politieke reactie's zijn tot verbazing van AFA-Zwolle zeer voorzichtig en terughoudend. AFA-Zwolle hoopt dat enkele plaatselijke fracties van politieke partijen als nog komen met een duidelijke, heldere stellingname omtrent de strafvervolgning van Henk Ruitenberg en zijn positie binnen de Zwolse gemeenteraad, ondanks het feit dat hij veelal in geen velden of wegen te bekennen is (hij ontvangt wel de rijksvergoedingen voor zijn raadslidmaatschap). Mensen die geïnteresseerd zijn in de anti-rascisme en anti-fascisme activiteiten van de Anti-Fascistische Aktie-Zwolle en zin hebben omeen actief steentje hieraan bij te dragen, kunnen contact opnemen met AFA-Zwolle, p/a P. Steijnstraat 165, 8022 TE Zwolle, tel. 34 28 57. Overigens maakt AFA-Zwolle deel uit van een landelijk samenwerkingsverband van zo'n 25 plaatselijke groepen, al of niet werkend onder de naam AFA. Tot slot: het Comité Utrecht tegen Rascisme en Fascisme (KURF) organiseert op zaterdag 18 maart een demonstratie onder het motto „Geen fascistten op straat, verderig je demonstratierecht”. Aanvang 14.00 uur, Domplein.

Paul Kraaijer, AFA-Zwolle

Zwolse Courant, 15 maart 1995

Boetes geëist tegen CP'ers

ARNHEM/DEN HAAG (ANP) - De politierechter in Arnhem heeft vandaag zes leden van de extreem-rechtse partij CP'86, onder wie twee Rotterdamse deelraadsleden, veroordeeld tot een week voorwaardelijke celstraf en een geldboete van 1.500 gulden wegens het medeplegen van discriminatie. De straf komt overeen met de eis van de officier van justitie.

Volgens de rechter hebben de rechts-extremisten zich schuldig gemaakt aan het aanzetten tot haat en discriminatie jegens een groep mensen. Op 26 november vorig jaar scandeerden de CP'ers racistische leuzen tijdens een demonstratie in Zevenaar. Op 30 januari waren al vijf demonstranten tot een even hoge celstraf veroordeeld. Alle demonstranten zijn mede veroordeeld op basis van getuigeverklaringen van zes inwoners van Zevenaar.

Na de uitspraak van de politierechter op 30 januari zijn die inwoners van Zevenaar schrijfe-

lijk en telefonisch bedreigd door het Weerwolf Commando Heinrich Himmler. De groep verspreidde onder extreemrechtse kameraden een brief waarin zij de verklaringen van de getuigen als absolute leugens afdeed.

In diezelfde brief verzocht het commando zijn kameraden de getuigen te wijzen op hun leugens. Adressen, telefoonnummers en geboortedata van getuigen zijn expliciet vermeld. De getuigen ontvingen dezelfde brief en waren perplex omdat hun personalia bekend bleken te zijn.

Advocaat-generaal mr. B. Myjer heeft gisteren voor het gerechtshof in Den Haag 10.000 gulden boete (waarvan 2.500 voorwaardelijk) geëist tegen de extreemrechtse Centrumdemocraten. De CD wordt beschuldigd van het uiteten van ontoelaatbare teksten over buitenlanders. Het gaat om uitspraken die in de periode 1989 tot 1991 zijn gedaan op radio en TV.

Volkscrant, 16 maart 1995

CP'ers krijgen voorwaardelijke straffen

ANP

ARNHEM

De politierechter in Arnhem heeft woensdag zes leden van de extreem-rechtse partij CP'86, onder wie twee Rotterdamse deelraadsleden, veroordeeld tot een week voorwaardelijke celstraf en een geldboete van vijftienhonderd gulden we-

gens het medeplegen van discriminatie. De straf komt overeen met de eis van de officier van justitie.

Volgens de politierechter hebben de CP'ers zich schuldig gemaakt aan het aanzetten tot haat en discriminatie jegens een groep mensen. In november vorig jaar scandeerden zij racistische leuzen tijdens een demonstratie in Zevenaar.

WITTE WIJK

De discussie rond 'witte wijken' is actueel. In het weekblad Elsevier verscheen onlangs een pagina's lang omslagartikel over overwegend blanke stadswijken. Ook de buurt Pierik in de Zwolse wijk Assendorp haalde 'Elsevier', met zacht uitgedrukt-gekruiden citaten van Pierikbewoners. Elsevier zelf typeert de Pierik als 'een wat burgerlijke, doorsnee Nederlandse arbeiderswijk'.

De instroom van allochtonen is er beperkt. En Elsevier citeert dan een winkelier uit de buurt die zegt: 'We willen er ook niet meer buitenlanders bij hebben. U weet hoe wijk Hollanders denken. Het is genoeg zo!' Ook wordt de buurvrouw van een leegstaande woning in de Magnoliastraat geconfronteerd met de vraag hoe zij het zou vinden wanneer er een Turks gezin in zou trekken. Haar antwoord: 'Dan zou ik gelijk verhuizen'. Maar ook een tweetal studenten spreekt zich opvallend uit tegenover de Elsevier-verslaggever. De twee voelen zich thuis in de Pierik en zijn blij dat ze niet in Holtenbroek ('daar wonen erg veel buitenlanders') wonen. Ook belt Elsevier in de Pierik aan bij een woning met een Turks naambordje. Ik citeer het gerenommeerde weekblad: 'Een vrouw met hoofddoek doet de deur open. In vlekkeloos Nederlands vertelt ze dat ze zich met haar man en drie kinderen thuis voelt in Zwolle. Maar met geen van de buren hebben wij contact. Wij gaan vooral met landgenoten om. Waarom? Omdat wij in Allah geloven en onze buren niet'. Tot zover wat citaten uit de Pierik, via Elsevier.

Extreem rechts

Zwolse
Courant,
17/3/95

Ik las in deze krant van 9 maart, dat de Zwolse burgemeester de CP'86-top de bel heeft aangeboden omdat hij liever geen extreemrechtse partijen in de gemeenteraad heeft. Misschien zijn er nog meer partijen, die hij 'liever' niet in de raad zou hebben, maar de raad is nu eenmaal democratisch gekozen. Dus alleen regeren als 'stadhouder' kan niet.

In de uitspraak van rechter

Burgerpartij

Een reactie op het artikel 'Janmaat wil geld zien' in de krant van 11 maart. De reactie van de Burgerpartij Nederland verbaast mij niet. Maar ik dacht, dat wij toch niet op een stelletje zwakkelingen zaten te wachten die zich laten kiezen door kiezers die het verkiezingsprogramma van de Centrumdemocraten ondersteunen. En die direct na de verkiezingen een partij oprichten in de veronderstelling dat ze op zetels kunnen blijven zitten die democratisch zijn gekozen voor de Centrumdemocraten. De heren Noeken en Bus van de Burgerpartij Nederland zijn met geld van de CD op die plaatsen gekomen, want hun verkiezingscampagne is betaald door de CD en wanneer dat geld terug geëist wordt, wordt er gezegd dat wij onze kas willen spekken. Ik ben benieuwd hoe lang deze splinterpartij nog bestaat. Trouwens, het nieuws dat u brengt is wel eenzijdig. Want een medaille heeft altijd twee zijden.

J.C. de Jong, Hardenberg

dat artikel 140 van het Wetboek van Strafrecht nooit als politiek pressiemiddel gebruikt mag worden, daar dat de sleutel tot de deur van een politiestaat is, kan ik me goed vinden. De NSB en de Communistische Partij, die streefden naar omverwerping van ons democratisch stelsel, zijn in Nederland nooit verboden geweest. Slechts een heel klein deel van ons volk is fascistisch of communistisch geworden.

Mijns inziens is het onderdrukken van politieke stromingen, die zich aan de rechtsregels houden, niet alleen grove onderschatting van ons politieke bewustzijn en beoordelingskunde, maar ook een gevaar voor de democratie zelf. Het verbieden van bepaalde politieke partijen drijft dergelijke partijen ondergronds. Het kan zelfs leiden tot terroristische activiteiten die moeilijk te beteugelen zijn, zoals we reeds gezien hebben bij linkse extremisten als Rara.

Hierop zitten wij niet te wachten. Dus geef ook extremen onze democratische speelruimte. Zoals recentelijk weer gebleken is, kan ons volk dan zelf bij de verkiezingen wel oordelen.

W. Slootweg
Zwolle

(Van één onzer
verslaggevers)

Bijbaan voor burgemeester Jan Franssen

ZWOLLE - Burgemeester Jan Franssen is door staatssecretaris Erica Terpstra gevraagd voorzitter te worden van de landelijke organisatie voor minderheden, die per 1 juli a.s. operationeel wordt.

Op dit moment heeft het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport via subsidieverlening te maken met negen organisaties die zich voor de minderheden inzetten.

Grootste daarvan is het Nederlands Centrum Buitenlanders. In 1992 al werd met het oog op efficiëntie vanuit het ministerie de wenselijkheid van bundeling van krachten aan de orde gesteld. De huidige staatssecretaris wil nu spijkers met koppen slaan en heeft haar VVD-partijgenoot Jan Franssen als voorzitter naar voren geschoven. Deze nieuwe nevenfunctie voor burgemeester

Franssen was voor het raadslid Peter Pot van De Groenen gisteravond aanleiding er tijdens de rondvraag in de WVOC-raadscommissie een opmerking over te maken. Op de achtergrond daarbij speelde mee dat vanuit de Zwolse raad vorig jaar nogal moeilijk werd gedaan over de mogelijkheid dat de burgemeester lid zou worden van de Eerste Kamer. Pot nam zich voor eens bij de burgemeester, die nu al te maken heeft met een bijzonder volle agenda, te gaan informeren naar de werkdruk die de nieuwe bijbaan met zich meebrengt. In een reactie kon wethouder Ernst Reinhardt tegenover de commissieleden bevestigen dat Franssen de leidende rol in de landelijke stichting heeft geaccepteerd: 'Hij vindt het een heel interessante job en heeft graag 'ja' gezegd'.

Verweer advocaten CP'86 verworpen

AMSTERDAM (ANP) - De rechtbank in Amsterdam heeft alle verweren verworpen die de advocaten van de vandaag terechtstaande par-
tijden van de CP'86 naar voren hadden gebracht. De raadsman hadden grote bezwaren tegen de dagvaar-
ding en tegen het feit dat jus-
titie lang heeft gewacht met
het bij de rechtbank aan-
brengen van de zaak.
Dit bleek tijdens de eerste zit-

tingsdag, in een zwaar bevel-
ligd gerechtsgebouw.
Volgens mr. J. Boksem, raads-
man van partijvoorzitter en
gemeenteraadslid in Zwolle H.
Ruitenbergh (47), is de dagvaar-
ding aan de verdachten onlees-
baar en onbegrijpelijk. Veel
groter echter was het bezwaar
dat hij had tegen het feit dat of-
ficier van justitie mr. H. de
Graaff een videoband aan de
dagvaarding heeft gehecht,
waarop een uitzending in de

zendtijd voor politieke partij-
en van vorig jaar april staat ge-
registreerd. Volgens advocaat
mr. H. Anker moest het open-
baar ministerie deels niet ont-
vankelijk worden verklaard,
onder meer omdat het onder-
zoek veel te lang heeft ge-
duurd en er tal van vertraging-
en zijn opgetreden.

Na beraad verwierp de recht-
bank alle gevoerde verweren.
De videoband moet volgens
het college gezien worden als
een verklarend stuk in de dag-
vaarding. De band zou van-
middag in de rechtszaal wor-
den vertoond. De rechtbank
vond één onduidelijke zin in
de tenlastelegging, maar daar-
voor hoefde geen sanctie te
volgen. De zaak is vanmiddag
voortgezet met de behandeling
van de feiten zoals die in het
dossier zijn opgetekend. Na
vandaag heeft de rechtbank in

bij te wonen. Als justitie het
proces wint, wil ze aansturen
op een verbod van de partij.
Ruitenbergh ziet dan een groot
gevaar loeren. Hij verklaarde
tegenover ons het ergste te
vreezen als politieke praktijk-
ken, zoals van CP'86, verbo-
den zullen worden. Het zou
dan volgens hem wel eens
kunnen ontsporen. 'Ik heb het
nu nog in de hand, maar wordt
een en ander verboden, dan
durf ik niet te zeggen wat er
gebeurt. Ik vrees dan voor es-
calatie, maar dan ben ik niet
meer verantwoordelijk', aldus
de gedagvaardigde Zwolle-
naar.

Zie ook pagina 5

'Dit is een juridische nieuwigheid'

Raadsman CP'86: 'Videoband bij aanklacht is niet te tolereren'

(Vervolg voorpagina)

AMSTERDAM - Raadsman Boksem van CP'86 betoogde, namens alle verdachten, dat dit de eerste keer is dat een videoband fysiek in een dag-
vaarding wordt opgenomen. Een juridische nieuwigheid ('novum'), die zijns inziens niet getolereerd kan worden. 'Een videoband is niet direct toegankelijk. Je hebt er een videorecorder voor nodig, en die heb ik niet. Daarmee werpt de

officier een onnodige drempel op, die de verdediging belem-
mert. Terwijl het hier gaat om een essentieel onderdeel van de beschuldiging en de wet bij de tenlastelegging uitgaat van een geschreven, zo nodig nog te wijzigen tekst.'

In de uitzending 'waarschu-
de' de CP'86 voor 'Duitse toe-
standen' in Nederland. Vol-
gens de officier is de partij ook
met die uitzending de fout in-
gegaan.

Onder Duitse toestanden, zo

blijkt uit de tenlastelegging, verstaat de CP'86 plaatjes van willekeurige groepen allochto-
nen, van confrontaties tussen politie en de Hitlergroet bren-
gende oproerkrakers, 'treurig
kijkende allochtonen', brand-
stichting en vernieling van
Duitse asielen, brandende
flats in Solingen met daarvoor
dansende jongeren, en meer
van dergelijke tafereelen.
Daaraan verbindt de partij de
conclusie: 'Voorkomen is be-
ter, stop immigratie nu'.

Zwolse Courant,
21 maart 1985

Spots CP'86 maken rechtbankzaal muisstil

Van onze verslaggever
Victor Lebesque

AMSTERDAM

Nooit eerder zal met zulke intense belangstelling zijn gekeken naar tv-spots van CP'86 dan dinsdag in de Amsterdamse rechtszaal. Daar stonden de extreem-rechtse politieke partij die als leus voert 'Eigen Volk Eerst', de Stichting tot steun en toezicht op de Centruumpartij en het vierhoofdige bestuur terecht.

Ze zijn aangeklaagd wegens discriminatie van en het aanzetten tot haat tegen buitenlanders. Ook is hun het leiding geven aan discriminerende activiteiten en deelneming aan een criminele organisatie te laste gelegd.

Voorzitter H. Ruitenbergh, secretaris T. Mudde en de bestuursleden S. Mordaunt en W. Beaux wuifden de beschuldigingen weg. Zij ontkenen criminele bedoelingen te hebben gehad. De gedagvaarde ex-voorzitter Wijngaarden liet verstek gaan.

Muisstil was het in de zittingszaal toen twee filmpjes werden vertoond. Officier van justitie mr H. de Graaff heeft de videobanden opgevoerd als onderdeel van de tenlastelegging. Alleen door kennis te nemen van de combinatie van beeld en tekst, wordt volgens de officier glashelder wat werd beoogd met de spots, die in zendtijd voor politieke partijen werden uitgezonden.

Begeleid door aanzwellende klanken uit de *Carmina Burana* van Orff worden in het ene filmpje suggestieve teksten over allochtonen uitgesproken tegen de achtergrond van gefilmde straatbeelden waarop voornamelijk buitenlanders zijn te zien, beelden van over tulpenvelden landende vliegtuigen en van arrive-

rende treinen. Dezelfde muziek, door CP'86 kennelijk geannexeerd als partij-tune, klinkt bij tekst en beeld over 'Duitse toestanden', zoals brandende Turken-flats in Solingen met daarvoor dansende jongeren.

Het opvoeren van videobeelden als integraal onderdeel van de tenlastelegging is een juridisch novum. Het ziet eruit uit dat de rechtbank bereid is de videobanden als bewijsobject te accepteren. De rechtbank verwierp het bezwaar tegen de dagvaarding dat de verdediging, onder aanvoering van de Leeuwarder tweeling H. en W. Anker, aan het begin van de zitting had ingesteld. De raadslieden hadden geponeerd dat de wet alleen uitgaat van een geschreven tenlastelegging.

Ook met hun verweer dat de tenlastelegging te lang, nodeloos ingewikkeld en onbegrijpelijk zou zijn - 'het is een vangnet-tenlastelegging' -, maakte de rechtbank korte metten. In november 1993 liep de vervolging van Janmaat en de Centrumdemocraten in eerste instantie stuk op een verweer van die strekking.

Het gerechtelijk vooronderzoek tegen CP'86 begon in het najaar van 1993. Bij huiszoeken bij alle toenmalige bestuursleden en in een drukkerij in Duitsland werd propagandamateriaal - stickers, pamfletten en het partij-organ - aangetroffen met een volgens justitie racistische inhoud.

De aanleiding voor het justitiële ingrijpen was een continue stroom klachten over strafbare feiten door CP'86. De klachten kwamen uit het hele land. Besloten werd het onderzoek naar en de vervolging van de partij en haar bestuurders te concentreren op het parket in Amsterdam.

'Wij hadden al eerder tot vervolging kunnen overgaan, maar we hebben vorig jaar gewacht tot de verkiezingen voorbij waren. Wij wilden geen politiek proces', aldus De Graaff.

De dagvaarding werd uitgebracht op 8 maart dit jaar, de dag van de verkiezingen van Provinciale Staten. Dat de eerste zitting werd gehouden op 21 maart, de internationale dag van het antiracisme, berust volgens de officier van justitie op toeval.

De Graaff heeft vorige week met nadruk verklaard dat verbodenverklaring en ontbinding van CP'86 'niet aan de orde is'. Die kunnen pas worden overwogen als het gerechtshof in hoger beroep de verdachten heeft veroordeeld en als dat arrest door de Hoge Raad wordt bevestigd. Verbodenverklaring en ontbinding van een rechtspersoon - een politieke partij is een rechtspersoon - kan met een civiele actie worden doorgevoerd als het Openbaar Ministerie deze maatregelen verlangt.

In kringen van het Openbaar Ministerie overheerst de mening dat grote voorzichtigheid is geboden is met het aanpakken van een politieke partij. De Haagse discriminatie-officier Welschen staat op het standpunt dat een verbods- en ontbindingsprocedure pas overwogen moet worden als een partij ondanks herhaalde strafrechtelijke veroordelingen niet binnen de grenzen van de wet komt te staan.

Welschen vervolgde in eerste aanleg met succes Janmaat en de partij Centrumdemocraten. Volgende week doet het gerechtshof uitspraak in het hoger beroep dat in deze zaak is ingesteld.

De rechtszaak tegen CP'86 wordt 4 april voortgezet.

Taai proces tegen CP'86 komt op gang

● Onder grote publieke belangstelling is gisteren het proces tegen het hoofdbestuur van de extreemrechtse, partij CP'86 begonnen. Voor de rechter verscheen ook CP-voorzitter en Zwols raadslid; Henk Ruitenbergh (hier op de rug gezien). Links van hem bestuurslid S. Mordaunt, lid in Den Haag.

Foto ANP

Discutabel

Advocaat mr. H. Anker stelde in een klein shownummeretje zelf alvast die vraag aan zijn cliënten, die hun meest onschuldige gezicht trokken en het plegen van misdrijven ver van zich wierpen. Slechts Stuart Mordaunt, de schrijver van allerlei zeer obscuur foldermateriaal, wilde zover gaan zijn teksten 'hooguit discutabel' te noemen.

Ondertussen zorgde hun verdediging - bestaande uit vier advocaten van een Leeuwardens kantoor - voor een noviteit. Een van de vier was aangewezen als 'pers-advocaat', waar de media met hun vragen terecht kunnen. Voor de journalisten met vragen bleek het echter een hele klus om de juiste advocaat aan te schieten. Pers-advocaat is Hans Anker, die helpt van een tweeling die vrijwel niet uit elkaar is te houden.

De gebroeders Anker hebben vaker rechts-extremisten verdedigd. Ze ontkennen heftig dat ze met het CP-gedachten-goed sympathiseren. Een eerdere zaak waar de twee broers rechts-extremistische cliënten hadden, maakte hen ooit tot mikpunt van bedreigingen. Hans Anker vertelt dat zijn woning vier dagen lang werd besmeurd, dat ramen werden ingegooid en dat een tekst op de muur werd gekalkt, die luidde: 'Ankers, vrijpleiters van fascisten'. Hans Anker: 'U vraagt toch ook niet waarom we een moordenaar verdedigen? Iemand moet dit doen, want een verdachte mag niet zonder advocaat komen te staan'.

Zwolsse Courant,
22 maart 1995

(Van een onzer verslaggevers)

AMSTERDAM - Justitie haalde gisteren haar eerste slag binnen in de strijd die kan leiden tot ondergang van de extreem-rechtse partij CP'86. De Amsterdamse rechter mr. Tj. van der Schroeff verwerpt vrijwel alle bezwaren van de CP-verdediging tegen de tenlastelegging. Daarmee ligt aanklager mr. H. de Graaff op punten voor

in wat vooral een taal proces gaat worden.

Achttien maanden had De Graaff geïnvesteerd in een omvangrijke en complexe tenlastelegging die toch zo sluitend en helder moest zijn, dat de rechter niet zou kunnen bezwijken het stuk ongelukkig te verklaren. Maar nadat de advocaten van de CP'86-bestuursleden om die nietigverklaring hadden gevraagd,

kwam het tot een schorsing die dermate lang - ruim twee uur - duurde, dat de hoop bij CP'86 groeide alsnog onder een proces uit te komen.

Dat zou een klein drama zijn geweest, gezien de hoog gespannen verwachtingen die er bij veel mensen leven: dit proces moet ook in de ogen van Justitie de opmaat worden tot een uiteindelijk verbod op de meest militante rechts-extremistische partij die de par-

mentaire democratie 'rijk' is. Stap voor stap probeerde de rechter er achter te komen wie welke verantwoordelijkheden binnen CP'86 heeft. En uit de antwoorden van de verdachten, die allemaal bestuursfuncties bezetten binnen CP'86, rees het beeld op van een organisatie waarin slechts enkele personen volledig bepalend zijn voor beleid, propaganda, besluitvorming enzovoort. Al deze sleutelfiguren in

de partij, onder wie de Zwolsse voorzitter Henk Ruitenbergh, zijn nu aangeklaagd. Veel meer dan dat de ruggegraat van de partij wordt gevormd door deze bestuursleden, werd gisteren nog niet duidelijk.

Aan de officier van Justitie is het nu dus in de komende zittingen de taak ook echt te bewijzen dat deze bestuursleden een organisatie in stand houden die als oogmerk het plegen van misdrijven heeft.

Actie tegen NSDAP/AO

HAMBURG - De Duitse politie heeft vanmorgen in het hele land huiszoeken verricht bij volgelingen van de Amerikaanse neo-nazi Gary Lauck, die Duitse rechts-extremisten pleegt te voorzien van propagandamateriaal. Lauck, die in de VS bekend staat als de 'Farmbelt Führer', werd later vandaag in Denemarken aangehouden. Bij de actie in Duitsland werden in alle deelstaten behalve Saarland zo'n tachtig woningen doorzocht.

Algemeen Dagblad,
24 maart 1995

Bomaanslag op Front National

PARIS - Voor een regionaal kantoor van de extreem-rechtse Franse politieke partij Front National in een noordelijke voorstad van Parijs is een bom ontploft. Het explosief sloeg een gat van 30 centimeter diep in de straat en veroorzaakte schade aan het gebouw, vier geparkeerde auto's en ramen van omliggende panden. Persoonlijk letsel deed zich niet voor. Niemand heeft de verantwoordelijkheid voor de aanslag opgeëist. Het Front National sprak in een reactie van een 'lafhartige aanslag die bedoeld was om te doden'.

Volkscrant,
24 maart 1995

politie doet overal invallen in huizen neo-nazi's

Nazi-propaganda onderschept

WIESBADEN - De politie heeft in Duitsland tachtig woningen doorzocht en stapels verboden propagandamateriaal van de door de Amerikaan Gary Lauck geleide rechtsextremistische NSDAP/AO in beslag genomen. Lauck verspreidt al twintig jaar vanuit de VS propagandamateriaal waarin het nazisme wordt verheerlijkt. Hij werd deze week in Kopenhagen gearresteerd op verdenking van het aanzetten tot rassenhaat en het leiding geven aan een criminele organisatie.

Algemeen Dagblad,
27 maart 1995

170 neo-nazi's aangehouden

TRIPTIS - De Duitse politie heeft 170 neo-nazi's, overwegend jongeren, aangehouden. Enkele arrestanten moeten zich voor de rechter verantwoorden voor het bezit van wapens en het gebruik van emblemen van verboden organisaties. De politie probeerde het concert te verhinderen van de skinhead-band 'Foierstoss', waarvoor geen vergoeding was aangevraagd. Het concert ging later toch door, een restaurant in Triptis.

de Peperbus,
22 maart 1995

Ingezonden

Het onder "Ingezonden" plaatsen van kopij heeft geenszins te betekenen dat de redactie zich achter de inhoud ervan stelt. De redactie behoudt zich het recht voor te lange ingezonden stukken zonder vooroverleg in te korten.

AANPAK CP'86

Gisteren werden een aantal CP'86-aanhangers voorgeleid. De raadsfractie van GroenLinks is verheugd over deze aanpak van justitie. Al in 1994 heeft de raadsfractie van GroenLinks bij de programma-akkoord-onderhandeling zich verzet tegen deelname van CP'86 hieraan. Wij vonden en vinden nog steeds dat deze partij aanzet tot onverdraagzaamheid. Inmiddels blijkt uit perspublicaties dat GroenLinks daarin absoluut niet alleen staat. Ook justitie is zich met het handelen van dit zeer kleine groepje gaan bemoeien. Als dit op instigatie is gegaan van burgemeester Franssen, dan kan de Zwolse gemeenschap zich gelukkig prijzen met zo'n burgemeester. GroenLinks biedt via de burgemeester aan alle inwoners steun aan om de bacil van vreemdelingenhaat te bestrijden. Zwolle moet voor alle inwoners, ongeacht politieke gezindheid, huidskleur, godsdienst en seksuele geaardheid een goede stad zijn.

Adri Weaver,
fractievoorzitter
GroenLinks Zwolle

Reuter, AP, AFP
BONN/KOPENHAGEN

De Duitse politie heeft dinsdag in een grootscheepse actie tegen neo-nazi's invallen gedaan in tachtig woningen, verspreid over heel Duitsland. Daarbij werd propagandamateriaal in beslag genomen dat werd verspreid door een Amerikaan die maandag op grond van een internationaal opsporingsbevel in Denemarken is aangehouden.

De Duitse politie vond naast verboden nazi-pamfletten ook wapens. Het propagandamateriaal was uitgegeven door Gary Lauck (41) uit het Amerikaanse Lincoln in Nebraska. Lauck, naar zijn staat van herkomst bijgenaamd de 'Farm Belt Führer', werd al jaren gezocht voor het verspreiden van antisemitische krantjes, pamfletten en stickers in Duitsland en andere landen.

Hij heeft zich daar, volgens de Duitse politie, al twintig jaar mee bezig gehouden. 'We hopen nu eindelijk de top te pakken te hebben', liet de openbaar aanklager in Hamburg weten.

Lauck is in neo-nazikringen tot een held uitgegroeid omdat het hem steeds lukte zijn lectuur Duitsland binnen te smokkelen. De Deense politie arresteerde hem maandag in de villa van een Deense vriend, Jonni Hansen. In Hundige, een buitenwijk van Kopenhagen, Duitsland, dat om zijn aanhouding heeft gezocht, zal om zijn uitlevering vragen. In Duitsland kan Lauck worden veroordeeld tot vijf jaar celstraf vanwege het verspreiden van racistische en antisemitische lectuur.

Denemarkens liberale wet op de vrijheid van meningsuiting heeft er-

het zwijgen op te leggen moeilijk konden worden ingewilligd.

Lauck heeft in 1976 al eens vier maanden in een Duitse gevangenis gezeten voor het verspreiden van nazi-propaganda. Hij leidt de 'Buitenlandse Organisatie van de Nationaal-Socialistische Duitse Arbeiderspartij' (NSDAP-AO). Zijn groepering geeft naziblaadjes uit in een tiental talen en produceert miljoenen stickers, posters en armbanden met hakenkruisen en racistische boodschappen.

De invallen van de Duitse politie richtten zich op 56 neo-nazi's, vooral jongeren tussen de zestien en twintig, aldus de Duitse radio. 'We hopen dat we het nazi-distributiesysteem de genadeslag hebben toegebracht', liet het Bundeskriminalamt weten.

Lauck verzond zijn blaadjes in blanco enveloppen en omslagen vanuit de Verenigde Staten of Europese landen naar Duitsland, waar ze werden gekopieerd en verspreid. Vorig jaar pocht hij nog dat 'ons materiaal even moeilijk te traceren is als een naald' in een hooiberg. Volgens de Duitse radio is Lauck onlangs uit de VS naar Denemarken vertrokken omdat hij onder zware druk was komen te staan van Amerikaanse burgerrechtengroeperingen.

Lauck begon zijn activiteiten in het begin van de jaren zeventig, met het doel steun van geëmigreerde Duitsers aan neo-nazi's in hun vaderland beter te organiseren. Volgens Hansen, leider van een Deense neo-nazistische organisatie, is met de arrestatie van Lauck diens propaganda-netwerk niet ontmanteld. Hansen verklaarde dat Laucks acti-

(Door Steven ter Veen)

Dina Wolters van AFA-Zwolle: 'Een fascist, een racist'

Henk Ruitenberg Onder vuur

ZWOLLE - Raadslid Henk Ruitenberg van CP'86 was gisteravond tijdens de raadsvergadering weer eens afwezig. Volgens burgemeester Jan Franssen had Ruitenberg zich niet alleen afgemeld omdat de strafzaak tegen hem en andere kopstukken van CP'86 bij de rechtbank in Amsterdam nog loopt, maar ook omdat er bedreigingen aan zijn adres zijn geuit. Van bedreigingen was tijdens de raadsvergadering geen sprake, wel van een felle aanval op Ruitenberg van de kant van de Anti-Fascistische Aktie Zwolle (AFA) en de Turkse migrantenvereniging.

De naam van Ruitenberg werd door woordvoerder Erol Bilén van de Turkse migrantenvereniging niet genoemd. Maar iedereen wist natuurlijk om wie het ging toen hij zei: 'Wij zitten in het vizier, regelmatig wordt er op ons geschoten. En één van hen zit hier in deze raad'. Dina Wolters van de AFA nam Ruitenberg rechtstreeks onder vuur: 'Een fascist, een racist, alhoewel hijzelf dit laatste regelmatig ontkent. Iemand die stilzwijgend in zijn zetel zit en kennelijk niemand vertegenwoordigt. Pretendeer je een achterban te vertegenwoordigen, dan dien je in de raad als raadslid een mening te hebben over normale stadse zaken. Maar het extreem-rechtse raadslid die zich altijd oh zo netjes voordoet, schittert altijd door geestelijke en regelmatig door lichamelijke afwezigheid, zoals ook nu weer het geval is', aldus Wolters.

Walgelijk

De AFA heeft vanaf het moment waarop Ruitenberg zijn intrede in de raad heeft gedaan, op 12 april aanstaande een jaar geleden, dit raadslid en zijn partij bestreden. Volgens Dina Wolters heeft het nogal wat moeite gekost om anderen duidelijk te maken waar Ruitenberg voor staat en welke ware standpunten hij en zijn groepering vertegenwoordigen. 'Die zijn echt walgelijk'. De AFA meldde bijvoorbeeld, dat Ruitenberg en zijn CP'86 goede contacten hebben met het Aktiefront Nationaal-Socialisten, de Afrikaner Weerstandsbeweging, Kadafi en de Ku-Klux Klan.

De manier waarop Ruitenberg door de andere 38 raadsleden in de Zwolse raad wordt geduld, bevat zowel de AFA als de Turkse migrantenvereniging niet. Bilén stelde voor om Ruitenberg voortaan uit te sluiten van alle besluitvor-

mende commissies en organen. Hij maakte gewag van racisme op het werk, in de school, in de buurt en in de pers en haat van de kant van een groep Nederlanders. De raad verweet hij dat ondanks beloften er weinig aan gedaan wordt om de banden met allochtonen te verbeteren. 'Met name de partij die een allochtoon in de fractie heeft', aldus Bilén, die daarmee de PvdA bedoelde.

Zwolse Courant

Dina Wolters sprak de hoop uit, dat extreem-rechts niet de gehele raadsperiode in de raad vertegenwoordigd zal zijn. 'En dat de Zwolse politici zich eens wat gedurfter gaan opstellen ten opzichte van de enige fascist en racist in de raad'. Veel kritiek had zij ook op de pers, de Zwolse Courant in het bijzonder.

Volgens de AFA is de 'Zwolse' geen onafhankelijke krant meer en had de krant af en toe veel weg van een pr-blad voor Ruitenberg en extreem-rechts in het algemeen.

'Drie interviews in een jaar

juist en onterecht en in zeker
zijn zelfs beledigend. Wij zijn
pertinent geen spreekbuis
voor welke partij dan ook,
maar hebben wel de taak en de
verantwoordelijkheid te signa-
leren wat er in de maatschap-
pij aan de hand is'.
Volgens Bartelds doet de re-
dactie dat wel zo kritisch, ob-
jectief en zorgvuldig mogelijk.
'Dat geldt overigens ook voor
de landelijke voorzitter
van de CP'86 zijn er drie te-
veel. Drie teveel, omdat al
deze artikelen te eenzijdig wa-
ren en niet kritisch', aldus
Wolters, die de Zwolse Cou-
rant verweet de AFA-Zwolle
te negeren en niet serieus te
nemen.
Hoofdredacteur Jan Bartelds
van de Zwolse Courant noem-
de vanochtend desgevraagd de
beschuldigingen van AFA on-
AFA, van wie we de persbe-
richten op hun nieuwswaarde
beoordelen. Voldoen ze aan
de norm, dan komen ze bij ons
in de krant. Net als nieuws-
waardige berichten van ande-
re organisaties', aldus de
hoofdredacteur in zijn reactie.

Uw mening

Plaatsing van ingezonden stukken houdt niet in dat de redactie met de inhoud ervan instemt. Anonime brieven worden niet gepubliceerd. Ingezonden stukken mogen in het algemeen niet langer zijn dan 50 krantenbladen (ca. 250 woorden). De redactie behoudt zich het recht voor - zonder opgave van redenen - brieven in te korten die wel in het geheel niet op te nemen.

Zwolsche Courant,
6 april 1995

Uw mening

Plaatsing van ingezonden stukken houdt niet in dat de redactie met de inhoud ervan instemt. Anonime brieven worden niet gepubliceerd. Ingezonden stukken mogen in het algemeen niet langer zijn dan 50 krantenbladen (ca. 250 woorden). De redactie behoudt zich het recht voor - zonder opgave van redenen - brieven in te korten die wel in het geheel niet op te nemen.

AFA Zwolle (2)

Bij deze wil ik reageren op de ingezonden brief van de secretaris van het Kringbestuur Overijssel van de NVP/VP'86. Johannes van Enk welke in de krant van 5 april is gepubliceerd. In zijn brief zegt Johannes van Enk dat mevrouw Wolters van AFA-Zwolle initiatiefneemster is van een actiegroep zich noemende 'Hanniballetje'. Dit is een pertinente leugen. AFA-Zwolle en/of mevrouw Wolters hebben niets van doen met de groep 'Hanniballetje'. AFA-Zwolle wil wel graag met deze groep in contact komen, doch tot op heden is dat niet gelukt: de groep of persoon 'Hanniballetje' huilt zich in stilzwijgen.

Mevrouw Wolters sprak overigens tijdens het vragenhafeurtje van de gemeenteraad op 27 maart namens AFA-Zwolle. Het is dan ook AFA-Zwolle die de NVP/CP'86 terecht op één hoop gooit met met het Actiefrent Nationaal Socialisten (het ANS). Johannes van Enk zegt dat zijn nazistische groepering niet te vergelijken is met het ANS.

Het is onomstotelijk bewezen dat tijdens diverse (verboden) demonstraties van de NVP/CP'86 nazi's van het ANS aanwezig waren, waaronder de leider Eite Homan. Er zijn dus wel degelijk zeer nauwe raakvlakken tussen beide organisaties. AFA-Zwolle dankt tot slot Johannes van Enk voor het feit dat hij anti-fascisten betiteld als 'profeten' en niet als 'ratten', welke benaming binnen de NVP/CP'86 tot gisteren werd gebezigd als gesproken of geschreven werd over anti-fascisten.

Multi-cult

AFA (3)

In de krant van 24 april 1995 las ik de diverse mijns inziens gerichte prope- bemaalde groe- rijs wil make- door systema- tie. Dat deze pr- tiek getint i- uit ditzei- waarin he- ternation- (COS) di- festival- draagvi- vergroten vu- re als samenleving' en - als aanmum aan dit festi- val het centrale thema ver- bindt 'anti-discriminatie arti- kel 1 van de Nederlandse grondwet' als een stok achter de deur. Op deze wijze kan ik

Hierbij wil ik reageren op de ingezonden brief van de heer Van Enk, partijsecretaris van de NVP/CP'86 Overijssel, die op 5 april in de krant stond. Het klopt dat ik actief ben bij en in AFA Zwolle, maar dat ik 'Hanniballetje' is uit de lucht ederland- is/zijn en we zouden graag con- tact met Hanniballetje ien cultuur niet gelukt. ZWOLLE - Diena Wolters

onze hoofdstad binnen een aantal jaren meer verdeel- gen dan Nederlanders zal tel- len. Nederland heeft een rijke eigen cultuur en een fier ver- mogen, waarop we zulting en trots mogen zijn en het is zeker de moeite waard voor het behoud van eigen gaardheid en cul- tur op te komen. Een land zonder typische eigen cultuur verliest zijn identiteit en natio- nale trots en heeft geen reden tot bestaan meer. Voor buiten- landse gasten die hier tijdelijk door vervolging in hun eigen land onderdak zoeken zijn de Nederlanders altijd goede gastheren gebleken, maar wij behoeven ons mijns inziens niet uit ons eigen culturele huis te laten verdringen. Ik voel me in hart en nieren Ne- derlands met wortels diep in heide en klei en heb geen be- hoefte aan een opgetrungen idee voor multiculturele sa- menleving.

Het moet de Nederlander maar eens duidelijk worden ge- maakt dat zijn/haar belasting- geld wordt verkast door di- recte of indirecte subsidies aan deze profeten van de multicul- turele heilstaat. Deze mensen hebben slechts tot doel, elke oppositie tegen de multicultu- rele samenleving met wortel en tak uit te roeien. Wij heb- ben uit het verleden kunnen leren dat wereld daarbij niet geschuwd wordt.

Naar mijn mening mag een door de overheid gevoerde anti-fascistische koers nouit het elimineren van een, bin- nen de marge van de democra- tie opererende, politieke grê- pering betekenen. Misschien dat het justitieel apparaat dat in het achterhoofd moet hdu- den tijdens de nog te voeren verbodsprocedure tegen de NVP/CP'86.

KAMPEN - Johan van Eik.

AFA Zwolle

Bij deze zou ik graag willen re- ageren op de bijdrage van mevrouw Wolters in het vragen- hafeurtje van de gemeente- raadsvergadering van 27 maart j.l. Mevrouw Wolters is één van de leden van AFA Zwolle en initiatiefneemster van de 'actiegroep' Hanniballetje. In haar betoog gooid ze de NVP/CP'86 op één hoop met

Extreem-rechts harder aangepakt

NIJMEGEN (ANP) - De burgemeesters gaan alerter optreden tegen demonstraties van extreemrechtse groeperingen. Ze willen betogingen met die politieke strekking verbieden waar dat kan, en zullen met elkaar in overleg treden als een verbod is uitgevaardigd. Daarmee willen zij verhinderen dat lieden proberen in een andere stad alsnog hun verboden demonstratie te houden.

Met de onderlinge afspraken willen de 25 korpsbeheerders paal en perk stellen aan de betogingen van extreem-rechts, die verscheidene keren zijn uitgelopen op confrontaties met de politie dan wel met linkse tegenbetogers. De burgemeesters gaan er nu bij voorbaat van uit dat bij een betoging van extreem-rechts de openbare orde in het gedrang komt. Volgens burgemeester D'Hondt van Nijmegen gaat de vrijheid van meningsuiting over grenzen heen als die gericht is tegen de democratie, zoals bij extreem-rechts het geval is.

Overigens zijn de afspraken van de korpsbeheerders volgens de woordvoerder niet wettelijk bindend. 'De afspraken worden in de notulen vastgelegd. Maar het overleg heeft zoveel gezegd dat de individuele burgemeesters zich over het algemeen aan de afspraken houden', aldus de woordvoerder.

Voorzitter H. Ruitenbergh van CP'86 zei in een reactie dat de afspraken van de korpsbeheerders de vrijheid van meningsuiting aantasten. 'Artikel 1 van de grondwet geldt dus niet voor ons. Wij hebben nooit de gelegenheid gehad om ons te manifesteren. Dat vorige verboden betogingen leidden tot een confrontatie met de politie, ligt niet aan ons, maar aan linkse tegendemonstranten.' CP'86 laat het er niet bij zitten, kondigt Ruitenbergh aan. 'We vinden wel wat anders. We kunnen voortaan spontaan de straat op gaan in plaats van onze demonstratie keurig vooraf aanmelden. Wij laten ons niet van de straat jagen, door niemand.'

Strafzaak tegen CP'86 verdaagd

AMSTERDAM (ANP) - De rechtbank in Amsterdam heeft de strafzaak tegen de CP'86 vanochtend na een zitting van circa vijf minuten verdaagd tot 18 april.

De oudste rechter van de kamer die de zaak behandelt, was door 'zeer persoonlijke omstandigheden' uitgevallen. Vandaag zou de tweede dag van het proces tegen de partij, haar voltallige hoofdbestuur en haar ondersteunende stichting hebben moeten plaatsvinden. De verdachten staan terecht op verdenking van deelneming aan een criminele organisatie, met als oogmerk discriminatie, belediging en het aanzetten tot haat jegens bevolkingsgroepen.

Partijvoorzitter H. Ruitenbergh was vanochtend niet aanwezig. Volgens zijn raadsman mr. J. Boksem heeft hij onlangs in het ziekenhuis gelegen. Voormalig voorzitter W. Wijngaarden kwam opnieuw niet opdagen. Via zijn raadsman liet hij weten het bezorgen, door Justitie, van gerechtelijke stukken aan zijn adres 'een perverse demonstratie' te vinden.

Algemeen Dagblad,
18 april 1995

Opvolger in de maak voor CP'86

ROTTERDAM - Enkele leden en sympathisanten van de extreemrechtse partij CP'86 hebben dit weekend in Rotterdam het initiatief genomen tot de oprichting van een nieuwe 'volksnationalistische' partij. Hiermee lijken zij vooruit te lopen op een mogelijk verbod van de CP'86. De leden van de nieuwe partij, die nog een naam moet krijgen, worden gecruiseerd uit de CP'86 en het Aktiefront Nationaal Socialisten (ANS). De initiatiefnemers mikken op 'juni als oprichtingsdatum'.

Volkekrant
DINSDAG 18 APRIL 1995

Extreem-rechts activisten richten nieuwe partij op

Van onze verslaggever

DEN HAAG

Drie bekende rechts-extremisten bereiden de oprichting van een nieuwe politieke partij voor. De oprichters zijn de Anhemmer Constant Kusters, voormalig lid van CP'86, Elte Homans uit Groningen en het voormalig lid van het Nederlands Blok Daniel Hermans uit Nijmegen. Homans is leider van het neo-nazistische Aktiefront Nationaal Socialisten (ANS), een ondergrondse groepering. De nieuwe partij noemt een 'volksnationalistische' partij worden.

De oprichting van een nieuwe rechts-extremistische partij heeft mogelijk te maken met de problemen waarmee CP'86 kampt. Vandaag wordt het proces tegen het hoofdbestuur van deze partij voortgezet. Mr. H. de Graaff liet vorige maand al weten dat dit proces mogelijk de eerste stap is op weg naar een verbod van CP'86.

De rechts-extreme CP'86 lijkt al uitte te vallen. Gematigde leden neigen ertoe over te stappen naar de CD van Janmaat. De radicale Jongerenleugel van CP'86 vindt Janmaat te gematigd. De nieuwe partij is voor die jongeren een alternatief, zegt Kusters.

De nieuwe partij laat zich volgens de initiatiefnemers inspireren door het bestuursstelsel van de Libische leider Kaddaafi. Het partijprogramma en de naam worden in juni bekendgemaakt. Kusters is in het verleden veroordeeld wegens openlijke geweldpleging en verboden wapenbezit.

Zwolsche Courant,
18 april 1995

Boete geëist tegen leden CP'86

AMSTERDAM (ANP) - Officier van justitie mr. H. de Graaff heeft vandaag voor de rechtbank in Amsterdam een maand voorwaardelijke gevangenisstraf en een boete van vijfduizend gulden, waarvan de helft voorwaardelijk, geëist tegen vier hoofdbestuurleden en de vroegere voorzitter van de extreem-rechts partij CP'86.

Volgens de officier zijn de vijf schuldig aan deelneming aan een criminele organisatie met als doel discriminatie, belediging en het aanzetten tot haat tegen bepaalde bevolkingsgroepen. De vier hoofdbestuurders zijn voorzitter H. Ruitenbergh, secretaris T. Mudde, het vroegere Amsterdamse raadslid W. Beaux en het Haagse raadslid S. Mordakunt. Ex-voorzitter W. Wijngaarden was niet aanwezig.

De officier eiste verder tegen de partij en de ondersteunende stichting elk een boete van 10.000 gulden. Volgens mr. De Graaff streeft de partij naar een blanke samenleving waarin geen ruimte is voor etnisch anderen. De officier baseerde zijn aanklacht onder meer op pamfletten, het partijblad Centrum Nieuws en de statuten van de partij.

Groninger neo-nazi in top nieuwe extreem-rechtse partij

ROTTERDAM - Nederland krijgt er een nieuwe rechts-extremistische partij bij. Een aantal radicale rechts-extremisten uit de hoek van CP'86 en het neo-nazistische Aktiefront Nationaal Socialisten (ANS) heeft het afgelopen weekeinde besloten een nieuwe, "volksnationalistische" partij op te richten. Volgens het ex-CP'86 lid Constant Kusters, één van de initiatiefnemers, is 1 juni als oprichtingsdatum gekozen. De naam van de nieuwe partij is nog niet bekendgemaakt.

De initiatiefnemers lijken vooruit te lopen op een mogelijk verbod van CP'86. Vandaag wordt het proces tegen het hoofdbestuur van deze partij voortgezet. De Amsterdamse officier van justitie mr. H. de Graaff liet vorige maand al weten dat dit proces mogelijk de eerste stap is naar een verbod van de extreem-rechtse splinterpartij.

Overigens dreigt CP'86 al uiteen te vallen. Gematigde leden neigen over te stappen naar de CD van Janmaat. In diverse gemeenten hebben de afgelopen weken gesprekken plaats gevonden tussen leden van CP'86 en de CD over de mogelijkheid over te stappen. De radicale jongeren vleugel

van CP'86 vindt Janmaat te gematigd. De nieuwe partij is voor die jongeren een alternatief, zegt Kusters.

CP'86 is de laatste paar jaar sterk geradicaliseerd. In Rotterdam, waar de partij vorig

jaar een zetel in de gemeenteraad en acht zetels in verschillende deelraden behaalde, is de partij onder leiding van het Rotterdamse gemeenteraadslid Martijn Freling min of meer de politieke arm geworden van het

Aktiefront Nationaal Socialisten (ANS). Deze ondergrondse groepering is de Nederlandse afdeling van het Aktionsfront Nationaler Socialisten. De ANS is een zogeheten frontorganisatie van de neo-nazipartij

■ Een archieffoto van de Groninger Eite Homan uit 1990, de periode dat hij zich opwierp als leider van de Z-side van FC Groningen.

18/4 1995 NCHN
NSDAP/AO die streeft naar een Vierde Rijk, en is sinds 1982 in Duitsland verboden.

Onder invloed van de ANS is CP'86 in steeds extremer vaarwater gekomen. CP'86-aanhangers voeren tijdens demonstraties regelmatig neo-nazisymbolen mee en ook geweld wordt niet geschuwd. In Rotterdam zijn de laatste maanden vaak stickers van de NSDAP/AO aangetroffen, soms in combinatie met stickers van CP'86. Op de NSDAP/AO stickers staan een hakenkruis en teksten als "Auslander Raus", "Bestrijdt de Jodenpartijen", en "Wir sind wieder Da".

Eite Homan

De leider van het Nederlandse ANS is de 38-jarige Groninger Eite Homan. Hij gaat deel uitmaken van het bestuur van de nieuwe partij. Homan is binnen het extreem-rechtse kamp een van de "hardliners" en regelmatig betrokken bij geweldadigheden. De Groninger onderhoudt veel contacten met Duitse rechts-radicalen. Samen met enkele andere ANS'ers was hij was in augustus 1992 aanwezig tijdens de herdenkingsmars voor Rudolf Hess in de Duitse stad Rudolstadt.

Homan werkt vaak samen met de 24-jarige Constant Kusters uit Arnhem, die ook in het bestuur van de nieuwe partij zitting zal nemen. Kusters is al tien jaar actief in extreem-rechtse kringen. In 1994 voerde hij in Arnhem de lijst van CP'86 aan tijdens de gemeenteraadsverkiezingen maar hij werd niet gekozen. In april van het vorig jaar werd Kusters door het landelijk bestuur van CP'86 geroyeerd omdat hij zich ten onrechte had uitgegeven voor landelijk partijsecretaris.

Kusters is regelmatig met justitie in aanraking geweest. In oktober 1993 organiseerde hij een verjaardagsfeestje in het centrum van Arnhem. Enkele tientallen leden van CP'86 en het ANS wilden bewapend met messen, ijzeren pijpen, wapenstokken en vlindermessen een forum over vluchtelingenbeleid verstoren. De politie hield acht rechts-radicalen, onder wie Kusters, aan. In maart 1994 werd Kusters veroordeeld tot zes maanden cel voor openlijke geweldpleging en verboden wapenbezit. Tijdens een huiszoeking vond de politie onder meer een vuurwapen dat was verstoppt in een stofzuiger.

Het derde bestuurslid van de nieuwe partij is de 24-jarige Danil Hermesen uit Nijmegen.

Hermesen is volgens het land van het Jongerenfront Nederland aangesloten bij NSDAP/AO. Volgens eigen zeggen is hij afgestudeerd in economie. Hermesen is vóórstander van een economie gebaseerd op de nationaal-socialistische ideologie.

Brede partij

Het partijprogramma van de nieuwe partij wordt op 1 juni gepresenteerd. In het programma is het nationaal-socialistische gedachtegoed zeker terug te vinden, zegt Kusters. "Maar het programma zal ook veel nieuwe, revolutionaire punten bevatten. Het wordt een brede partij, veel standenpunten. Om te voorkomen dat we meteen gekenmerkt worden als discriminerende partij, bidden we in het partijprogramma niet veel aandacht aan de buitenlandse problematiek. Wat we daarvan vinden, staat in één zin", aldus Kusters.

De besprekingen over de nieuwe partij in het afgelopen weekeinde zijn door tal van prominente CP'86-leden, zoals het Haagse gemeenteraadslid Stuart Mordaunt en het Rotterdamse gemeenteraadslid Freling bijgewoond.

Officier eist voorwaardelijke gevangenisstraffen en geldboetes

OM ziet zaak tegen CP'86 als 'testcase'

Van onze verslaggever

AMSTERDAM

'Het doel van de Centruumpartij '86 is een blanke samenleving, een volksstaat bepaald door volksaard en volkswil, waarin nooit of te nimmer ruimte zal zijn voor etnisch-anderen. Het gaat om eigenbelang en eigendunk, vormgegeven in vreemdelingenhaat, gebaseerd op niet gemotiveerd en ongefundeerd superioriteitsdenken.'

Dit zei de Amsterdamse officier van justitie mr H. de Graaff dinsdag in zijn requisitoir in de rechtszaak tegen CP'86, de voormalig voorzitter W. Wijngaarden (niet ter zitting aanwezig), voorzitter H. Ruitenberg, secretaris T. Mudde en de bestuursleden S. Mordaunt en W. Beaux.

Wegens deelneming aan een criminele organisatie en het discrimineren van en aanzetten tot haat tegen mensen wegens hun ras eiste de officier tegen het vijftal een maand voorwaardelijke gevangenis-

straf en een geldboete van vijftienduizend gulden, waarvan de helft voorwaardelijk. Tegen de Vereniging CP'86 'Eigen Volk Eerst' en de Stichting CP'86 eiste hij tienduizend gulden boete.

Hoewel al eerder leden van extreem-rechtse partijen werden vervolgd, gaat het volgens de officier om een *testcase*, waarin duidelijk moet worden of uitlatingen van politici over beperking van de instroom van allochtonen strafrechtelijk laakbaar zijn. Volgens hem is het doel van de rechtszaak 'zicht te houden of weer te krijgen op hetgeen als beledigend of discriminerend voor groepen mensen dient te worden aangemerkt'.

De Graaff putte het bewijs uit propagandamateriaal, het partijblad *Centrumnieuws* en een twaalf tv-spots. Hij bestempelde het door CP'86 uitgedragen gedachtengoed als 'giftig' en 'nationaal-socialistisch'. Van de dertig hoofdstukken van het partijprogramma handelen 29 over vreemdelingen. Het

programma wordt volgens De Graaff gekenmerkt door een zodanige vreemdelingenangst dat het kan worden beschouwd als een handleiding voor degenen die Nederland 'blank' willen hebben, die aan de zinspreuk 'Eigen Volk Eerst' in zijn meest enge uitleg gestalte willen geven.

De officier doorspekte zijn betoog met citaten uit het partijblad. Zo las hij voor: 'Voor we het weten, stuurt elke bananenrepubliek zijn uitschot naar Neder-luilekker-land. Stop asielzwendel nu!' Uit een ander artikel citeerde hij dat CP'86 er alles aan gelegen is haar eretitel 'meest racistische partij' te behouden. In alle uitlatingen klinkt volgens De Graaff steeds de basisvergelijking door: wij arme Nederlanders versus zij profiterende criminele allochtonen.

'Dergelijke uitlatingen kunnen een olievlekwerking hebben en de maatschappelijke positie van de gehele groep aantasten. Wie zich in het openbaar beledigend uitlaat

over eigenheden als ras, godsdienst, levensovertuiging of seksuele geaardheid, tast fundamentele waarden van een samenleving aan en is daarom strafwaardig', aldus de officier.

De verdediging vroeg vrijspraak. Volgens mr J. Boksem is CP'86 geen misdaadssyndicaat. 'Het gaat hier om een politieke partij die bij het uitdragen van haar standpunten mogelijk iets te ver is gegaan. CP'86 wil zichzelf zeker niet buiten de rechtsstaat plaatsen. Over de goede smaak van het propaganda-materiaal kan getwist worden, maar van discriminatie wegens ras is geen sprake.'

Mr H. Anker betoogde dat discriminatie van vreemdelingen in het algemeen niet strafbaar is. De wet verbiedt belediging wegens ras. Discriminatie wegens het niet-Nederlander zijn valt niet onder de bepalingen van de strafwet. Op grond van deze opvatting sprak het gerechtshof in Leeuwarden in 1993 Beaux vrij.

4

Algemeen Dagblad

woensdag 19 april 1995

Voorwaardelijke celstraf tegen kopstukken van CP'86 geeist

Van een onzer verslaggevers

Amsterdam - Tegen vijf kopstukken van de CP'86 is gisteren voor de rechtbank in Amsterdam een maand voorwaardelijke gevangenisstraf geeist wegens lidmaatschap van een criminele organisatie, discriminatie en het aanzetten tot vreemdelingenhaat.

De rechtszaak tegen partijvoorzitter H. Ruitenberg (47), zijn voorganger W. Wijngaarden (66) en bestuursleden W. Beaux (64), T. Mudde (30) en S. Mordaunt (32) vormt de eerste aanzet tot een mogelijk verbod van CP'86. Tegen de partij en de stichting die op de vereniging toeziet werd 10.000 gulden boete geeist, waarvan de helft voorwaardelijk. In deze organen delen overigens dezelfde verdachten de lakens uit.

Volgens officier van justitie mr H. de Graaff kan een voordeuring tot ontbinding van de partij alleen op zwaarwegende gronden worden uitgesproken. Volgens mr De Graaff kan discriminatie een verbod rechtvaardigen.

De Graaff typeerde uitlatingen van de partij, gedaan in folders, het partijblad en een televisiespotje, als 'ronduit stuitend en walgelijk'. 'Het doel dat daarmee bereikt dient te worden is een blanke samenleving die zo zeer wordt gedragen door xenofobe gevoelens en gedachten van blanke superioriteit, dat daarin op geen enkele wijze ruimte is voor etnisch-anderen', aldus De Graaff. Hij ziet in het gedachtengoed van de CP'86 'waarvoor mensen steeds weer een nieuwe verpakking vinden om er de

markt mee op te gaan' een aantasting van de vrije democratische samenleving.

De advocaten van CP'86 vonden dat artikel 140 over criminele organisaties ten onrechte tegen hun cliënten in stelling is gebracht omdat zij nadrukkelijk binnen het kader van de wet willen blijven. 'Artikel 140 is bedoeld voor drugssyndicaten en terroristische organisaties', aldus mr J. Boksem. 'Over de goede smaak van de televisieuitzending en de folders kan worden getwist, maar CP'86 is geen misdaadssyndicaat. De verdachten zijn zich er van bewust dat zij op een evenwichtsbalk lopen, maar hebben niet de bedoeling daar af te vallen.'

Advocaat mr H. Anker vroeg vrijspraak, omdat discriminatie

wegens 'nationaliteit' niet in het internationale verdrag van New York wordt genoemd en mogelijke discriminatie van asielzoekers, buitenlanders en vreemdelingen in het algemeen daarom niet strafbaar is. Hij vond dat bij folders in verkiezingsstrijd een 'extra felle toon' toelaatbaar was.

De vier aanwezige CP'86-bestuursleden zeiden stuk voor stuk onschuldig te zijn. Partijvoorzitter H. Ruitenberg, die vond dat zijn partij in de discussie over vreemdelingen 'profetisch' was geweest, noemde CP'86 'niet racistisch, hooguit egoïstisch'. Bestuurslid Mudde sprak van een 'politek proces waarbij het OM zich gedwongen ziet een zaak door te zetten die al bij voorbaat als hopeloos kan worden ervaren.'

CP'86 veroordeeld

Vervolg van pagina 1

CP'86 en bestuur veroordeeld wegens racisme

Van onze verslaggever

AMSTERDAM

De extreem-rechtse Centruumpartij '86 'Eigen Volk Eerst' is veroordeeld voor belediging van en het aanzetten tot haat tegen etnische vreemdelingen wegens hun ras of godsdienst. Ook het voltallige hoofdbestuur en een oud-bestuurslid zijn door de rechtbank in Amsterdam schuldig bevonden aan discriminerende, racistische misdrijven. Bovendien werden zij gestraft wegens deelneming aan een organisatie die het plegen van misdrijven tot oogmerk heeft.

Een van de verdedigers van de CP'ers, de Leeuwarder advocaat W. Anker, kondigde dinsdag meteen na de uitspraak hoger beroep aan. 'Wij gaan door tot aan de Hoge Raad', zei Anker. Het Openbaar Ministerie in Amsterdam is ingenomen met het vonnis.

De rechtbank legde de Vereniging Centruumpartij '86 een boete op van tienduizend gulden. Voorzitter H. Ruitenberg, partijsecretaris T. Mudde, de bestuursleden S. Mordaunt en W. Beaux en oud-voorzitter W. Wijngaarden werden veroordeeld tot een voorwaardelijke gevangenisstraf van een maand en een boete van vijftienduizend gulden, waarvan de helft voorwaardelijk. De straffen zijn conform de eis van de officier van justitie.

Hoewel al eerder de politieke partij Centruumdemocraten en (bestuurs-)leden van zowel de CD als CP'86 met succes werden vervolgd, beschouwt het Openbaar Ministerie deze zaak als een *testcase*. Het OM wil de jurisprudentie over de strafrechtelijke grens uitbreiden bij uitlatingen van politici over beperking van de instroom van allochtonen.

Zie verder pagina 7, kolom 7

'De rechtbank heeft een duidelijke uitspraak gedaan over wat beledigend en racistisch is', aldus een woordvoerder van het Openbaar Ministerie.

Duidelijkheid is er echter pas als de Hoge Raad heeft geoordeeld. Deze zomer wordt een arrest van de Hoge Raad verwacht in een andere strafzaak tegen CP'86-bestuurslid Beaux, die in mei vorig jaar door het hof in Amsterdam werd veroordeeld voor het in bezit hebben van racistische pamfletten.

De uitspraak van de Amsterdamse rechtbank betekent niet dat CP'86 nu een criminele organisatie is. Die kwalificatie geldt slechts het complex dat wordt gevormd door de veroordeelde (natuurlijke) personen te zamen met de -rechtspersoon- Vereniging Centruumpartij '86.

Evenmin is CP'86 als gevolg van de uitspraak een verboden partij. Pas als de veroordeling door de Hoge Raad is bevestigd, kan verbodenverklaring en ontbinding van de partij aan de orde komen.

De uitlatingen waarvoor de rechtbank de bestuursleden aansprakelijk stelt, stonden in pamfletten en folders. Ook twee tv-spots van de partij hadden volgens de rechtbank een zuiver racistische inslag. Daarin, aldus het vonnis, wordt 'op geraffineerde wijze het gedachtegoed van CP'86 uitgedragen, namelijk door het hanteren van zowel uiterst suggestieve als generaliserende teksten en beelden'.

In het propagandamateriaal komen beledigende termen voor als 'honderdduizenden overbodige, illegale, parasiterende vreemdelingen en tienduizenden asielbedriegers die een multiraciale hutsplot vormen en multiraciale verpaupering veroorzaken'. Discriminerend wegens godsdienst zijn volgens het vonnis onder andere teksten waarin denigrerende aanduidingen van buitenlanders in verband worden gebracht met in de islamitische godsdienst voorkomende verschijnselen als polygamie ('veelwijverij') en ritueel slachten.

De rechtbank verwierp de opvatting van de verdediging dat in het CP'86-propagandamateriaal uitsluitend onderscheid wordt gemaakt naar nationale afstamming in de betekenis van niet-Nederlander zijn. Omdat de wet belediging wegens (onder meer) ras strafbaar stelt en in de wettelijke delictomschrijving het woord 'nationaliteit' niet voorkomt, moesten de verdachten volgens de raadslieden worden vrijgesproken.

De verdediging beriep zich op een arrest uit 1993 waar op grond van deze opvatting Beaux vrij werd gesproken. De Amsterdamse rechtbank koos voor een ruime uitleg, waarbij onder belediging wegens ras tevens worden verstaan belediging wegens huidskleur, afkomst en nationale of etnische afstamming.

Rechter vindt CP'86 criminele organisatie

Trouw, 3 mei 1995

minierend is. Deze uitspraak maakt duidelijk dat de rechtbank een belangrijk middel kan zijn bij de bestrijding van discriminatie. De verdediging kondigde meteen aan in hoger beroep te zullen gaan. De gemeenten Den Haag en Zwolle lieten gisterenavond weten geen maatregelen tegen hun CP'86-raadsleden S. Mordaunt en H. Ruitenberg te zullen nemen. Burgemeester J. Franssen van Zwolle wil wel schriftelijk aan minister Dijkstal (binnenlandse zaken) en de Tweede Kamer vragen na te gaan of een wettelijk verbod mogelijk is tegen CP'86. Franssen is ook voorzitter van de landelijke commissie coördinatie minderheden.

De vier hoofdbestuursleden Wim Beaux, Henk Ruitenberg, Stewart Mordaunt en Tim Mudde en oud-voorzitter Wim van Wijngaarden zijn schuldig bevonden aan discriminatie, belediging en het aanzetten tot haat tegen bevolkingsgroepen op grond van ras, godsdienst, levensovertuiging of seksuele oriëntatie (artikel 137 C, d en e van het Wetboek van strafrecht). Ook maken ze volgens de rechtbank deel uit van een organisatie die als oogmerk heeft het plegen van misdrijven (artikel 140).

Het openbaar ministerie was bij monde van persofficier M. Schaar 'verheugd' over de rechterlijke uitspraak. 'De rechtbank heeft met dit vonnis een duidelijke uitspraak gedaan over wat beledigend en discriminerend is'.

Zwolse Courant, 2 mei 1995

Demonstratie

In de krant van 24 april wordt uitgebreid verslag gedaan van de agressieve demonstratie van Turken in Den Haag. Terwijl demonstraties van Nederlandse politieke partijen regelmatig, mijns inziens ten onrechte, verboden worden onder het mom van verwachte ordeverstoring, wordt aan tienduizenden buitenlanders volop de gelegenheid gegeven hun politieke agressie uit te leven, waarbij ME en politie met helikopters worden ingezet. Mijns inziens is het grondwettelijke recht van vergaderen en het houden van demonstraties een recht van Nederlanders in hun eigen land en niet bestemd voor buitenlanders. Het is werkelijk schandalig dat zulke vergaderingen en demonstraties over politieke conflicten in of met een ander land, zoals Turkije of Griekenland, hier worden uitgevochten. Deze verstoren niet alleen de Nederlandse samenleving ernstig, maar bovendien de banden met onze bondgenoten.

Een demonstrerende Turk werd als volgt geciteerd: 'De Nederlandse regering is een beetje achterlijk'. Dit laatste behoeft van mij geen verder commentaar.

W. Slootweg, Zwolle

CP'86 voorlopig toegestaan

'Verbodsprocedure tegen partij nog niet aan de orde'

Van een onzer verlaggevers
AMSTERDAM - De veroorde-
ling van het hoofdbestuur van
de extreem-rechtsse Centrum-
partij '86 gisteren leidt niet tot
een „absurde situatie” voor
gemeenteraden elders in het
land waarin CP'86 vertegen-
woordigd is.

Dit zei persofficier mr. N. Schaar van
het openbaar ministerie gisteren
nadat de Amsterdamse rechtbank
uitspraak had gedaan. Volgens
Schaar heeft de uitspraak alleen be-
trekking op het hoofdbestuur, niet
op de rest van de partij. De vraag of
het openbaar ministerie een ver-
bodsprocedure zal gaan aanspan-
nen tegen Centruumpartij '86 is nog
niet aan de orde tot het vonnis on-
herroepelijk is, aldus Schaar. Dat is

als de Hoge Raad een uitspraak
heeft gedaan of wanneer geen van
beide partijen meer in beroep gaat.
Namens Centruumpartij '86 bekrif-
teerde advocaat W. Anker scherp
de veroordeling op grond van arti-
kel 140. Hij bestrijdt dat bewezen is
dat de Centruumpartij '86 een orga-
nisatie is die het plegen van misdrij-
ven tot doel heeft. „Ons standpunt
is dat de partij scherpe teksten op-
stelt, weet dat ze op een even-
wichtsbalk loopt en daar in de prak-
tijk wel eens van af valt. Dat is iets
anders dan dat deze partij het oog-
merk heeft misdrijven te plegen.”
Rechter I. van der Schroeff verwees
in zijn toelichting op de veroorde-
ling op grond van artikel 140 naar
een discussie in de Tweede Kamer
in 1986. Op een vraag van Tweede-
kamerlid Wolfensperger (D66) of

racistische organisaties te vangen
zijn onder artikel 140 antwoorde
de toenmalige minister van Justitie
Korthals Altes dat hij bij het formu-
leren van artikel 140 lid 1 niet racis-
tische organisaties voor ogen had
gehad, maar dat zij er wel onder
kunnen vallen aangezien ze een
strafbaar feit plegen namelijk het
publiekelijk aanzetten tot vreemde-
lingenhaat.

Anker vond dat Korthals Altes' uit-
spraak onvoldoende grond biedt om
CP'86 te bestempelen tot criminele
organisatie. Daarover wil hij een uit-
spraak van de Hoge Raad. Over en-
kele maanden moet de Hoge Raad
zich uitspreken over een ander punt
dat in de rechtspraak aan de orde
kwam, namelijk of onder „discrimi-
natie wegens ras” ook discriminatie
van nationaliteit valt. Rechter Van

der Schroeff oordeelde van wel,
maar eerder was het gerechtshof in
Leeuwarden in een andere discrimi-
natie-rechtszaak een andere mening
toegeestaan. Het vonnis van Leeu-
warden zal binnenkort door de
Hoge Raad worden getoetst. Dit
oordeel zal een belangrijke rol gaan
spelen in het hoger beroep tegen de
Centruumpartij '86.

Ook op een derde punt wil Anker
een uitspraak van de Hoge Raad,
namelijk over „het novum” dat vide-
obanden als bewijsmateriaal ge-
bruikt kunnen worden. De vijf ver-
dachten werden gisteren behalve
wegens de verspreiding van discrimi-
nerende pamfletten ook veroor-
deeld voor twee verkiezingsspots
die werden uitgezonden in het ka-
der van de Zending voor de politie-
ke partijen. Anker heeft er geen be-

zwaar tegen dat er videobanden ter
illustratie worden vertoond op een
rechtbankzitting, maar slechts de
geschreven tekst ervan mag als be-
wijsmateriaal dienen.

Dat zijn elken zo laag waren, komt
volgens discriminatie-officier van
justitie H. De Graaff doordat behal-
ve Beaux de verdachten nog nooit
veroordeeld zijn wegens discrimina-
tie. Verder staat er een maximale

Burgemeester Jan Franssen
van Zwolle wil nog deze week
wel aan minister Dijkstal en de
Tweede Kamer vragen om na
te gaan of CP'86 wettelijk ver-

(Van onze nieuwsdienst)

ZWOLLE/AMSTERDAM - De
gemeenten Zwolle en Den
Haag zullen de veroordeling
door de Amsterdamse recht-
bank van de CP'86-bestuurs-
leden H. Ruitenberg en S.
Mordaunt niet gebruiken om
hun raadslidmaatschap te
stoppen.

Voorzitter Ruitenberg uit
Zwolle en het Haagse CP-kop-
stuk Mordaunt werden giste-
ren met hun partijgenoten W.
Jaux, T. Mudde en ex-voor-
zitter J. van Wijngaarden uit
Gramsbergen met geldboetes
bestraft voor het leiden van
een criminele organisatie, die
zich schuldig maakt aan discrimi-
natie en het aanzetten tot
rassenhaat.

boden kan
worden.
Franssen is
behalve
burgemees-
ter ook
voorzitter
van de lan-
delijke com-
missie coö-
rdinatie min-
derheden.

Uit parle-
mentair on-
derzoek zou
derzoek zou
volgens hem moeten blijken in
hoeverre de partij zich nog kan
beroepen op vrijheid van ver-
eniging en vergadering, zoals
die in de grondwet is vastge-
legd.
„Andere mogelijkheden voor
het aanpakken van CP'86 en
Ruitenberg in het bijzonder zie
ik op dit moment niet. Voor
winsturen is de straf niet
zwaar genoeg”, aldus Frans-
sen.
zie ook commentaar op pag. 3
en pag. 5.

● Burge-
meester Jan
Franssen

Zwolle kan veroordeelde CP'er niet uit raad zetten

WOENSDAG 3 MEI 1995

Commentaar

Gevoelige slag voor CP'86

De veroordeling gisteren door
de Amsterdamse rechtbank
van het voltallige bestuur
van CP'86 tot boetes en voor-
waardelijke celstraf heeft deze ex-
treem-rechtsse partij een gevoelige
slag toegebracht. De uitspraak
kan zondermeer als een overwin-
ning worden opgevat voor de de-
mocratische en tolerante samenle-
ving, die Nederland pretendeert te
zijn.

Niet alleen zijn alle vijf verdach-
ten, onder wie het Zwolse raadslid
en partijvoorzitter Henk Ruiten-
berg, veroordeeld wegens het
overreden van de discriminatie-
bepalingen in de wet. Ook staat
volgens de rechtbank nu vast dat
de vijf verdachten gezamenlijk
binnen de vereniging CP'86 een
structuur hebben gevormd die
kan worden aangeduid als crimi-
nele organisatie.

Daarmee is CP'86 als politieke
partij zelf nog niet tot criminele
organisatie bestempeld, wat een
subtiel verschil is. Dit soort subti-
liteiten zullen uitmaken of de par-
tij door de rechter uiteindelijk ver-
boden kan worden. Het openbaar
ministerie zou daar op kunnen
aansturen, maar achtte dit giste-
ren nog niet aan de orde. Eerst
moet worden afgewacht wat het
hoger beroep zal opleveren.

Dat er wordt aangestuurd op een
verbod voor CP'86 lijkt wel zeker.
Burgemeester Franssen Zwolle zal
deze week schriftelijk aan minister
Dijkstal van binnenlandse zaken
en de Tweede Kamer vragen om
na te gaan of een wettelijk verbod
mogelijk is.
Franssen is behalve burgemeester
ook voorzitter van de landelijke
commissie coördinatie minderhe-
den.

Of met de veroordeling van de
top van CP'86 het rechtsgevoel
van de burger is bevredigd is
moeilijk vast te stellen. Zelf lichte
officier van justitie De Graaff tij-
dens de zitting uitgebreid toe
waaronder de verdachten een gevaar
zijn voor de samenleving, vanwege
wat hij noemde het „nationaal-so-
cialistische gedachtegoed” dat ze
uitdragen.

De vraag komt dan op waarom hij
geen zwaardere straffen heeft ge-
eist, om de sleutelfiguren binnen
extreem-rechts uit te schakelen.
Wellicht omdat het openbaar mi-
nisterie uiteindelijk toch een hoger
belang hecht aan een civielrechtel-
ijke procedure die moet leiden tot
een verbod van de partij.

Of een verbod van CP'86 verstan-
dig is, is een zeer moeilijk te beant-
woorden vraag. Er is veel te zeg-
gen voor de opvatting dat je deze
partijen en hun verwerpelijke ge-
dachtengoed juist een podium
moet geven om ze ook open en
bloot te kunnen bestrijden. Vast
staat op dit moment in elk geval
dat CP'86 aan het wankelen is ge-
bracht.

Juist in een week, waarin op impo-
sante wijze wordt herdacht welke
afschuwelijke gevolgen discrimi-
natie en rassenhaat kunnen heb-
ben, geeft dat een zeer voldaan ge-
voel.

● **Justitie zeer verheugd over vonnis** ● **Burgemeester**

'CP nu helaas langer

Franssen ziet ook schaduwkant aan veroordeling

in het nieuws'

Zwolse Courant,
5 mei 1995

(Vervolg voorpagina)

AMSTERDAM/ZWOLLE - Aan de veroordeling van de Zwolse CP-voorzitter Henk Ruitenberg en vier collega-bestuursleden van de extreem rechtse partij, zit volgens burgemeester Jan Franssen van Overijssels hoofdstad ook een schaduwkant. 'Onderzoek naar mogelijkheden om de partij te verbieden zal tot gevolg hebben dat CP'86 met haar verwerpelijke denkbeelden langere tijd in het nieuws zal zijn', beseft Franssen, die indertijd zelf een klacht bij justitie deponeerde tegen de uitlatingen van CP'ers en voorman Ruitenberg in het bijzonder.

Ook de Groningse hoogleraar staatsrecht mr. D. Elzinga ziet problemen opdoemen na het vonnis van gisteren, zij het meer van staatsrechtelijke aard. Elzinga sprak dinsdagavond van een novum, waarbij voor het eerst in Nederland een 'collectief element' in de veroordeling is geslopen. 'De bestuurders zijn niet aangepakt omdat ze zelf racistische teksten hebben verspreid, maar omdat ze lid zijn van een criminele organisatie', verduidelijkte de hoogleraar.

Liever had hij gezien dat justitie bijvoorbeeld degenen had vervolgd die de door de rechter gewraakte woorden 'multi-raciale hutspot' en 'asielbedriegers' zelf publiekelijk in de mond hadden genomen. Elzinga: 'Nu zijn de mensen en organisaties veroordeeld namens wie zij deze uitspraken hebben gedaan'.

Overheidsgeld

Alhoewel de rechter de partij CP'86 buiten schot laat, zijn de bestuurders en de 'satelliet-organisaties' wel als 'crimineel' bestempeld en veroordeeld. Daarmee staat volgens Elzinga de deur open naar het verbieden van een politieke partij. 'En dat zint me niet. Stel dat je een partij verbiedt, wat ge-

● Burgemeester Jan Franssen.
Foto: Jan Drost

woordigers van hen, bijvoorbeeld in gemeenteraden? Kunnen zij - desnoods op persoonlijke titel - blijven zitten of moeten ze hun zetel inleveren? Dat probleem doet zich feitelijk nu al voor. De bestrafte rechtspersonen Vereniging CP'86 en Eigen Volk Eerst zijn twee handen op de buik van de partij CP'86. 'Als Mordaunt en Ruitenberg raadslid blijven, dan gaat er overheidsgeld (het raadssalaris, red.) naar leden van verboden organisaties. Dat is moeilijk uit te leggen'.

Het openbaar ministerie in Amsterdam toonde zich uitermate verheugd over het von-

nis op alle fronten in het gelijk gesteld. De rechter heeft een duidelijke uitspraak gedaan over wat beledigend en racistisch is', aldus persofficier mr. N. Schaar.

Verantwoordelijk aanklager mr. H. de Graaff erkende dat de door hem gevorderde straffen aan de lage kant zijn. 'Ik heb rekening gehouden met het feit dat de verdachten first-offenders zijn en hun financiële draagkracht laten meewegen'. Belangrijk is volgens hem ook dat de celstraffen en de helft van de geldboetes voorwaardelijk zijn opgelegd. 'Zo kun je behoorlijk de vinger aan de pols houden'.

Advocaat mr. W. Anker kondigde gisteren in Amsterdam aan namens zijn cliënt W. Beaux in hoger beroep te gaan. De andere gedaagden, onder wie Ruitenberg, waren bij de uitspraak niet aanwezig. Anker: 'Maar zij zullen wel hetzelfde doen. We gaan door tot aan de Hoge Raad. Naar mijn mening hebben deze mensen namelijk niet het oogmerk misdrijven te plegen. Er gaat wel eens wat fout met de scherpe teksten, maar overtredingen van de wet zijn een onbedoeld gevolg. De partij opereert in een grijs gebied'. Voorzitter Henk Ruitenberg van CP'86 was vanmorgen niet

Burgemeester Zwolle vraagt verbod CP '86

(Van onze nieuwsdienst)

ZWOLLE - Burgemeester Franssen van Zwolle heeft gisteren in een brief aan Tweede Kamer en minister Dijkstal (Binnenlandse Zaken) aangedrongen op onderzoek naar mogelijkheden om de partij CP'86 wettelijk te verbieden.

Tevens wil hij laten nagaan bestuursleden van deze extreem-rechtse partij het kiesrecht ontnomen kan worden. In dat geval kunnen zij niet voldoen aan de eisen die de wet aan raadsleden stelt. Aanleiding voor de brief is de uitspraak van de Amsterdamse rechtbank, die zowel de partij als haar bestuurders veroordeelde wegens aanzetten tot rassenhaat en discriminatie. Een van hen is de Zwollenaar H. Ruitenberg, landelijk voorzitter en raadslid van CP'86 in Overijssels hoofdstad. Met het vonnis is volgens Franssen een onhoudbare situatie ontstaan. 'Een bestuurslid van een vereniging die als een criminele organisatie kan worden aangemerkt, is als vertegenwoordiger van een politieke partij - die nauwe banden onderhoudt met die vereniging - raadslid in Zwolle. Een raadslid dat ook nog eens als persoon is veroordeeld voor overtreding van het Wetboek van Strafrecht.'

Kusters: de Leider

KLEINJE
MURKANT

5 MEI 1995

De laatste maanden voert het Openbaar Ministerie een proces tegen de fascistische politieke partij CP '86, waarbij resultaten in een verband op deze partij. In mei 1995 zal de CP '86 h. „waarschijnlijk tijdens hun jaarlijkse ledencongres een nieuwe partij oprichten. Hier tegen zullen door diverse anti-fascistische groepingen actie worden georganiseerd, het op de aankondiging CP '86 wil door middel van het oprichten van een andere beweging problemen het verband te ontzullen en hun fascistische structuur

voor een blank Nederland verder uit te bouwen. Om enig zicht te bieden op deze fascistische horden volgt hieronder een artikel over één van de leiders: Constant Kusters. Het is geschreven door AFA-Den Bosch en is tussentijd met hen opnamen door een briefje te sturen naar Postbus 1586, 5200 BP, Den Bosch. Aanvullingen en kritiek zijn eveneens welkom.

deze fascistische horden volgt hieronder een artikel over één van de leiders: Constant Kusters. Het is geschreven door AFA-Den Bosch en is tussentijd met hen opnamen door een briefje te sturen naar Postbus 1586, 5200 BP, Den Bosch. Aanvullingen en kritiek zijn eveneens welkom.

CP '86

"Eeuwenlang heeft het blanke ras de gehele wereld gecontroleerd en geregeerd. Overal waar de Europeanen nieuwe werelddelen ontdekten, ontstond er een kleine welvaart. Het blanke ras kon 'n leefgebied uitbreiden over nieuwe werelddelen, door de expansie van het blanke ras was de bloei en de vooruitgang ervan gigantisch. De vernietiging van het blanke ras was niet in gevaar, een neger wist in die tijd hij of zij dat ze met een rasgelijke moeten gaan trouwen". Aldus een passage uit het concept van "Avondland" door C.A.B. Kusters. Constant, die zich graag "Kusters, de leider" noemt, heeft ondanks zijn jeugdige leeftijd van 25 jaren al een imposante loopbaan achter de rug. Zo was hij in 1984, op 14 jonge leeftijd lid van het Jongeren Front Nederland. Tevens was Constant in 1991 een van de oprichters van een afdeling van CP '86 in Arnhem en omgeving, waarbij hij leden voor die partij wreef en deze inzette bij talloze folderacties. Wie daarbij niet naar behoren functioneerde kon rekenen op een uitbrander van De Leider. Een familieleid: "We zeggen wel eens: die gozer is schizofreen. Hij denkt dat-ie Hitler is. Iedereen die het niet met hem eens is moet het ontgelden". Dat dit laatste doodwerkelijk zo is heeft een inwoner van Arnhem op 2 februari 1994 aan den lijve ondervonden. Constant sloeg hem recht in het gezicht omdat hij bezwaar maakte tegen een folder van de CP '86 die Constant in zijn brievenbus stopte. Op 27 juni 1993 mishandelden Constant en Lodewijk Faber een punker in Arnhem, waarbij ze zich later beroepen op noodweer. Faber werd later dat jaar veroordeeld wegens verboden wapenbezit en kreeg daarnaast ook nog eens drie maanden gevangenisstraf wegens mishandeling. Maar niet alleen Faber werd hiervoor veroordeeld. Op 17 februari 1994 stond Constant voor de Arnhemse politierechter voor verboden wapenbezit en mishandeling, de politierechter veroordeelde hem voor beide misdrijven tot een half jaar gevangenisstraf en een schadevergoeding van 500 gulden. Maar ja, door een vormfout moest het gerechtshof het hele vonnis nietig verklaren. In oktober 1994 werd Constant alsnog veroordeeld en wel voor vijf maanden voorwaardelijk en een boete. In juli 1994 tuigde hij samen met een aantal kennissen zijn over geluidsoverlast klagen de buurman af. Uit de processen-verbaal blijkt dat Kusters van twee meter afstand met kracht een halve-liter bierfles naar buurmans hoofd gooipte. De fles miste aanvankelijk doel, maar spatte via de deurpost in het gezicht van het slachtoffer. Een kennis van Constant: "Als je in reucarnatie geloof, dan is Kusters in zijn vorige leven Hitler geweest". Het concept van "Avondland" is samen met zijn paspoort, een adresbestand, het concept-verkiezingsprogramma van de CP '86 in Arnhem en wat andere documentatie op 7 november 1993 uit zijn huis verdwenen, tevens is toen zijn lieflijke kat "vermoord". Zijn hursdier had hij 's morgens in een slootkamer gevonden. De stoffelijke resten, aan stukken gesneden verpakt in een plastic zak, waren door het bavenlicht naar binnen gegooid. Volgens eigen zeggen had hij onmiddellijk na de voedsel moeten braken. Van de kat is sinds het voorval geen stuk meer te bekennen. Constant zegt de plastic dingslag in een container voor de flat te hebben gegooid. Maar in die container was een paar uur later niets meer te vinden. "De container is door de gemeente geleegd" zei Kusters tegen de politie. Maar dat gebeurt volgens de gemeente op maandag. "Dan hebben die mensen het beest vermoord en mij voordurend in de gaten houden, die zak weer uit de container gehaald". De volgende passage komt uit Constant Kuster's "Avondland" en zal waarschijnlijk door hem aangeduid worden als vervalst of misschien wel als ingestruild door buitenaardse wezens. "Vanaf de moord op Jezus Christus tot het heden probeert het joodse ras de wereld in haar macht en dan te krijgen. Heloos voor de joden en goed voor het blanke ras is de knik in de kabel gekomen omstreeks 1933. gekenmerkt door hun uiterlijk (grote neus en ogen ietwat scheve schedel en vooral bij de vrouwen scheve bekken) herkent men gauw genoeg een jood of jodin. Vanaf de besnijdenis van een joods kind vlak na de geboorte is het wezen bezeten van de duivel. De natuurlijke gang van het monnetlijk sperma is dan kunstmatig veranderd en men kan spreken van een onnatuurlijk proces bij het verwekken van kinderen. De duivel huisvest dan in zulke mensen met idiotie door 'untermenschen' bedachte vormen van mensmishandeling. het jodendom is voor de wereld een bolwerk van zeer geslapen intelligente mensen die op listige manieren proberen zijnde als een enorme mogeet macht naar zich toe te trekken. Antisemitisme zal nooit verdwijnen wanneer de joden niet ophouden onrust te zaaien in de werelddelen waar ze overal zitten". Om ook doodwerkelijk "De Leider" te kunnen zijn wordt het JFN '94 (het)opgericht. Het JFN '94 deed voor het eerst van zich spreken bij een demonstratie die onder die naam werd georganiseerd in Zevenaar, vlakbij Arnhem. Op 26 november marcheerden daar circa vijftienwintig nazi's, Constant noemt ze liever politieke soldaten, door het dorp. Dit met hakenkruisvlaggen, nazi-symbolen en als wat daarbij hoort. Onder de deelnemers waren de leiders van het Aktiefront Nationaal Socialisten (AMS), Eite Homan en van het Onafhankelijk Verbond van Nationaal Socialisten, Martijn Feiring. Het JFN '94 blijkt vooralsnog niet meer te zijn dan een lokale afdeling van het

maken. Dat kwam vooral door de problemen met zijn ouders. Die hadden steeds vaker ruzie en zij zijn uiteindelijk dan ook een jaren ruzie geschieden. Hij voelde zich niet op zijn gemak bij zijn moeder en ook niet bij zijn vader. Hij had geen eigen politiek. Er was nooit tijd voor hem. Volgens hemzelf heeft hij geen jeugd gehad. "Constant Kusters is iemand die heel veel over dingen nadenkt, iets kleins kan bij hem iets heel groots worden. Dat laat hem niet meer los. Op een gegeven moment is hij in een richting terecht gekomen. Niet vanwege een gekte maar omdat hij rust nodig had. Die opname heeft hij heel erg gevonden. Hij praat er nooit over, schijnt het heel erg af. Hij wil het nooit meer zover laten komen". Wanneer je niet beter weet zou je nog bijna sympathie krijgen voor de idealistische Constant 'de Leider' Kusters. Dat de media hier soms onbedoeld aan meewerkt bleek uit een uitzending van het KRO-programma Katharsis. Op een wel zeer amateuristische wijze leidde Ton Verling in dat programma een discussie tussen Kusters en drie tegenstanders van zijn denkbeelden. De gespreksleider Verling deed zijn uiterste best Constant in een hoek te dwingen waardoor deze zodanig in zijn schulp kroop dat hem geen onthullende uitspraak meer viel te onttrekken. Verling komt later in een artikel van trouw op 18 februari tot de conclusie dat het gesprek met Constant "uit de hand liep". "Kusters typeerde zichzelf goed, maar de sfeer tegen hem was vanaf het begin zo grimmig dat hij onbedoeld de rol van onderdog ging spelen" waarbij nogmaals opgemerkt dient te worden dat hoofdzakelijk de verdienste van 'gespreksleider' Verling zelf was. Hoe het wel kon, bleek uit de uitzendingen van Nova dat achtereenvolgens een uitstekend programma maakte over de aanslag van Richard van der Plas op Adriaan Vanamo en een interview met Constant naar aanleiding van zijn dagvoording wegens illegaal wapenbezit waarin hij tevens werd geconfronteerd met de inhoud van zijn correspondentie die vorig jaar uit zijn woning was verdwenen. Constant stond perplex en moest wel hele rare kronkels uithalen om zich eruit te protegen. Wat hem dus niet lukte. Maar dit was niet het enige dat hem niet lukte. Tot zijn ergernis moest Kusters, die lijsttrekker was voor de CP '86 in Arnhem, ook constateren dat CP '86 bij de gemeenteraadsverkiezingen 'maar' 1064 stemmen haalde, dit was te weinig om een zetel te kunnen bemachtigen. Doarentegen haalde de CD, die zich in Arnhem nauwelijks hadden laten zien, een zetel met 1778 stemmen. Deze zetel werd ingenomen door Henry Selhorst. Selhorst, 42 jaar oud, woonde samen met zijn moeder en zijn broer in een pas opgeknapt arbeidershuisje in de Arnhemse volksbuurt 't Broek. Toen een journalist telefonisch een poging waagde om Selhorst naar een reactie te vragen naar aanleiding van zijn zetel in de raad kreeg hij van zijn moeder aan de lijn die als volgt reageerde: "Oh ja... Ik weet van niks hoor. Ik ben ziek, ik heb suiker. Mij vertelt hij niets". Dat hij meer verstand heeft van drugshandel dan van politiek blijkt wel uit de reactie van Selhorst op de vraag van een journalist hoe hij denkt het schone milieu gefinancierd te krijgen. Selhorst kijkt verbouwereerd op zijn pakkette fotokopieën dat hij in zijn handen houdt. "Ik heb dat programma niet geschreven". Het geestelijke brein achter het van taalfouten vergeven programma blijkt de nummer twee van de kandidatenlijst F. Warm te zijn. Hij heeft ook bedacht dat er weer een conducteur op de "trolley bus" moet komen. "Dat moet controleur zijn" verbeterd Selhorst. Verder merkt Selhorst nog op dat hij wel zal zien hoe het gaat in de gemeenteraad. Ik probeer het gewoon. Lukt het niet dan mag een ander het doen. Omdat Kusters bang was dat "straks iedereen loopt te lachen om Selhorst" nam hij contact op met Jonmaat, die hij overigens een zakkenvuller vindt en het grootste geschenk voor links wat ze maar hebben kunnen krijgen, in maart 1994. het raadswerk zal serieus worden opgevat, zo kondigde Constant aan. Daarom trad hij in dienst als fractie-assistent van Selhorst, waar hij overigens tienduizend gulden per jaar voor krijgt. Tevens is hij lid geworden van de CD om zo kans te maken in de Provinciale Staten te komen. Dit leidde tot een roeyement door het dagelijks bestuur van de CP '86 in april 1994. maar een week na zijn roeyement was hij alweer aanwezig temidden van zijn CP '86 collega's op de verkiezingsmarkt in Den Haag, en bij de demonstratie van neo-nazi's in venlo in juli en bij de IJzerbedevaart in augustus 1994. Het roeyement was blijkbaar niet meer dan een publiciteitsactie. Toch is het vreemd dat Constant ooit fractie-assistent is geworden van Selhorst immers hij ventileert met zekere regelmaat zijn afkeer voor drugsgebruik en drugshandel. Dit terwijl er rond Selhorst een woos van drugshandel hing. Kusters zei daarop over Selhorst: "Als Selhorst inderdaad in harddrugs heeft gehandeld geef me dan maar een dik touw. Ik knoop hem met plezier op aan de hoogste boom". Inderdaad zou Selhorst zoals later blijkt op bestelling heroïne en cocaïne afleveren bij particulieren. Hiervoor wordt hij in september 1994 veroordeeld tot een celstraf van zes maanden waarvan twee voorwaardelijk. Maar Selhorst heeft, wanneer we de principes van Kusters moeten geloven, het niet alleen bij Kusters verbod ook andersom viel het ook niet erg nadat Kusters op kosten van de CD met zijn Zuid-Afrikaanse kameraden van de Afrikaner Weerstandsbeweging had getelefoneerd. Kosten 1200 gulden. Dus we wachten af. Of zal de laus "als een fascist adamant dan liegt hij" ook bij Kusters op zijn plaats zijn?"

Dit artikel is geschreven door AFA-Den Bosch: Postbus 1586, 5200 BP, Den Bosch. Hierbij is gebruik gemaakt van de volgende bronnen: Nieuwe Revu, NAKFA-Nieuwsbrief, FOX-dossiers en eerdere nummers van Kleinje Murkiant

AMS. Maar er zit gekkigheid nog een andere kant om Kusters die we niet onderzocht willen laten. Kusters: "Wat is moeder dan de hield, de wreepoudheid die twee mensen in elkaar zien", een kennis van Kusters: "Hij is aardig. Hij wil graag voor mensen zorgen. Voor zijn vrienden heeft hij veel over. Hoewel hij een gek nog heeft maar hij zich terug kon trekken, is hij een gerespecteerd mens. Op een bepaalde manier is hij heel sociaal". Kusters heeft zo rond zijn 18e een slechte periode meegemaakt, een kennis door-

over: "Maar dat had met zijn achteren rechtse activiteiten niet zoveel te maken. Dat kwam vooral door de problemen met zijn ouders. Die hadden steeds vaker ruzie en zij zijn uiteindelijk dan ook eind jaren tachtig gescheiden. Hij voelde zich niet op zijn gemak bij zijn moeder en ook niet bij zijn vader. Hij had geen eigen politiek. Er was nooit tijd voor hem. Volgens

Vijftig jaar na de ondergang van het Derde Rijk lijkt de opmars van neo-fascisten in omliggende landen nauwelijks te stuiten. Maar in Nederland is een allegaartje van fanatieke neo-nazi's, skinheads en voetbalhooligans nog altijd verwickeld in een niets en niemand ontziende broederstrijd.

Versplinterd volk eerst

door FRENK DER NEDERLANDEN

ZEGT Henk Ruitenbergh, voorzitter van CP'86: "Die Kusters hebben we eruit geflikkerd. Dat is een regelrechte psychopaat." Zegt Constant Kusters, oprichter van een nieuwe, neo-nazistische partij: "Die Vreeswijk zit zich beter beperken tot z'n makelij. In de politiek heeft hij niets te zoeken." Zegt Wim Vreeswijk, voorzitter van het Nederlands Blok: "De Herstelpartij en Realisten Nederland functioneren op het niveau van een naaktransje. Dat zijn gewoon verkapte huwelijksbureaus."

De al jaren sluimerende stammenoorlog in het kamp van extreem-rechts is de laatste maanden weer in alle hevigheid losgebarsten. Terwijl de neo-fascisten in omliggende landen als Frankrijk (Le Pen), België (Dewinter), Italië (Finl) en Oostenrijk (Haider) aan een onstuitbare opmars lijken te zijn begonnen, dreigen ze in Nederland ten onder te gaan aan moordende broederwisten. De hoofdrolspelers in het tragikomische treurspel roepen al jaren dat ze bereid zijn tot innige samenwerking, maar in de praktijk maken ze elkaar voortdurend uit voor rotte vis.

De neergang van extreem-rechts werd precies een jaar geleden ingezet. Bij de raadsverkiezingen in maart behaalden de Centrumdemocraten van Hans Janmaat nog een overtuigende zege. Het aantal raadszetels steeg van elf naar 77, terwijl het radicalere zuster CP'86 negen zetels in de wacht sleepte, vijf meer dan in 1990.

Toen ging het mis. De commotie van Janmaats denigrerende uitspraken over wijlen minister Dales en de joodse afkomst van toenmalig minister Hirsch Ballin was nog maar nauwelijks achter de rug, of het Amsterdamse CD-raadslid Yge Graman werd ontmaskerd als een ordinair brandstichter. Bovendien werd Janmaat diverse malen veroordeeld wegens discriminatie. Bij de kamerverkiezingen in mei kwam de CD dan ook niet verder dan drie in plaats van de voorspelde acht zetels. En voor CP'86 bleef het Binnenhof helemaal een onbereikbare natte droom.

Janmaat, toch jarenlang met succes de personificatie van het anti-politieke denken, trok zich met zijn vazallen terug in zijn streng bewaakte fort en likte mokkend zijn wonden. Maar hij kon niet voorkomen dat de CD in rap tempo leegbloedde. Het ene raadslid na het andere zegde het lidmaatschap op en liep over naar het Nederlands Blok van Janmaats voormalige kroonprins Wim Vreeswijk of de Burgerpartij Nederland van CD-dissident Antoon Poppe.

Alcoholisten

Van de 77 zetels zijn er op dit moment een kleine dertig in andere handen of gewoon onbezet. De acht zetels die de Burgerpartij nu bezit, worden bemand door ex-CD'ers, terwijl het Nederlands Blok zeven CD'ers mocht verwelkomen. Vreeswijk: "En dat hadden er veel meer kunnen zijn, maar we zitten niet te wachten op alcoholisten, criminelen of pedofielen."

in Utrecht, Noord-Holland en Zuid-Holland wisten te behouden. In de peilingen staan ze nu op een krappe twee kamerszetels. Niet in het minst dankzij VVD-voorman Bolkestein, die met zijn opgeblazen verkiezingsretoriek een flink deel van de oude CD-aanhanger naar zich toe heeft getrokken. CP'86 lijkt hetzelfde lot te ondergaan als de CD. Door het hardnekkige optreden van justitie, die de openlijk racistische partij keer op keer voor de rechter sleept en aanstuurt op een verbod, valt CP'86 uiteen in twee nieuwe partijen. Het 'behoudende' deel gaat verder als Nationale Volkspartij (NVP), die volgens voorzitter Henk Ruitenbergh het streven naar een Groot-Duitsland volledig heeft losgelaten. Het radicale deel - een weinig verbeffend allegaartje van fanatieke neo-nazi's, skinheads en voetbalhooligans - wil volgende maand een nieuwe groepering in het leven roepen.

Het bestuur van de partij, waarvan de naam op 1 juni bekend wordt gemaakt, wordt gevormd door de voormalige CP'86-leden Constant Kusters en Daniël Hermisen en de leider van het Aktiefront Nationaal-Socialisten (ANS), de Groninger Elite Homan. Opvallend genoeg blijft het Rotterdamse gemeenteraadslid Martijn Freling - de belangrijkste exponent van de neo-nazistische stroming binnen CP'86 - bij de NVP.

Padvindders

Ruitenbergh: "Zijn verleden kan ik niet van hem afpoetsen, maar hij is duidelijk aan het veranderen. Hij heeft zijn nazistische ideeën afgezworen en wil met ons verder. Kusters en Hermisen zijn we liever kwijt dan rijk. Het ANS is gewoon een groep padvindders met idealen die ze van hun levensdagen niet zullen verwezenlijken."

Hoewel hij met de oprichting van de NVP een justitieel verbod van CP'86 voor wil zijn, waarschuwt Ruitenbergh voor de gevolgen van zo'n drastische maatregel. "Ik wil niet dreigen, maar als CP'86 wordt verboden, zit er voor een bepaalde groep jongeren niets anders op dan ondergronds te gaan. En dan krijg je excessen. Duitse toestanden. Die jongens zijn dan niet meer in de hand te houden en dat is levensgevaarlijk. Ook voor de partij, want het slaat altijd op ons terug."

De versplintering van extreem-rechts heeft inmiddels geleid tot een baaierd van nationalistische partijen, met klinkende namen als het Patriottisch Democratisch Appél, de Herstelpartij, Realisten Nederland, Solidariteit Boerenpartij, de Partij voor Recht en Milieu, de Nederlandse Christen-Democraten en de Algemeen Democratische Partij. En hoewel ze niets van elkaar moeten hebben, zijn ze het over één ding eens: het is louter aan Janmaat te wijten dat extreem-rechts er maar niet in slaagt een vuist te maken.

De Utrechtse makelaar Wim Vreeswijk, die in 1993 werd geroyeerd na een hoog oplopende ruzie met Janmaat: "Hij maakt er al tien jaar een zoontje van. Voor het kamerwerk heeft hij het nodige talent, maar als naziï-

De afkalfing van de CD werd nog eens bevestigd bij de Statenverkiezingen in maart dit jaar, toen de Centrumdemocraten ternauwernaud hun drie zetels

leider deugt hij van geen kant. Zo ben (on)houwen als hij soms tekeer gaat, ongelooflijk. Toen John Morren naar ons overleef, zei hij dat die kan-

kerpit eerder doud zal gaan dan de partij. Terwijl die jongen negen keer is geopperd aan kanker! Dat kan dus niet."

Volgens Vreeswijk is het een bewuste tactiek van Janmaat - overigens niet bereikbaar voor commentaar - om de partij klein te houden. "Tuurlijk, want hij wil onder geen beding zijn machtspositie kwijtraken. Janmaat wist in 1982 al wat voor iemand Graman was, maar hij heeft hem expres binnengehaald. En dat werpt een smet op heel extreem-rechts. Enorm frustrerend, want het kiezerspotentieel is er wel." Ruitenbergh is dat met hem eens. "Janmaat wil eenvoudig niet groot worden. Hij is een klein dictatortje: de rest bestaat uit ja-knikkers. Jammer hoor, want hij heeft veel mogelijkheden."

Toch zijn er in de afgelopen jaren diverse pogingen gedaan om tot samenwerking te komen. In 1992 maande Filip Dewinter, leider van het Vlaams Blok, zijn Nederlandse geloofsgenoten de strijdlijn te begraven. Aan de be-

praatte zijn mond voorbij. Als repesaille hebben we toen toch in Utrecht meegedaan. Dat soort kunstjes hoeft-ie bij ons niet te flikken."

Wantrouwen

In december vorig jaar dook ineens de naam van de Silechtse zakenman Arnold Vlieland op in de publiciteit. Als aanvoerder van het Patriottisch Democratisch Appél, een nationalistische partij die zich nadrukkelijk niet met extreem-rechts wenst te associëren, probeerde hij voor de Statenverkiezingen lijstverbindingen aan te gaan met het Nederlands Blok en de Burgerpartij Nederland. De gesprekken liepen echter stuk op wederzijds wantrouwen. Vlieland, wiens riante kantoor volhangt met affiches 'Als Nederland u lief is': "Kijk, we zijn met die mensen gaan praten omdat je niet alles moet geloven wat de kranten schrijven. Maar al snel bleek dat hun grondbeginselen niet stroken met de onze. Het Nederlands Blok lijkt veel te veel op het

de leden stromen binnen. De CD en CP'86 gaan kapot, terwijl de Burgerpartij en het PDA veel te netjes zijn en zich nauwelijks onderscheiden van CDA of VVD. Wij gaan voor goud!"

Ruitenbergh: "Het gaat uitstekend. Al die CD'ers komen naar ons toe." Poppe: "Het gaat geweldig. Die andere partijen zijn in opspraak, terwijl wij een gemiddelde koers varen en op ons gemak de partij kunnen uitbouwen. Bij de CD heb ik gezien hoe het niet moet." En Vlieland, die in de toekomst wil samenwerken met de Partij voor Recht en Milieu, Solidariteit Boerenpartij en als het even kan de Unie 55+ en het Algemeen Ouderen Verbond: "Wij mikken op de gewone man, die z'n buik vol heeft van de politiek. Vaderlandsliefde en burgerzin staan hoog in het vaandel, en dat spreekt aan."

Vlieland (ik heb echte discriminatie gekend, die van de armoede) zegt op warme sympathie te kunnen rekenen van wegstaurant-magnaat Gerrit van der Valk. "Niet dat-ie lid is, want hij is bang met extreem-rechts te worden geassocieerd. Maar ik weet dat hij ons steunt."

Wel lid zijn de nationalistische Roel Sangster (ex-CD) en Egbert Perée (ex-CP'86). Vlieland: "Ze hebben een verklaring ondertekend waarin ze afstand doen van racistische en fascistische denkbeelden. Verder is mij niet bekend dat ze aan verkeerde activiteiten hebben deelgenomen. En ik ben geen aanhanger van de gedachte 'eens een dief, altijd een dief'. Ze hebben met hun verleden gebroken."

sprekingen werd deelgenomen door de CD, CP'86, Realisten Nederland en Democratisch Alternatief Nederland, maar door de onwil van Janmaat (Vreeswijk: "Hij zat Dewinter continu belachelijk te maken") liepen de onderhandelingen op niets uit.

In maart vorig jaar leek de lucht tussen CD en CP'86 even op te klaren, toen diverse kaderleden van CP'86 aandrongen op een fusie. De affaire Graman gooide echter roet in het eten. Uit arren moede probeerde CP'86 het vervolgens op een akkoordje te gooien met het Nederlands Blok. Vreeswijk beloofde niet aan de kamerverkiezingen mee te doen, als CP'86 zich zou terugtrekken uit de race voor de Provinciale Staten in Utrecht.

Vreeswijk: "En dat deden ze dus niet. Die jongens zijn volkomen onbetrouwbaar: daar doen we geen zaken meer mee. Radicale criminelen zijn het, anti-mens zeg maar. Meer een soort sekte." Ruitenbergh: "Vreeswijk is net zo'n potentiaal als Janmaat. We hadden afspraken gemaakt, maar hij

Vlaams Blok en zal het daarom nooit redden. En Poppe van de Burgerpartij is gewoon een lachertje. Die man heeft geen inhoud en hoort in de politiek niet thuis. Hij probeerde ons 7500 gulden te laten betalen om in drie provincies aan de verkiezingen te kunnen meedoen. Daar ben ik natuurlijk niet ingetrapt."

Poppe: "Zeg-ie dat? Nou ja, dat is voor zijn rekening. Het leek te gaan lukken met het PDA, want onze doelstellingen liggen dicht bij elkaar. Maar ik wilde natuurlijk wel even weten wat voor vlees ik in de kuip had, dus vroeg ik inderdaad om geld. Toen hij weigerde te betalen, wist ik genoeg."

En zo ging ook deze kaalverliefde als een nachtklaars uit. Sindsdien is het weer ieder voor zich. God voor ons allen. En stuk voor stuk claimen de partijen, wier ledental schomelt tussen de vijf- en zeventienduizend, dat het ze voor de wind gaat. Vreeswijk: "We zijn weer aan een frisse start begonnen en

Zoals Vlieland zijn best doet gematigd over te komen ("Ik heb niets tegen buitenlanders, het zijn er alleen te veel"), zo proberen ook de andere partijleiders te benadrukken dat ze hun extremistische opvattingen achter zich hebben gelaten. Ze zijn, zeggen ze, salonfähig geworden. Vreeswijk: "Het Nederlands Blok heeft de bevolkingspolitiek van de CD en CP, het sociale gezicht van de SP en het milieubeleid van GroenLinks. Wij zijn er voor het welzijn van alle Nederlanders, ongeacht hun richting."

Dat politici als Douwe van der Bos (ex-CP'86), Mart Giesen (ex-CD) en John Morren (ex-CD) de gelederen van het Nederlands Blok hebben versterkt, doet daar volgens Vreeswijk niets aan af. "Wie lid wil worden, wordt zorgvuldig door ons gescreend. We hebben geen behoefte aan opportunisten. En ze mogen ook niet over een strafblad beschikken of een faillissement op hun naam hebben staan."

Zelfs Ruitenbergh wil voortaan als een keurige burger door het leven. "Door alleen maar te roepen dat alle buitenlanders het land uitmoeten, red je het niet in de Nederlandse politiek. De Nationale Volkspartij werkt nu aan een totaalprogramma, zodat we op alle fronten kunnen meespreken." Hij zou ook best willen samenwerken met anderen, maar is realistisch genoeg om te weten dat dat er voorlopig niet inziet. "Ze willen altijd nummer één zijn en dat gaat nu eenmaal niet. Janmaat, Vreeswijk en Poppe: het zijn allemaal machtswellustelingen."

FRENK DER NEDERLANDEN

Symbolische verklaring van Zwolse politiek over CP'86

'Geloofwaardigheid raadslid Ruitenberg in het geding'

(Van één onze verslaggevers)

ZWOLLE - PvdA-raadslid Gert-Jan Leerink heeft gistermiddag namens alle partijen in de Zwolse raad (minus CP'86) een verklaring voorgelezen waarin wordt gesproken over de uitspraak van de rechter inzake de vereniging CP'86.

De verklaring heeft, zo liet Leerink na lezing desgevraagd weten, een 'redelijk symbolische waarde'. Namens PvdA, CDA, VVD, D66, GPV, GroenLinks, De Groenen, Swilwacht en RPF. Leerink ondermeer: 'De heer Ruitenberg (Zwols raadslid CP'86) heeft ons na het opstarten van het gerechtelijk onderzoek laten weten dat hij hangende het onderzoek geen raadsactiviteiten zal ondernemen. Nu dit onderzoek tot een veroordeling heeft geleid is de geloofwaardigheid van CP'86-raadslid Ruitenberg ernstig in het geding. Helaas is het niet aan ons om hier de consequenties uit te trekken'.

Leerink zei, in het kielzog van burgemeester Jan Franssen, van harte de oproep van de bur-

gemeester aan minister en Tweede Kamer te ondersteunen. Om de verklaring te besluiten met de constatering: 'Tot een daadwerkelijk verbod van de politieke partij CP'86 een feit is, zal de Zwolse gemeenteraad de CP'86 niet meer ruimte laten dan waartoe ze door de wet strikt verplicht is'.

Adri Wever (GroenLinks) meldde hierna dat zijn partij een onderzoek instelt dat tot doel heeft Henk Ruitenberg uit de raadscommissies te weren. Ook onderzoekt GroenLinks of het mogelijk is om Ruitenberg op de lijst van gemeentelijke postbezorging te schrappen.

Op de vraag waarin de houding van de raad ten aanzien van Ruitenberg nu gaat verschillen, antwoordde PvdA-man Leerink: 'De verklaring is natuurlijk redelijk symbolisch. Ruitenberg is er bijna nooit. Maar waar je aan zou kunnen denken is hetgeen Wever voorstelde met betrekking tot de rol van CP'86 in raadscommissies. Maar ook aan het niet aangaan van samenwerking bij moties en amendementen en aan de vermelding van Ruitenberg op de officiële verzendlijst'.

Volkskrant

ZATERDAG 13 MEI 1995 3

de Poperbus,
10 mei 1995

Stadspraak

TOEKOMST CP'86

De rechtbank van Amsterdam heeft onlangs in een vonnis bepaald dat de vereniging Centrum Partij '86 en Eigen Volk Eerst criminele organisaties zijn. Ook de bestuurders werden ervan beschuldigd crimineel te zijn. Een van hen, de voorzitter, is het Zwolse raadslid Henk Ruitenberg. Burgemeester Franssen wil daarom dat onderzoekt gaan worden of Ruitenberg zijn raadslidmaatschap ontkomen kan worden.

De Amsterdamse rechtbank veroordeelde de vereniging en de bestuurders tevens wegens het aanzetten tot rassenhaat en het overtreden van de discriminatiebepalingen van het Wetboek van Strafrecht.

Gevolgen voor de politieke partij CP'86 hebben de uitspraken vooralsnog niet. De partij, onderdeel van de vereniging, is door de rechter namelijk niet in het vonnis betrokken.

In een brief aan minister Hans Dijkstal van Binnenlandse Zaken liet Jan Franssen weten niet blij te zijn met Henk Ruitenberg in de raad. Hij spreekt van 'een onhoudbare situatie', omdat zowel de vereniging CP'86 als Henk Ruitenberg door de rechter als crimineel bestempeld zijn.

Daarom heeft Franssen aan minister Dijkstal gevraagd om te onderzoeken of politieke partijen die deel uitmaken van een criminele organisatie, verboden kunnen worden. Eventueel zou leden het kiesrecht ontnomen moeten worden, zo stelt Zwolle's burgemeester voor. 'Zodanig een dergelijk persoon niet kan voldoen aan de wettelijke vereisten van het raadslidmaatschap'.

Doel is het einde van CP'86, zo blijkt uit de slotzin van de brief. 'Indien een dergelijk verbod zou bestaan, zouden op den duur zowel de vereniging als de politieke partij verboden zijn.'

De negen Zwolse raadsfracties zijn het van harte met de burgemeester eens, zo bleek maandag in de commissie Algemene Bestuurlijke Aangelegenheden en Juridische Zaken (ABJZ). 'Tot een daadwerkelijk verbod van de politieke partij CP'86 een feit is, zal de Zwolse raad CP'86 niet meer ruimte laten dan waartoe ze door de wet strikt verplicht is', aldus Gert-Jan Leerink (PvdA) namens de overige raadsleden.

Henk Ruitenberg heeft zich sinds het begin van het gerechtelijk onderzoek afzijdig gehouden van de gemeenteraad.

Zwolse Courant,
12 mei 1995

NVP/CP'86

Dinsdag 2 mei 1995 werden de NVP/CP'86-partijleden Ruitenberg, Beaux, Mordaunt, Mudde en Van Wijngaarden veroordeeld omdat zij leiding zouden geven aan een organisatie met criminele doeleinden, die zich schuldig maakt aan discriminatie en het aanzetten tot rassenhaat, waarmee de weg vrij is om tot een partijverbod over te gaan.

Dinsdag 2 mei toont aan dat als men een andere mening verkondigt dan de gevestigde 'politiek-correcte' partijen, men ongewenst is en dus maar van het politieke toneel moet verdwijnen. Dinsdag 2 mei bleek eens te meer dat er niet naar de mening van duizenden NVP/CP'86-stemmers wordt gevraagd. Dinsdag 2 mei bleek wat democratie nog betekent in Nederland. Dinsdag 2 mei werd bevestigd dat de Nederlandse regering de democratie heeft verruild voor een dictatuur. Dinsdag 2 mei stond het gezicht van Vrouwe Justitia somber, en de weegschaal hing negentig graden uit het lood. De toekomst van Nederland ziet er somber uit...

C. Mars, Zwolle

Justitie stelt geen onderzoek in naar kamerlid Hendriks

Van onze verslaggever

DEN HAAG

Justitie in Den Haag stelt geen onderzoek in naar mogelijke nationaal-socialistische sympathieën van het Tweede-Kamerlid T. Hendriks. Het Openbaar Ministerie heeft de politie daarentegen opdracht gegeven te onderzoeken of D. Hermen, ex-lid van het Nederlands Blok en actief in de CP'86, zich schuldig heeft gemaakt aan smaad met zijn beweringen dat Hendriks zich voordoet als neo-nazi.

Dat heeft een woordvoerder van het Openbaar Ministerie vrijdag meegedeeld. Vorige week stuurde voorzitter Deetman van de Tweede Kamer knipsels uit een rechts-extremistisch shotschrift en uit *Nieuwe Revu* aan justitie.

In *NJF'94 Nieuws*, een blad dat wordt gemaakt door de Arnhemse extremist C. Kusters, beweert Hermen dat hij fractiemedewerker is van Hendriks en dat het kamerlid nationaal-socialistische sympathieën heeft. Hendriks legde deze week in de Kamer een verklaring af waarin hij alle beschuldigingen ontkende.

Nieuwe Revu besteedde vooral aandacht aan de rol van de zoon van Hendriks, Oscar, die contacten onderhoudt met het Nederlands en Vlaams Blok. Oscar Hendriks is persoonlijk medewerker van zijn vader.

De antifa's jagen op CP'86: weet iemand waar Zaltbommel ligt?

door Ruud van Haastrecht

DEN HAAG, ZALTBOEMEL – „Hebben jullie een arrestantenlijst ingeleverd?“, vraagt een meisje. Wij niet, maar we hoeven ook niks in te leveren, want wij zijn van de pers. Maar 'de antifa's' – de antifascisten – moeten dat, door ervaring gelouterd, wel. Hun laatste twee demonstratieve optredens, in Rotterdam en in Utrecht, eindigden in massale arrestaties.

Eind februari hield de Rotterdamse politie 150 antifascistische demonstranten 'preventief' aan, om een confrontatie met aanhangers van de Centruumpartij '86 te voorkomen. Een week daarna arresteerde de Utrechtse politie 161 'links-autonome' jongeren bij een demonstratie tegen CP'86, wegens overtreding van een uniformverbod uit 1933.

De antifa's hadden in november vorig jaar meer succes. Na een klopjacht met auto's betrapten ze een groep aanhangers van CP'86 op hetterdaad bij hun jaarlijkse partijcongres in Lisse. De amper begonnen vergadering werd ijlings ontbonden door de politie, die de CP'86-leden met twee streekbussen af liet voeren om een gewelddadige confrontatie met de linkse tegendemonstranten te voorkomen.

Zaterdag had het ook weer zo moeten aan. Al enkele weken geleden wisten de antifascisten dat er een

nieuw partijcongres van CP'86 aan zat te komen, in Den Haag. Partijvoorzitter Henk Ruitenberghad dat terloops gemeld in een interview. Hij vond het hoog tijd voor overleg met z'n achterban over hoe het verder moet, nu CP'86 en het voltallige partijbestuur door de Amsterdamse rechtbank zijn veroordeeld wegens discriminatie, het aanzetten tot haat tegen vreemdelingen, en deelname aan een criminele organisatie.

De laatste uitspraak vormt voor CP'86 de *bottleneck*. Als dat vonnis in hoger beroep en bij de Hoge Raad wordt bevestigd, kan de extreem-rechtse partij in principe verboden worden. Ruitenbergh wilde daarom aan de leden voorstellen een nieuwe partij op te richten, de Nationale Volkspartij (NVP). Ruitenberghs aankondiging een nieuwe partij te zullen beginnen, joeg de antifa's in de gordijnen. Nog maar twee maanden geleden hadden ze bij het begin van het proces voor het gerechtshuis een klein feestje gevierd onder het motto: 'Vier het verbod van de CP'. Met diezelfde bravoure kondigden ze begin deze week per fax aan dat het 'Kongres NVP / CP'86' verhinderd zal worden. Antifascisten komen achter datum Nazi-bijeenkomst.

Zaterdagochtend verzamelen ze zich in een kraakpand in een achterafstraatje in het Haagse centrum. In dit *wasteland* staan een paar personenbusjes, klaar voor de

fascistenjacht. Eromheen zitten, liggen en staan ruim honderd antifa's, gekleed in veel zwart, het haar punk, en deinend op de laatste *no future*-muziek. Want, zoals op een muur gekalkt staat met een wereldse variatie op Psalm 23: *The noise is our shepherd. We shall always want*. Om negen uur maant de actie leider met een scheidsrechtersfluitje de antifa's tot stilte. „Het laatste nieuws is“, roept hij door een megafoon, „dat de CP aan het verzamelen is bij Zaltbommel. Zelfs de naam van de uitspanning is bekend. Weet iemand waar Zaltbommel ligt?“

Er wordt nog een half uurtje gewacht tot nader bericht van de eigen 'snuffelgroepen'. De waarneming is namelijk uit (volgens de antifa's) onbetrouwbare bron: het ANP. Omdat de opkomst veel magerder is dan in Lisse, waar driehonderd antifa's op afkwamen, stelt hij voor de confrontatie uit de weg te gaan. Het wordt nu een demonstratieve optocht met geluidswagen, hopelijk samen met de Zaltbommelenaren.

Tweeëneenhalf uur later zitten de antifa's er nog, als weer het fluitje gaat. Een paar kopstukken van de CP'86 onder wie het Amsterdamse gemeenteraadslid Wim Beaux zijn gespot op weg naar Utrecht. De stemming komt er eindelijk in. Uit pure vreugde trimmen een paar stoere jongens, onder wie een heuse *skinhead*, binnen een paar minuten een rode auto in elkaar en gooien

en 'm ondersteboven.

Met lede ogen ziet Benny het aan. Hij is van de antifascistische kern in Zwolle. „Afa-kring Paul“, verbetert hij. De dag stort hem in een geloofscrisis. Hij vindt het maar „Nazijagerij“. De rest van antifascistisch Nederland blijkt heel anders te zijn dan hij zich had voorgesteld. Dat ze „wat actiegerichter“ zijn dan in zijn „wat filosofisch ingestelde kring“, wist hij van tevoren. Maar „dit had ik toch niet verwacht“, zegt hij vertwijfeld.

Om een uur of half twee, als verscheidene antifa's hun heil al hebben gezocht in aanpalende cafés voor warme koffie, komt eindelijk het sein tot vertrek. De stoet raakt echter gelijk de weg kwijt in Den Haag en verzeilt helemaal in Loosduinen in plaats van op de A 12 naar Utrecht. En er blijken vlakbij Zaltbommel warempel twee parkeerplaatsen Beesd te bestaan, waar de afgesproken ontmoetingsplek is. De pers en een kleinere groep antifa's uit Rotterdam zijn er daardoor aanmerkelijk veel eerder.

Maar het is vergeefse moeite. De 'snuffelgroepjes' zijn het fiasco-spoor bijster geraakt. Na het gerucht dat Ruitenbergh, Beaux en de anderen vlakbij Antwerpen hebben vergaderd, taaien de antifa's af. Aan het begin van de avond meldt het ANP dat CP'86 's middags onder de naam van een jongerenorganisatie in een zalencentrum in Valkenswaard heeft vergaderd.

Vergadering CP'86 zorgt voor commotie

AD, 15 mei 95

CP'86. Ook viel op de bijeenkomst het besluit op zaterdag 17 juni een manifestatie te houden

met als motto: de Nederlandse driekleur van Dollard tot Duinkerken.

In onze correspondent
VALKENSWAARD - Een onaangename vergadering van de extreem-rechtse partij CP'86 heeft zaterdag in het Brabantse Valkenswaard voor commotie geleid. De leiding van de partij is op naam van een onbekende jongerenorganisatie een zaal gehuurd. De eigenaar was daarbij volgens de Valkenswaardse politie goeder trouw geweest.

Na een telefoontje over ongewenste drukte bij het zalencentrum, kwam de politie er achter dat het om een vergadering van CP'86 ging. Er werd een peloton F-ers ingezet en op alle invalswegen van Valkenswaard werden automobilisten gecontroleerd. Gevreemd werd voor een confrontatie tussen aanhangers en tegenstanders van CP'86.

Op de Waalresweg werd een 17-jarige man uit Zaltbommel aangehouden. De verdachte had in mes en twee wapenstokken zijn auto liggen. Hij werd enige tijd vastgehouden.

Tijdens de besloten vergadering, die door ruim zeventig mensen werd bezocht, besloot de partij verder te gaan onder de naam Nationale Volkspartij/

Politie controleert op alle invalswegen Valkenswaard

'Geheim' overleg CP'86 wekt beroering

Van een verslaggever

VALKENSWAARD - De regiopolitie Zuidooost-Brabant is zaterdagmiddag in verhoogde staat van paraatheid gebracht, als gevolg van een onaanvaardig vergadering van de extreem-rechts groeping CP'86 in Valkenswaard. Op de vier belangrijkste invalswegen werden alle auto's gecontroleerd, uit vrees dat tegenstanders bij de vergaderzaal in actie zouden komen.

Terwijl tachtig leden van de groeping in zalencentrum De Graver aan de Kerstroosstraat vergaderden, werd om half vier een 28-jarige aantlanger uit Zaltbommel op de Nieuwe Waalresweg aangehouden. De man had twee wapenstokken en een mes in zijn auto. Volgens de politie stond hij daar te posten, in afwachting van mogelijke demonstranten.

Politieluch burgemeester H. Tops van Valkenswaard was op de hoogte van de vergadering. Een lid van de groeping had enkele weken geleden een zaal in De Graver besproken onder het mom dat er een bijeenkomst van een landelijke jongterengroep zou worden gehouden.

De politie kwam de bijeenkomst op het spoor, omdat zij rond het middaguur verhoogde activiteiten constateerde rond De Graver. "We zagen er aantlangers van CP'86 en in de buurt stonden ook auto's, die op naam staan van leden van de groeping", zo verklaarde de Valkenswaardse politiefchef M. Welten. De politie heeft vervolgens de eigenaar van het

zalencentrum op de hoogte gebracht over de achtergrond van de bezoekers.

Confrontaties

Tegelijkertijd werd burgemeester Tops teruggeroepen uit het Belgische Tienen, waar hij een intergemeentelijke sportontmoeting bijwoonde. "Gezien ervaringen elders in het land met dergelijke bijeenkomsten, besloten we enkele preventieve maatregelen te nemen. Die waren gericht op een versnelde afloop van de vergadering en het voorkomen van mogelijke confrontaties met tegenstanders", aldus Tops. Mede daardoor duurde de vergadering maar tot vier uur.

De politie hield er rekening mee dat tegenstanders van CP'86 naar Valkenswaard zouden komen om de vergadering te verstoren danwel om te demonstreren. Om die reden werd besloten op vier invalswegen alle auto's te controleren. Daarvoor werden vijftig agenten uit de gehele regio ingezet, waaronder een peloton van de ME en een arrestatieteam. Die hoorden niet ingezet te worden.

Politiefchef Welten: "Als het tot een demonstratie zou zijn gekomen, dan hadden we het demonstratierecht geschorst. We hadden afgesproken ons optreden te richten op het voorkomen van een confrontatie. Dat wilden we doen in overleg met de mogelijke demonstranten. Wat ons betrof, kon zowel de vergadering als de demonstratie gewoon doorgaan". Bij de surveillance rond het gebouw is echter niet één tegenstander van CP'86 gesignaleerd.

Na afloop van de vergadering trokken ongeveer twintig aantlangers van CP'86 naar het politiebureau aan de Waalresweg, waar ze probeerden de 28-jarige aangehouden partijgenoot vrij te krijgen. Ze moesten echter wachten tot hij verhoord was, waarna ze probleemloos vertrokken.

Burgemeester Tops gaf zaterdag te kennen dat hij wil laten uitzoeken hoe deze extreme groeping in Valkenswaard terecht is gekomen. Voor zover hij wist, was onder de tachtig bezoekers van het zalencentrum geen inwoner van die gemeente aanwezig.

• Politieagenten controleerden zaterdagmiddag enkele CP'86-leden, onder meer op de Wilhelminastraat in Valkenswaard.
Foto: Arne Muller

DEN HAAG, zaterdagochtend acht uur. De initiatiefgroep 'Verhinder het CP'86-congres' heeft de pers uitgenodigd om naar de taxistandplaats voor het Centraal Station te komen. Daar zal Paul uit Zwolle nadere instructies geven over de te volgen strategie. Vermoedelijk wordt het congres in Den Haag gehouden. Vorig jaar verhinderden antifa's een bijeenkomst van de CP'86 in Lisse. De mobiele eenheid voorkwam een gewelddadige confrontatie tussen fascist en antifascisten.

'Ik zie er niet uit als een antifascist', had Paul over de telefoon gezegd. Zijn keffia, de Palestijnse sjaal, voorkomt langdurig zoeken. Na een uur rijden we naar de tweede verzamelplaats, een gekraakte garage in de Sint Jacobsstraat, in het centrum van Den Haag. In de loop van de ochtend druppelen de actievoerders binnen. Walkie-talkies en draagbare telefoons worden uitgeprobeerd, alle mogelijke dialecten vermengen zich.

Een Nederlands sprekende Duitser valt agressief uit tegen de fotograaf en maakt hem het werken onmogelijk. 'Jij bent aan het inzoomen, wij hadden afgesproken dat jij hier binnen niet zou fotograferen. Ik zie het toch, man, ik ben niet blind. Wij hebben net zoveel verstand van fotografie als jij. Okee, jij hebt geen foto gemaakt, maar jij hebt je wel erg dicht opgesteld. Wees nou redelijk, afspraak is afspraak.'

Als een van de antifa's, sectie Rotterdam, met een journalist spreekt, wordt hij terechtgewezen door de Duitser: 'Jij bent toch geen persvoorlichter.' Klagen bij persvoorlichter Paul uit Zwolle helpt niet, samen met drie andere activisten uit oost-Nederland loopt hij verdwaasd rond in de garage. Het merendeel van de honderd activisten is in het zwart gekleed en voorzien van bonte haardracht.

Bennie, boekbinder te Zwolle, kijkt verbaasd toe hoe een oude auto, ooit in de garage achtergelaten, vakkundig wordt gesloopt door de zich vervelende punkers. Op een muur is een figuur getekend, met punten op de diverse lichaamsdelen. Met stenen wordt naar de denkbeeldige vijand gegooid, een voltreffer op de borst levert de meeste punten op. 'Het is een stammenstrijd tussen punkers en skinheads', mompelt hij. Bennie werkt voor Amnesty International en de Wereldwinkel en is voor 'zachte' actie: pacifistisch maar weerbaar. De verzamelde pers staat te blauwhekken.

Tegen twaalf horen de activisten via het ANP dat leiders van de CP in Zaltbommel zijn gesignaleerd. De Friese woordvoerder weet niet waar Zaltbommel ligt, hetgeen tot grote hilariteit onder de activisten leidt. De woordvoerder: 'Wanhoop niet, er is goed nieuws. Zomet dachten we nog: gaan die fascho's verdomme nou helemaal nergens naar toe, maar ze zijn nu gesignaleerd in Zaltbommel en zijn op weg naar Utrecht.' In het verleden hebben de kopstukken van de CP afleidingsmanoeuvres uitgevoerd en zijn ze zelfs een keer helemaal niet naar een vergadering gegaan; ze hadden zich 'opgeofferd', zoals dat in kraakjargon heet.

Het oorspronkelijke plan van een blokkade wordt losgelaten, daar zijn driehonderd activisten voor nodig. Men kiest voor een demonstratievoetocht in Zaltbommel. De plaatselijke bevolking zal worden opgeroepen om samen met de punkers de

'Antifa's' in Den Haag

FIJNE BLANKEN

Jongstleden zaterdag hield de Nationale Volkspartij, de opvolger van CP'86, haar eerste congres. Waar, dat bleef zelfs voor de verzamelde 'antifa's' verborgen. NVP-voorzitter Ruitenbergt is trots op zijn actie. En kondigt voor juni een grote demonstratie aan, samen met het Vlaams Blok. Motto: 'Van Dollard tot Duinkerken: één natie.'

door Arthur van Amerongen

FOTO'S: GUIDO VAN DOOREMAALEN

zaaleigenaar te vragen de vergadering te ontbinden. Bennie: 'Ik weet niet hoe de bevolking van Zaltbommel zal reageren als ze deze demonstranten zien.'

Uiteindelijk vertrekken pers en actievoerders naar parkeerplaats Bisdé bij Beesd. Het bonte gezelschap strijkt neer in de berm en wacht op nadere instructies. Tegen vieren hoort men via het ANP dat de partijvergadering in Valkenswaard is gehouden, vijftien negentig leden namen deel aan de vergadering. Iedereen kan onverrichter zake naar huis keren.

IN DE RECHTZAAK tegen Centruumpartij '86 in april eiste de Amsterdamse officier van justitie mr. H. de Graaff een maand voorwaardelij-

ke gevangenisstraf en een geldboete tegen de vijf kopstukken. Hij waarschuwde dat het doel van de Centruumpartij '86 een blanke samenleving is, 'een volksstaat bepaald door volksaard en volkswil, waarin nooit ofte nimmer ruimte zal zijn voor etnisch anderen. Het gaat om eigenbelang en eigendunk, vormgegeven in vreemdelingenhaat, gebaseerd op niet-gemotiveerd en ongefundeerd superioriteitsdenken'. De 29 dozen bewijsmateriaal bevatten, naast racistische en antisemitische teksten en tijdschriften, een brief van de CP'86 aan de Ku-Klux-Klan, waarin

een collectief lidmaatschap voor de hele partij wordt aangevraagd.

Het jaarverslag van de BVD over 1994 waarschuwt nadrukkelijk voor de Centruumpartij '86, die inmiddels tot de Nederlandse Volkspartij CP'86 is omgedoopt: 'een stroming, grotendeels bestaande uit jongeren, die een radicale, fascistische koers gekoppeld aan militante actie propageert'.

HENK RUITENBERG (47), de voorzitter van NVP/CP'86, is daags na de vergadering zeer tevreden over de afleidingsmanoeuvre van af-

gelopen zaterdag. In zijn woning te Zwolle zegt hij dat de antifascisten nog vele nachten over die manoeuvres zullen nadenken. Een keurig rijtjeshuis in een volkshuurt, een kattenkalender op het toilet, een kanarie in een kooi, een leren bankstel, vijf delen van de Grote Gezinencyclopedie naast de televisie, en een letterbak aan de muur.

Ruitenbergt: 'Vorig jaar in Lisse stonden de antifa's langs de snelweg bij Lisse. Toen heb ik zelf de televisie gebeld. Het mooie van zo'n filmploeg is dat ze al die linkse demonstranten registreren. Daar maken wij videopnamen van en vervolgens foto's. Zo weten we precies wie er meedoet. In Assen is in een wijk een foto verspreid van een partijlid, met de tekst: "Weet u dat er een nazi bij

u in de buurt woont." Toen hebben wij foto's verspreid van zo'n werkloze antifascist, met de tekst: "Weet u dat deze jongen van de staat profiteert."

Hoe ver kan ik gaan met de politie tijdens en na een vergadering? Wie is de agressor? Het is mijn verantwoordelijkheid dat onze mensen er heel komen en er heel weer weggaan. Dat heb ik ook in een boekje voor onze jongens geschreven, een goede instructie is heel belangrijk."

Ruitenbergt spreekt liefdevol over 'zijn' jongens. Hij neemt geen moment afstand van de extremistische elementen in zijn partij: "De skinheads zijn leden van mijn partij. Bij ons kunnen ze tenminste hun frustraties kwijt. Voor hen geldt: eens een dief, altijd een dief. Daar kun je niets aan veranderen. Ik zie geen enkele reden om ze uit de partij te gooien. Bovendien zadel ik Nederland dan op met een nieuwe splintergroep. Ze kunnen omgevormd worden tot nette, acceptabele leden. Bovendien verandert ons imago toch niet als ik ze eruitgooi. Wij worden toch altijd beoordeeld op onze leden. Vroeger kwamen ze in allerlei vreemde uitrustingen naar de vergaderingen, tegenwoordig trekken ze een overhemdje aan. De mensen krijgen vergaderingstechniek, ze schreeuwen niet meer zo. Tim Mudde, onze secretaris, was in het begin een fanatieke skinhead, die later van kunnen overtuigen dat je meer bereikt met een fatsoenlijk overhemd. Ik constateer een stijgende lijn. Als ik dat zie, voel ik mij een winnaar."

Tijdens de vergadering van afgelopen zaterdag was ik trots op ze, ze hebben niets vernieuwd. Ze hielden zich duidelijk aan de regels, toonden een geweldige discipline. In de afgelopen zes maanden heb ik ze omgevormd: ze moesten brieven schrijven, telefoontjes plegen. Ze hebben ook geld moeten investeren - omdat er geen trein komt in Valkenswaard, hebben ze auto's moeten huren. Ik wilde ook niet dat er voor en tijdens de vergadering alcohol werd gebruikt. Ik wil geen foto's in de krant van partijleden met tientallen lege bierglazen voor hun neus."

Als bepaalde verboden zaken bij mensen van de partij worden gevonden, voel ik me niet geroepen hen ter verantwoording te roepen. Als mensen *Mein Kampf* in huis hebben, ben ik niet degene die dat verbieden kan."

Mijn doelstelling is om onze sympathisanten aan werk te helpen bij bedrijven die achter ons staan. Ik wil dat er iets meer van de maatschappij in het land komt. Er is nooit naar die jongens geluisterd, ze zijn altijd bestolen. Ik heb er al een paar aan het werk gekregen. Die gebruik ik ook als voorbeeld in mijn vergaderingen. Die punkers willen niet werken, mijn jongens wel. Door die goede daden van onze partij nemen ze kameraad mee, daar wordt de partij sterker van. De jongens knappen er zichtbaar van op, uitzicht op een stukje werk, vergaderingen, reizen met de trein."

'NA DE RECHTZAAK in april was ik uitgenodigd bij *Brandpunt*. De interviewer liet me meteen drie stickers met hakenkruisen zien. Die waren tijdens een huiszoeking gevonden bij partijlid Stewart Mordaunt. Ik zeg tegen die man: heb je die stickers van de rechter gekregen? Nee, antwoordde hij, waarop ik zei dat ook hij dus strafbaar was

H. Ruitenbergt

'De skinheads in mijn partij kunnen omgevormd worden tot nette leden'

'Ons belangrijkste thema blijft de multiculturele verpaupering'

op dat moment. Stewart is een type dat alles spaart van de Tweede Wereldoorlog, van zijn verzameling kun je een museum maken. Maar hij heeft die dingen niet thuis liggen om ze te verspreiden. *Brandpunt* had verwacht dat ik met Stewart naar de studio zou komen, maar dat heb ik heel bewust niet gedaan omdat ik wist dat ze over die hakenkruisen zouden beginnen. Toen moesten ze op het laatste moment hun hele draaihoek veranderen. Ze hebben nog wel geprobeerd hem met een taxi naar de studio te halen, buiten mijn weten om, maar dat is mooi niet doorgeslagen."

Ik ondersteun de leden, overtuig ze ervan dat zij het belangrijkste zijn. Die paar skins die naast de pot pissen, roep ik apart. Ik waarschuw ze dan dat als het niet goedschiks gaat, het maar kwaadschiks moet, en dan dreig ik dat ik ze verrot sla. Zo kom ik er wel achter wat ze frustreert."

Ruitenbergt geeft toe geïnspireerd te zijn door de Nationaldemokratische Partij, die de oprichting van een Vierde Rijk ambieert. De NDP heeft haar partijprogramma gebaseerd op het programma van Hitler's NSDAP. De leider van de NDP, Günther Deckert, heeft twee jaar gevangenisstraf gekregen wegens het ontkennen van de Holocaust.

Daarnaast onderhoudt Ruitenbergt contacten met het Aktiefront Nationale Socialisten (ANS), de Nederlandse variant van de NDP.

Ruitenbergt: "Ik wil niet terugkijken op '40-'45. Die tijd komt nooit meer terug, al suggereert de pers graag dat dat gebeurt als wij aan de macht komen. De jongens van het ANS, dat zijn voor mij padvinders, met idealen die überhaupt niet te verwezenlijken zijn, hoeveel energie je er ook insteekt. Dat is een droom."

Nationalisme spreekt me aan - eigen cultuur, taal en land. Maar ik ben geen racist. Ik ga met een Surinaamse vriend op vakantie naar Torremolinos en op zaterdagavond ga ik in de stad een broodje shoarma eten bij een Turkse kameraad van me. Maar dan draag ik wel een T-shirt met de tekst "Het is mijn blank te zijn." De Turken lachen erom, ze weten wie ik ben."

Ik verberg niets. Ik heb ook niet de illusie dat we alle buitenlanders het land uit kunnen krijgen. Je kunt er wel van dromen, alleen maar Nederlanders in Nederland, maar die dromen zijn niet te verwezenlijken. Ik steek geen energie in iets dat ik toch niet kan realiseren, daarom spreek ik niet van een blank Nederland. Wel zeg ik dat we alle parasiterende, criminele buitenlanders willen verwijderen."

'DE OPMERKING van Janmaat over len Dales heeft onze partij een zetel gekost. Na het teleurstellende resultaat van de Tweede-Kamerverkiezingen heb ik het hele proces geëvalueerd. Ik lag nachten wakker en dacht: wat heb ik verkeerd gedaan? Wij stonden op 1,3 procent stemmen in de peilingen. Janmaat stond op zeven procent. Na zijn krasse uitspraken over Dales zakte hij naar drie procent en kwam onze partij helemaal niet meer op de lijst voor. Toen heb ik besloten dat we qua naam en programma niet meer op de partij van Janmaat mochten lijken. Daarom heb ik de Nationale Volkspartij opgericht."

Als ik moet kiezen tussen een plaats in de Tweede Kamer of de partij, kies ik voor de partij. Dat het goed gaat met de partij is het belangrijkste. Ik ben 24 uur per dag met de partij bezig: alle nieuwe regels uitwerken, draaiboeken maken

voor demonstraties, vergaderingen en kringen, ledenwerving. Alle leden krijgen straks een boekwerk. Ons nieuwe partijblad mag gezien worden. De multiculturele verpaupering zal altijd ons belangrijkste thema blijven. Het gaat erom hoe je het opschrijft, we willen dat zodanig doen dat het algemeen acceptabel wordt."

Ik weet dat ik het werk in de Tweede Kamer aankan, dat zal me uiteindelijk ook zeker lukken. Koste wat het kost. Als ik in de Tweede Kamer kom, zal ik geen woord terugtrekken van mijn beloften en een einde maken aan de multiculturele verpaupering."

Ik moest op mijn twaalfde gaan werken op de fabriek van mijn vader, voor negen gulden in de week, inclusief de zaterdag. Dat was nor-

(Ingezonden mededeling)

FRITHJOF FOELKEL Onder de pannen

"Op de bladzijden van Foelkels roman is de 'waanzin' van de verbeelding op vaak geestige wijze veranderd in een oogenakbare werkelijkheid - Arnold Heumakers in de Volkskrant"

"Een van de merkwaardigste en meest intrigerende boeken die de laatste tijd zijn verschenen - Doerschik Meisjang in 'Elsevier'"

240 blz., 12,50 / 6,95 fl.

NU IN DE BOEKHANDEL

1895 MEULENHOF 1995

maal in een gezin van twaalf kinderen. Kamraden van me gingen wel verder leren, dat heeft me erg gefrustreerd. Ik ben er hard van geworden. Ondanks mijn gebrek aan opleiding dacht ik altijd: wat een directeur kan, kan ik ook. Ik ben altijd een strever geweest. Bij Scania heb ik het uiteindelijk van corvee tot voorzitter van de centrale ondernemingsraad en tot hoofd van de landelijke bedrijfsvereniging geschopt, met 2500 leden."

EEN DAG NADAT Ruitenbergt werd gekozen voor de gemeenteraad in Zwolle, roeyerde het FNV hem. Hij zat jaren in het landelijk adviesorgaan van de vakbond. Kort daarna werd hij ontslagen bij Scania, wegens reorganisatie. Nog steeds draagt hij een speldje van Scania. Ruitenbergt: "Ik ben superfanatiek in alles wat ik doe. Ik begon bij de vakbond om er voor te zorgen dat de arbeiders bij Scania het goed voor elkaar kregen, dat er goede sociale voorzieningen zouden komen. Maar de ommekeer kwam toen er een verplicht aantal buitenlanders moest komen bij Scania."

Ik had alles ingecalculeerd. Zelf had ik mijn lidmaatschap bij talloze verenigingen al opgezegd, om te voorkomen dat ze in opspraak zouden komen. Ik was voorzitter van de carnavalsvereniging, de motorclub, heb veel gedaan voor de gehandicaptenvereniging. Voor dat laatste werk heb ik nog een onderscheiding gekregen van de bekende sportverslaggever Dick van Rijn."

Ik heb veel vrienden verloren. Als ik mensen 's avonds in de kroeg tegenkom, drinken ze een borrel met me, maar als ik ze op een receptie van de gemeenteraad tegenkom, vliegen ze uit elkaar, dan doen ze net of ik aids heb."

TOCH HEEFT Ruitenbergt nergens spijt van. "Integendeel, ik ben gestikt in mijn opvattingen. Het nationalisme en de idealen houden me op de been. Niets en niemand houdt mij tegen. Als ik een keuze moest maken tussen de partij en mijn familie, koos ik voor de partij, voor de zaak. Dat is keihard, maar ik ben tamelijk emotioneel. Op een gegeven moment heb ik al mijn broers en zussen verteld waar ik mee bezig was. Als ze dat niet accepteerden, zou dat het laatste gesprek zijn geweest. Een broer heb ik sindsdien niet meer gesproken. Kennelijk is hij bang dat hij op zijn werk scheef wordt aangekeken."

Je wordt niet zo geboren als je bent. Bij het bedrijfsleven en de bond kon ik mijn ei niet kwijt. Ik had geen vrij gevoel meer in mijzelf, moest mijzelf tegenspreken. Mijn idealen heb ik nooit onder stoelen of banken gestoken. Toen Stewart Mordaunt en Tim Mudde me vroegen voor de partij te gaan werken, wilde ik bewijzen dat die boertjes uit het oosten net zo goed waren als die westerlingen. Aanvankelijk was er wantrouwen, vanwege mijn voorkomen. Veel CP'ers dachten dat ik een infiltrant was. Ze dachten: shit, wat is dat voor kerel. Ze dachten dat ik er uit zou zien als een voetbalsupporter."

Ik wilde drie jaar de tijd krijgen om de structuur van de partij te veranderen. Toen ik afgelopen zaterdag tijdens het congres unaniem tot voorzitter werd gekozen, was ik blij dat ik me tegenover die westerlingen heb kunnen bewijzen."

Politie doet huiszoeking bij raadslid CP'86

Van onze verslaggever

ROTTERDAM

Op verzoek van justitie in Duitsland heeft de politie huiszoeking gedaan bij M. Freling, die in Rotterdam voor de extreem-rechtse CP'86 in de gemeenteraad zit. Bij Freling, die op het moment van de huiszoeking niet thuis was, werden brochures, boeken, aantekeningen en een computer in beslag genomen.

De Duitse autoriteiten verdenken het CP'86-lid ervan contacten te onderhouden met verboden neo-nazi groeperingen in hun land. Ook zou hij in Duitsland racistische lectuur hebben verspreid.

Freling verkeert regelmatig onder gelijkgestemden in het buitenland. Toen hij eind jaren tachtig een tijdje in Duitsland woonde, was hij nauw bevriend met neo-nazi's en actief in hun kringen. Recentelijk woonde hij Mussolini-herdenkingen in Italië bij.

Sinds Freling, die in 1994 in de gemeenteraad kwam, zich in de Rotterdamse CP'86 manifesteert, is de partij sterk geradicaliseerd. Regelmatig worden betogingen van CP'86 door burgemeesters verboden uit angst voor tegendemonstraties en rellen. Verschillende leden van de beweging zijn door de rechter veroordeeld vanwege discriminatie en het aanzetten tot vreemdelingenhaat.

Politie doet inval bij raadslid CP'86

ROTTERDAM (ANP) - De politie heeft gisteren huiszoeking gedaan bij het Rotterdamse CP'86-gemeenteraadslid M. Freling.

Volgens officier van justitie mr. H. Wesselink is de huiszoeking gedaan op verzoek van de Duitse autoriteiten. In de woning van Freling, die ook lid is van het hoofdbestuur van CP'86, is een grote hoeveelheid brochures, aantekeningen en boeken in beslag genomen. Ook een computer die Freling in bruikleen had van de gemeente Rotterdam is meegenomen. De computer was aangesloten op het zogenaamde Thule-computernetwerk, dat vooral door Duitse rechts-extremisten wordt gebruikt. De Rotterdammer onderhoudt veel contacten met buitenlandse neo-nazi's.

Nederlandse huurlingen van oorlogsmisdaden beticht

Van onze verslaggever

DEN HAAG

De namen van dertien Nederlanders die er door Servië van worden beschuldigd dat ze als huurling in Kroatische dienst oorlogsmisdaden hebben gepleegd, zijn ter beschikking gesteld van het ministerie van Justitie en het Joegoslavië-tribunaal in Den Haag. Dat schrijft minister Van Mierlo van Buitenlandse Zaken in antwoord op vragen van de PvdA-kamerleden Van Oven en Valk.

De Nederlandse huursoldaten zouden oorlogsmisdaden hebben begaan tegen Servische burgers in de streek rond Medacki Dzep in Kroatië. De beschuldiging is ingediend door de Servische oud-diplomaat en historicus Milan Bulajic.

Op de lijst staan de namen van

hebben gediend en twee zouden diensten hebben verricht voor het Kroatische leger. Acht zouden zich schuldig hebben gemaakt 'aan oorlogsmisdaden tegen de Servische burgerbevolking en gewonden' in de streek Medacki Dzep. Servië heeft niet aangegeven welke misdrijven het betreft en wanneer zij zijn gepleegd.

Volgens Van Oven gaat het tribunaal formeel voor, indien vervolging wordt ingesteld. De mogelijkheid bestaat volgens Van Oven dat het tribunaal zal melden geen tijd en middelen te hebben. Dan moet de Nederlandse justitie in actie komen. Van Oven vermoedt dat alle Nederlandse huursoldaten in Kroatië 'hun werk' hebben gestaakt.

Initiatiefnemer D. van der Bos van de Nederlandse Kroatische Werkgemeenschap (NKW) noemt

De waarheid over
het Nederlands Blok

Feiten, feiten, feiten.

In de nacht van 22 en 23 april vermoordde Gerard Wegman in Heerenveen een zeventienjarige jongen. 'Zomaar' een moord. Ware het niet dat Wegman bij de laatste verkiezingen op de lijst stond van het Nederlands Blok. En dat is de partij van Willem Vreeswijk, de man die prat gaat op zijn fatsoen en zegt de leden van zijn partij zeer zorgvuldig te screenen.

Door Peter Rensen

THE WHITE WOLF

SYNDRON

a history of the
right wing in
south africa

- NA STUJ

Gerard Wegman stond bij de politie bekend als 'een geweldpleger'. De persvoorlichter van de politie in Heerenveen, S. Spoelstra, beschrijft hem als "een tengere vent met een hele grote bek, blijkbaar verzot op wapens, want hij had een heel duur mes bij zich die nacht."

'Die nacht' was de nacht van 22 op 23 april. Twee groepen jongeren in Heerenveen troffen elkaar tweemaal in een ruzieachtige sfeer. De tweede maal vielen er over en weer klappen. Wegman, die zwaar gedronken had, richtte zich op twee broers. Hij pakte de jongste, R.G. D. uit Gorredijk, beet, waarop de oudste Wegman vastgreep. Voor Wegman reden om op de jongste broer te steken met een mes. Van onderen af in het hart. De zeventienjarige jongen overleed kort daarop. Hij en zijn broer waren nog nooit met justitie in aanraking geweest. Gerard Wegman heeft bekend en zit in de gevangenis totdat zijn zaak voorkomt.

In januari vorig jaar richtte de toen 23-jarige Wegman grote schade aan in de Grote Kerk in Drachten. Orgelpijpen, meubilair, glas-in-loodramen en statuen moesten eraan geloven. Bij de huiszoeking die op de vernielingen volgde, trof de politie een gaspistool en een onbekend aantal hennepplanten aan. In december werd Wegman voor deze drie feiten veroordeeld.

Niet lang na zijn veroordeling stelde Wegman zich kandidaat voor de extreem-rechtse splinterpartij van Willem Vreeswijk, het Nederlands Blok. Bij de verkiezingen voor de Provinciale Staten in maart 1995 stond hij als elfde op de kandidatenlijst.

Volgens politiewoordvoerder Spoelstra is er geen direct verband tussen Wegmans 'neo-fascistische denkbeelden' en de moord. "Het slachtoffer was zeker niet op de hoogte van deze denkbeelden, en ook uit de verklaringen blijkt niet dat er nazistische leuzen zijn geroepen. Het ging om

een directe uitdaging door tegen elkaar op te boksen. Een dronkeman: uiting met stoere taal."

Volgens Rick van de antifascistische onderzoeksgroep Antifa Leeuwarden behoort Wegman tot een groep die het uitgaansleven van Drachten en omgeving al zo'n twee jaar terroriseert. "We hebben ze zelf wel eens gesignaleerd in een café in Drachten," vertelt Rick. "Daar liepen ze rond in T-shirts van de Ku Klux Klan en de NSDAP. Toen we er wat van zeiden, draaide het bijna uit op een vechtpartij. We hebben de eigenaars van een aantal cafés er nog op aangesproken. Maar die zeiden: 'Als we de politie erbij roepen staan ze hier een dag later weer. En dan?'"

Volgens Rick fungeert een sportschool in het dorpje Marum als ontmoetingspunt voor Groningse en Friese neo-nazi's, onder wie Wegman en de zijnen.

Eén van de kennissen van Gerard Wegman is de eveneens uit Drachten afkomstige 28-jarige 'Joe' Stelling. Stelling stond bij de provinciale verkiezingen op de vijfde plaats voor het Nederlands Blok en loopt al een tijdje mee bij extreem-rechts. In 1993 werd Stelling's auto gespot bij de IJzerbedevaart in Diksmuide, een bijeenkomst van nationalistische Vlamingen en extreem rechtse groeperingen uit Europa. Hij stond op een adressenlijst van Constant Kusters, de zelfverklaarde Arnhemse neo-nazi die in het openbaar oproept tot het ontketenen van een burgeroorlog. Bovendien kwam zijn naam voor op een lijst van actieve vrijwilligers van de Nederlands-Kroatische Werkgemeenschap (NKW), een organisatie die zich enige tijd bezighield met het uitzenden van Nederlandse 'militairen' naar de fascistische, Kroatische HOS-milities in het voormalige Joegoslavië. Ook de Fries Tjitze Steensma heeft zowel banden met de NKW als met het Nederlands Blok. Steensma en Stelling zijn bekenden van Douwe van der Bos, de nummer één op de lijst van het Nederlands

Douwe van der Bos groeiert in internationale rechts-extremistische contacten

Blok bij de afgelopen statenverkiezingen. Van der Bos was immers de initiatiefnemer van de Nederlands-Kroatische Werkgemeenschap (NKW). Volgens Rick van Antifa Leeuwarden is Stelling één van de weinige Nederlanders die ook daadwerkelijk hebben gevochten in ex-Joegoslavië.

Willem Vreeswijk, de leider van het Nederlands Blok, weet als geen ander dat Douwe van der Bos zelfs binnen het allegaartje rechts-extremisten in Nederland radicale standpunten inneemt. Nog maar net bekomen van zijn weinig succesvolle bemiddeling voor de Kroatische Garde stond Van der Bos eind 1993 alweer klaar om strijdmakkers uit te zenden naar Zuid-Afrika. Het 'Henri Slegtkamp Vrijwilligers Korps' moest de blanke Boeren gaan steunen in de strijd voor een zelfstandige Boerenstaat. Ondanks de samenwerking met de Nederlandse afdeling van het Comité Herstel Boerenrepublieken en de Dietse Federatie is er van dit initiatief weinig terechtgekomen. Maar het staat buiten kijf dat Van der Bos over redelijke contacten beschikt met verwante internationale organisaties.

Bij de Nederlandse extreem-rechtse politieke partijen heeft Van der Bos zijn draai nooit kunnen vinden. Hij maakte een tournee door nagenoeg alle partijen: van de Centrumdemocraten (CD), via de Centrumpartij '86 (CP'86) tot het Nederlands Blok. Wel is Van der Bos continu actief geweest bij de Nederlandse afdeling van het Vlaamse Voorpost: een kleine organisatie waar onder anderen ex-Oostfrontstrijders onderdak vinden. In Vlaanderen is Voorpost een florerende beweging met een afdeling die dienst doet als knokploeg ter beveiliging van extreem-rechtse activiteiten. Voordat Douwe van der Bos overstapte van CP'86 naar het blok richtte hij publiekelijk de Nationalistische Veiligheidsdienst (NVD) op ter bescherming van bijeenkomsten van CP'86.

Vreeswijk heeft zijn samenwerking met Van der Bos altijd gebagatelliseerd. Toch werken zij al ruim tien jaar samen. Dit blijkt ondermeer uit een vertrouwelijke brief van Van der Bos aan Vreeswijk waar Nieuwe Revu de hand op wist te leggen. In de brief van 12 april 1993 somt Van der Bos, die dan nog voornamelijk actief is voor CP'86, op wat hij allemaal voor Vreeswijk heeft gedaan.

Die activiteiten starten al wanneer Vreeswijk nog actief is voor de Centrumpartij van Janmaat in het begin van de jaren tachtig. Van der Bos levert dan wel eens een 'gratis bijdrage over Zuid-Afrika'. In 1986, Vreeswijk is dan met Janmaat meegegaan naar de CD, helpt Van der Bos met 'plak- en folderacties'. Hij is ook betrokken bij het 'Comité Verontruste Burgers en het Appel Bestrijding Criminaliteit (ABC)' die hij beschrijft als 'reddingsboten voor de heer Vreeswijk wanneer het met de Centrumstroming verkeerd mocht gaan'. Van der Bos doelt hiermee op een eventueel gerechtelijk verbod van de CD. In 1991 treedt Van der Bos naar eigen zeggen op als 'secretaris van de stichting Utrechts Herstel'.

In de brief schildert Van der Bos Vreeswijk af als een op geld beluste opportunist. 'Als ik de film over al die jaren dat ik jou ken terugdraai,' schrijft de Fries uit Oldelamer, 'kan ik niet anders dan concluderen dat jouw opstelling er één is van: alles draait om Willem Vreeswijk. Principes, eergevoel, idealisme en kameraadschap zijn kennelijk allemaal inhoudsloze begrippen als het behoud van het pluche in gemeenteraad en staten op het spel staat.' Vooral de gang van zaken rond de stichting Utrechts Herstel zit Van der Bos dwars. 'Twee jaar geleden,' schrijft hij, 'ontwierp ondergetekende de statuten voor jouw stichting en mocht zich opnieuw naar Utrecht begeven om bij de notaris de benodigde handtekening als secretaris te zetten. Drie maanden later werd ik, zonder voorkennis en tekst en uitleg van jouw kant, aan de kant geschoven en vervangen door Irene Vreeswijk. De stichting die de CD Statensubsidie beheert werd aldus omgevormd tot een echt familiebedrijfje. Nog bedankt voor de bewezen diensten Douwe! Jij bedankt voor het vertrouwen Willem!'

Dat was echter april 1993. Nog geen jaar later meldt Van der Bos, die ruzie heeft gekregen bij CP '86, zich weer als actief lid van het Nederlands Blok. Van begin juni 1994 tot begin juli 1994 is hij zelfs lid van het almachtige dagelijks bestuur. Begin dit jaar stelt Van der Bos zich kandidaat voor het Nederlands Blok in de provincie Friesland. Hij haalt een redelijk aantal stemmen, maar niet genoeg voor een zetel in de staten. Zelfs de pragmatische overstap naar 'opportunist' Vreeswijk helpt Van der Bos niet op het pluche.

De carrière van Willem Vreeswijk begon in 1981 bij de Centrumpartij van Hans Janmaat. Ondanks zijn uitgesproken hekel aan vreemdelingen was Vreeswijk niet te beroerd om handenvol geld te verdienen aan de verkoop van bouwvallige huizen aan buitenlanders. In 1984 viel de Centrumpartij uiteen. Hoewel Vreeswijk het toen al niet zo best kon vinden met Janmaat, ging hij toch mee naar de CD. Naarmate Vreeswijk -die zichzelf graag De Staatsman noemt- ambitieuzer werd, liep de one-nigheid met Janmaat hoger op.

In augustus 1992 werd het Nederlands Blok opgericht. Vreeswijk was nauw bij de oprichting betrokken maar hield zich zoveel mogelijk op de achtergrond. Hij wilde zijn positie als raads- en statenlid van de CD in Utrecht niet opgeven voordat hij zeker was van een succesvol leiderschap van het Nederlands Blok. Om zelf buiten schot te blijven, liet Vreeswijk de voormalige CP'er drs Alfred Vierling de partij officieel inschrijven bij de Kamer van Koophandel in Den Haag. Uit de statuten bleek Vreeswijks voorkeur voor het Vlaams Blok in België. Het driekoppige College van Beraad, een belangrijk adviesorgaan van het Nederlands Blok, zou benoemd worden door het Vlaams Blok. In de praktijk is hier overigens weinig van terechtgekomen.

Vierling stond officieel te boek als voorzitter, secretaris werd A. Steemers en penningmeester Hans Lindenburg, eerder actief voor Realisten Nederland. Daarmee was de kiem voor de eerste conflicten in de partij gelegd. De gepensioneerde Lindenburg wilde voortvarend aan de slag met het werven van leden en het schrijven van een partijprogramma, maar werd daarin steeds tegengewerkt door Vierling en Vreeswijk. "Toen ik bij het Nederlands Blok kwam kende ik eigenlijk nog niemand," zegt Lindenburg. "Aanvankelijk maakte Vreeswijk een goede indruk op me. Maar achteraf begrijp ik dat hij uit twee weilanden wilde grazen. Hij dacht voortdurend: wanneer het Blok fout loopt, ga ik terug naar de CD. Hij wilde alleen zijn eigenbelang beschermen.

"Ik heb de partij grotendeels gefinancierd," zegt Lindenburg, "maar ik weet nauwelijks waar dat geld aan is uitgegeven. Het geld dat binnen de partij werd verhandeld kwam altijd direct bij Vierling of Vreeswijk terecht."

Begin 1993 werd Vreeswijk door Hans Janmaat geroyeerd. Hoewel Vreeswijk toen al geruime tijd bezig was met het Nederlands Blok vocht hij zijn royementsprocedure aan. Een deel van de kosten die dat met zich meebracht declareerde Vreeswijk bij het Nederlands Blok. Dit blijkt uit een vertrouwelijk overzicht van uitgaven gedateerd op 23 mei 1994.

Toen de breuk met Janmaat onherstelbaar bleek, wilde Vreeswijk het voorzitterschap overnemen van zijn stand in Vierling. Na veel geharrewar maakte Vierling plaats voor Vreeswijk. In het voornoemde uitgavenoverzicht wordt echter wel vermeld: 'Borgsom gemeenteraadsverkiezingen Den Haag, achterover gedrukt door drs A.J. Vierling, 500 gulden'. Vierling wilde blijkbaar toch nog iets overhouden aan zijn Blok-avontuur. Nadat Vreeswijk het voorzitterschap officieel op zich nam, wilde hij de partij zo snel mogelijk klaarstomen voor de verkiezingen. Daarbij kon hij Hans Lindenburg blijkbaar niet gebruiken. Zonder zijn medeweten werd de penningmeester uitgeschreven bij de Kamer van Koophandel. Marcel Rüter van CP'86 nam zijn plaats in. Volgens Rüter, die inmiddels

ook alweer met ruzie uit het Blok vertrokken is, was Vreeswijk "totaal niet geïnteresseerd in Lindenburgs politieke ideeën, maar des te meer in het geld waarover Lindenburg zei te kunnen beschikken."

Lindenburg was woedend over de verwijdering en spande een procedure aan bij de Raad van State. Op het hoogtepunt van het meningsverschil werden Lindenburgs huis, van de ramen tot het gazon in de voortuin, ondergekalkt met hakenkruizen. Een welingelichte bron uit het rechts-extremistische milieu beweert dat Vreeswijk persoonlijk verantwoordelijk is geweest voor de bekladdingen. "Eigenlijk wilde Vreeswijk een emmerje zuur over Lindenburgs auto gooien," zegt deze bron, "maar partijgenoten hebben hem ervan kunnen weerhouden." Lindenburg constateert gelaten dat hij voor Vreeswijks betrokkenheid geen enkel bewijs heeft. Wel zegt hij: "Vreeswijk ging er altijd prat op dat hij weer van alles en nog wat beklad had." Dat Vreeswijk niet terugdeinst voor geweld bleek uit een interview met een journalist van de Amersfoortse Courant in 1992. In 1981 scheurde een tegenstander CP-affiches van een verkiezingsbord. 'Die gaf ik een stoot,' vertelt Vreeswijk. 'Hij ging gestrekt en realiseerde zich niet meer wat er gebeurde, trok wijs weg. In die tijd was het knap link, want ik was raadslid. Maar nu is het gelukkig verjaard.'

Ook Lindenburgs opvolger Rüter hield het niet lang vol bij het Blok. In juni 1994 stapte hij samen met het bestuurslid van het eerste uur, A. Steemers, op. In een persbericht beklagen de twee er zich over dat alle administratieve en financiële zaken volledig binnen de huiselijke sfeer van de familie Vreeswijk werden gehouden. Vreeswijk zou alle rekeningen van de partij op zijn naam hebben overgeschreven. Volgens Marcel Rüter vormt Vreeswijk zelf een blokkade voor de groei van het Nederlands Blok. "Vreeswijks hele gedrevenheid komt voort uit zijn anti-Janmaat gedachte," zegt Rüter. "Hij vindt dat Janmaat hem nooit een kans heeft gegeven om te laten zien wat hij kan. Met het Nederlands Blok wil hij evenveel aanzien verwerven als Janmaat. Dat is bijna een obsessie voor hem. Voor de partij is dat natuurlijk een slechte zaak." Rüter is weer teruggekeerd naar CP'86.

Willem Vreeswijk wil dolgraag worden gezien als de fatsoenlijke vertegenwoordiger van de rechts-nationalistische stroming in Nederland. 'Wie lid wil worden, wordt zorgvuldig door ons gescreeind,' verklaarde Vreeswijk vorige week nog tegenover Het Parool. Maar evenals bij de CD en CP'86 volgt het ene 'incident' het andere in hoog tempo op. In november vorig jaar werd het Utrechtse raadslid voor het Nederlands Blok, John Morren, veroordeeld voor bedreiging. De politierechter legde hem een geldboete van tweehonderdvijftig gulden op. Bovendien moest hij een schadevergoeding betalen van duizend gulden. Twee maanden eerder was Morren de deur van zijn onderburen, een Nederlandse ex-CD'er en zijn Poolse vrouw, te lijf gegaan. De Poolse vrouw had Morrens woede gewekt door te klagen over zijn jankende hond. Met een honkbalknuppel sloeg Morren een gat van een vierkante meter in de deur. Het Utrechtse raadslid had voor zijn komst naar het Nederlands Blok al een lange geschiedenis binnen extreem rechts achter zich. Halverwege de jaren tachtig was hij 'gouwleider' van de Viking-Jeugd Nederland. Op IJzerbedevaart bracht hij samen met zijn kameraden de Hitler-groet. Bij de laatste rel binnen het Nederlands Blok was oudgediende Nico Konst het slachtoffer. Op 10 april jongstleden werden zijn woning in de

Willem Vreeswijk

Uw natuurlijke haarkleur terug.

GRIJS VERDWIJNT IN 5 MINUTEN.

De snelwerkende 5 minuten formule

JUST FOR MEN werkt ongelooflijk eenvoudig. Masseer het in en in de tijd die u normaal nodig heeft om te douchen of te scheren, hebben uw grijze haren weer kleur gekregen. In slechts 5 minuten. Eén behandeling houdt uw haar zo'n zes weken mooi, hoe vaak u het ook wast.

Bij drogist, parfumerie en warenhuis.

**Revu onder-
schepte een
boze brief van
een ex CP'86-
lid aan Willem
Vreeswijk, de
leider van het
Nederlands
Blok, die in
de brief wordt
omschreven
als een op
geld beluste
opportunist**

Heilig Landstichting en zijn werkplek, het Kandinsky-college, ondergekalkt met hakenkruizen en teksten als 'Konst verrader'. Konst was in 1982 al de tweede man achter Hans Janmaat in de toenmalige Centrumpartij. Tijdens de geschiedenislessen op het Kandinsky-college (toen nog Elshof-college) kwam docent Konst openlijk voor zijn ideeën uit. Onder druk van actievoerende leerlingen probeerde de schoolleiding Konst te bewegen ontslag te nemen. Toen hij dat weigerde, sprak de schoolleiding in 1983 met Konst af dat hij kon aanblijven als docent, mits hij op school geen blijk zou geven van zijn politieke ideeën en hij zich niet bezig zou houden met georganiseerd extreem-rechts.

Konst bleef desondanks actief bij de Centrumpartij, zij het op de achtergrond. In een recent interview met De Gelderlander zei hij over zijn activiteiten na de breuk met de Centrumpartij in 1984: 'Ik heb nooit afstand gedaan van de ideologie, wel van die meneer in de Tweede Kamer.' Inmiddels is Konst naar eigen zeggen adviseur van Willem Vreeswijk.

Het antiracistische Assata in Nijmegen maakte deze activiteiten aanhangig bij het schoolbestuur. "Wij waren nogal terughoudend," vertelt Marc van Assata. "Maar de schoolbestuurders begonnen direct al met termen als 'dit gezwel moeten we uit de school verwijderen'. Helaas werden aan deze woorden geen concrete maatregelen gekoppeld." In een officiële reactie gaat het bestuur niet verder dan: 'De heer Konst bevindt zich op een glijdende schaal. Ook 'meer van hetzelfde' kan de situatie creëren dat z'n functioneren binnen de school niet langer te combineren is met z'n activiteiten binnen een partij als het Nederlands Blok.'

Door de kladactie is Konst's positie op het Kandinsky-college verder onder druk komen te staan. Daags na de actie wees Konst de voormalige Nederlands Blokker Daniël Hermesen aan als brein achter de bekladdingen. Bij de Provinciale Statenverkiezingen in Gelderland stond Hermesen tweede op de kandidatenlijst. Zijn contacten met radicale neo-nazi's uit Arnhem en Nijmegen waren blijkbaar geen bezwaar. In Hermesen's woning in Nijmegen werd de Nijmeegse afdeling van CP'86 opgericht. Deze afdeling zou later ontaarden in het Nijmeegs Bevrijdingsfront, een groep van negen mannen tussen de 19 en de 38 jaar die een grote reeks bedreigingen en vernielingen op hun naam schreven. Vijf leden van deze groep werden tot gevangenisstraffen veroordeeld variërend van één tot twee jaar.

Bij zijn komst naar het Nederlands Blok gaf Hermesen zich uit als doctorandus. Die titel kon hij echter niet waarmaken. Het Nederlands Blok greep dit aan om Hermesen te royeren. Marc van Assata denkt dat Nico Konst er bij Vreeswijk op heeft aangedrongen om zijn plaatsgenoot Hermesen uit de partij te verwijderen. "Het kan zijn dat Hermesen Konst met de kladactie heeft willen terugpakken," zegt Marc.

De pogingen van Vreeswijk om met zijn partij een frisse start te maken, zijn na drie jaar weinig succesvol gebleken. Na de gemeenteraadsverkiezingen liepen zeven CD-raadsleden over naar het Blok, maar daar stond tegenover dat het Blok de zetel in de Provinciale Staten van Utrecht is kwijtgeraakt. De partij lijkt bovendien een steeds smallere basis te krijgen. Op dit moment zijn er bij de Kamer van Koophandel maar twee bestuurders ingeschreven: Vreeswijk en zijn vrouw Irene.

De moord in Heerenveen door een actief lid van het Nederlands Blok is een dieptepunt in de korte geschiedenis van een partij die lijkt te bestaan bij de gratie van opportunisme, ruzies en gewelddadigheden •

SAMEN STERK

Een fusie tussen CD en CP'86?

Het was duidelijk niet de bedoeling om al ruchtbaarheid te geven aan de gesprekken tussen CD en CP'86. Voor zover de betrokkenen dinsdagavond bereikbaar waren, wilden ze (eigenlijk) geen commentaar geven. Het Haarlemse CD-raadslid en Noordhollandse statenlid Wim Elsthout is bij beide gesprekken betrokken geweest. 'Het eerste gesprek heb ik zelf gevoerd, aan het tweede heeft ook de heer Janmaat deelgenomen. Daarna heeft het hoofdbestuur de fusiecommissie opgedragen de verdere gesprekken te voeren.' Daarvan maken naast Elsthout, partijsecretaris en kamerlid Wil Schuurman, kamerlid Zonneveld en het Rotterdamse raadslid Gerard Rieff deel uit.

Elsthout wil wel iets kwijt over de gesprekken. 'De gematigde stroming binnen de CP heeft interesse in de CD en wil naar ons overstappen. Wij staan daar wat de gematigden betreft niet helemaal negatief tegenover. Maar we zullen wel elk geval afzonderlijk bekijken. We gaan geen mensen binnenhalen die de boel alleen maar breken omdat ze te radicaal zijn.'

Volgens Elsthout overwegen 'een stuk of tien vertegenwoordigers in openbare lichamen' de overstap van CP'86 naar CD. Onder de kandidaat-CD'ers zijn in ieder geval vroegere Amsterdamse raadslid en lid van het dagelijks bestuur Wim Beaux, CP-voorzitter Henk Ruitenbergh (raadslid in Zwolle), Marcel Hoogstra (raadslid in Spij-

RINKE VAN DEN BRINK ■
Het gematigde deel van de Nationale Volkspartij/CP'86 zoekt toenadering tot de Centrumdemocraten. Inmiddels hebben er twee gesprekken plaatsgevonden tussen delegaties van beide extreem-rechtse partijen. Besluiten zijn er nog niet gevallen, maar de CD staat welwillend tegenover de gedachte om haar concurrent deels in te lijven.

kenisse) en Mark de Boer (raadslid in Rijswijk). Elsthout noemt ook twee CP-raadsleden die niet welkom zijn bij de CD: het Haagse raadslid Stewart Mordaunt (hij heeft goede contacten met het meest radicale deel van extreem-rechts) en het Rotterdamse raadslid en overtuigde nazi Martijn Freling. Bij Freling vond dinsdag 16 mei op verzoek van de Duitse justitie een huiszoeking plaats in aanwezigheid van een functionaris van het Duitse Bundeskriminalamt (BKA). Tegelijk werd in het Roergebied huiszoeking gedaan bij een aantal activisten van de inmiddels verboden nazistische Freiheitliche Arbeiterpartei (FAP). Elsthout vertelt dat de gematigde CP'ers zeer verontrust zijn over het optreden van de radicalen in hun partij. 'We krijgen het

idee dat de gematigden zich inderdaad willen ontdoen van de nazi's in hun partij. Ze maken zich grote zorgen bijvoorbeeld over de contacten met Libië.' (Vrij Nederland schreef op 18 februari dat CP-secretaris Tim Mudde een belangrijke gast was op een conferentie eind vorig jaar in Tripoli ter meerdere eer en glorie van Kaddafi). Elsthout wil niet zeggen of Mudde welkom is bij de CD. Hij beweert dat hij hem niet kent. Marcel Hoogstra is een van de leden van de CP-delegatie voor de gesprekken met de CD. 'Er wordt wat over en weer gepraat over betere samenwerking in de toekomst. Meer vertel ik u niet, want we hebben afgesproken er niets van naar buiten te brengen. Ik houd me daaraan.'

Hoogstra's partijgenoot en collega-raadslid Mark de Boer ontkent dat hij aan de gesprekken heeft deelgenomen. Wel bevestigt hij dat er gesprekken hebben plaatsgevonden. 'Het zou toch gek zijn als de twee nationalistische partijen in Nederland geen contact zouden hebben met elkaar? CD en CP'86 liggen wat hun gedachten betreft heel dicht bij elkaar. Wij zijn misschien wat rechtlijniger dan de CD. Maar het is makkelijker de overeenkomsten in onze programma's te vinden dan de verschillen. Iedereen is een beetje volwassen aan het worden. We krijgen in de gaten dat de vijand niet binnen het rechtse kamp staat, maar dat de staat op dit moment onze vijand is. We kunnen onze krachten heter sparen om die te bevechten dan om onderling een idiote zetelrace te houden. Dat bewustwordingsproces is al wat langer aan de gang.'

Celstraf geëist tegen CD-raadslid

ARNHEM - Tegen het 43-jarige Arnhemse CD-raadslid H. Selhorst is gisteren bij het gerechtshof in Arnhem een gevangenisstraf van zes maanden geëist wegens handel in drugs. Bovendien heeft het hof opdracht gegeven uit te zoeken of Selhorst zich schuldig heeft gemaakt aan uitlokking van meineed. Hij zou een Duitse getuige een valse verklaring hebben laten afleggen.

Algemeen Dagblad,
20 mei 1995

Politie pakt leden extreem-rechts en linkse volggroep op

ANP

ROTTERDAM

De politie van Rotterdam heeft zaterdagmiddag in totaal 22 leden van extreem-rechts en extreem-links gearresteerd. Van extreem-rechts zijn onder anderen drie kopstukken aangehouden. Dat gebeurde nadat de drie een spandoek met een Keltisch kruis hadden ontfouwd op de trappen van het stadhuis aan de Coolsingel. Ook drie leden van een extreem-linkse 'volggroep' werden opgepakt. Een van hen had een vuurwapen.

De drie leiders van extreem-rechts zijn de Arnhemmer C. Kusters, die afgelopen donderdag de nieuwe Fundamentalistische Arbeiders Partij (FAP) oprichtte, het Rotterdamse raadslid M. Freling van CP'86 en de Duitser M. Petri, de voormalige leider van de inmiddels verboden Duitse neo-nazistische partij FAP.

De actie op de Coolsingel was de eerste daad van de Nederlandse FAP. Aanvankelijk wilde de partij demonstreren voor het Duitse consulaat in het Rotterdamse Scheepvaartkwartier, uit protest tegen een onderzoek van het Bundeskriminalamt naar de Nederlandse FAP-leden. Burgemeester Peper verbood deze protestbijeenkomst uit vrees voor verstoring van de openbare orde.

Kusters en zijn aanhangers, onder wie ook leden van de verboden Duitse FAP, prediken 'de Arabische revolutie onder de arbeiders'. De oprichters willen hun ideeën verspreiden door met 'politieke soldaten' over straat te marcheren. De partij moet volgens Kusters de meest extreme groepering binnen CP'86 nieuw onderdak verschaffen. Deze is ontevreden over de Centruumpartij, die tijdens de laatste kamerverkiezingen geen zetel veroverde. De gematigder leden van CP'86 zouden overwegen over te stappen naar de CD.

De opgepakte linkse 'volggroep' moest de vreedzame demonstranten bescherming bieden tegen eventuele aanvallen van extreem-rechts. De groep, gekleed in zwarte tenues met zwarte honkbalpetjes, maakte vanuit een auto foto's van de rechts-extremisten. Een van hen is werkzaam voor het Anti Racisme Informatie Centrum. De gegevens van dit centrum worden gebruikt door onder meer de Rotterdamse Anti Discriminatie Raad (Radar). Dit gerenommeerde beleidsinstituut werkt bij anti-discriminatieprojecten nauw samen met de politie en de gemeente Rotterdam.

Alg. Dagblad,
6 juni 1995

Ultra-rechtse leiders gepakt

ROTTERDAM - De politie heeft zaterdagmiddag in het centrum van Rotterdam 19 deelnemers aan een extreem-rechtse demonstratie opgepakt. Dat gebeurde nadat zij op de trappen van het stadhuis aan de Coolsingel een spandoek met Keltisch kruis hadden ontfouwd. Ook had een groepje met een spandoek met hakenkruis over het Weena gelopen. Onder de arrestanten bevonden zich drie extreem-rechtse leiders: C. Kusters uit Arnhem, het Rotterdamse CP'86-raadslid M. Freling en de Duitser M. Petri, voormalige leider van de verboden Duitse neo-nazipartij FAP.

2 juni 1995

Algemeen Dagblad

Peper verbiedt actie ex-CP'er

ROTTERDAM - Burgemeester Peper van Rotterdam verbiedt een groep rechts-extremisten onder aanvoering van de Arnhemmer C. Kusters om op zaterdag 3 juni een protestdemonstratie te houden voor het Duitse consulaat in de Maasstad. De voormalige CP'er Kusters had willen protesteren tegen het onderzoek van het Duitse Bundeskriminalamt naar de activiteiten van de CP'86. Peper vreest verstoring van de openbare orde na strijdlustige taal de Arnhemmer in een interview.

Zwolse Courant,
2 juni 1995

Peper verbiedt demonstratie

ROTTERDAM - Burgemeester Peper van Rotterdam verbiedt een groep rechts-extremisten onder aanvoering van de Arnhemmer C. Kusters, om op zaterdag 3 juni een protestdemonstratie te houden voor het Duitse consulaat.

Algemeen Dagblad, 29 mei 1995

Nijpels verbiedt CP-demonstratie

Van onze correspondenten

BREDA - Uit vrees voor ordeverstoringen heeft burgemeester Nijpels van Breda een aangekondigde demonstratie van de Nationale Volkspartij/CP'86 verboden. De partij, die oproept tot hereniging van Nederlandstalige gebieden in Europa, had laten weten op 17 juni in Breda een demonstratie te willen houden samen met Vlaamse sympathisanten.

Burgemeester Nijpels zegt tot zijn verbod te zijn gekomen omdat dergelijke demonstraties in andere plaatsen steeds heibel hebben veroorzaakt. Een de-

monstratie van een partij als de Nationale Volkspartij/CP'86 lokt nu eenmaal altijd een tegemonstratie uit. Met als gevolg een hoop ellende en dat wil ik voorkomen", zo vertelde hij gisteren.

De Bredase burgemeester die het recht om te demonstreren een belangrijk grondrecht noemt, erkent dat de partij geen officieel verzoek om te mogen demonstreren bij de gemeente heeft ingediend. Volgens een persbericht zou de partij voorafgaand aan de manifestatie een vergadering houden.

GEEN RUIJTE VOOR FASCISTEN

GEEN NEO-NAZI DEMONSTRATIE IN ROTTERDAM

Hallo,

Vandaag willen Duitse en Nederlandse neo-nazi's in Rotterdam demonstreren. Zij willen hier hun Fundamentalistische Arbeiders Partij presenteren. Dit is een nieuw initiatief van het Actiefront Nationale Socialisten met als doel een raszuiver verenigd Noord-Europa, overeenkomend met de zogenaamde Nieuwe Orde van Hitlers derde rijk.

De FAP presenteert zich als een partij die voor de problemen van de gewone mens opkomt. Echter, één blik op de stuwende krachten achter het clubje geeft een heel ander beeld. Dit zijn onder andere de volgende mensen: Constant Kusters uit Arnhem, wordt geregeld veroordeeld voor zaken als mishandeling en verboden wapenbezit en is daar trots op. Eite Homan uit Groningen, leider van het ANS. Zit op het moment in de gevangenis. Martijn Freling, leider van de Centruipartij'86 en van het ANS in de regio Rotterdam. Vooral bekend om zijn uitspraak dat Feijenoord spelers Taument en Blinker het land uit moeten omdat ze niet blank zijn.

Burgemeester Peper heeft eergisteren de beslissing genomen de FAP actie te verbieden. Toch komen de neo-nazi's vandaag naar Rotterdam. Ze willen marcheren, de straat voor zich veroveren.

Wij willen dit feit niet ongemerkt voorbij laten gaan. De opkomst van het neo-nazisme in Nederland en Europa is in volle gang. Het is een logisch gevolg van de om zich heen grijpende angst, uitzichtloosheid, verarming, agressie en milieuvernietiging die de wereld van nu met zich meebrengt. Nazisme is echter geen oplossing voor de grote problemen waar we mee te maken hebben.

De oplossing voor zulke problemen ligt niet bij ons of bij de overheid maar bij alle mensen, ook bij jou. Kijk om je heen, kijk verder dan je neus lang is. Verzet je tegen onrechtvaardigheid. Geef haat geen kans en neem het op voor je medemens en de natuur om je heen!

Neo-nazi's als de FAP moeten gestopt worden. Dit is niet alleen een taak van de overheid maar van iedereen die tegen fascisme en voor gelijkwaardigheid is. De straat is van iedereen en dat moet zo blijven. Daarvoor staan we vandaag hier.

Wil je meer weten? Schrijf dan naar het Stedelijk Anti Fascisme Overleg, Postbus 197, 3000 AD Rotterdam

**FASCISME KAN ONZE PROBLEMEN NOOIT OPLOSSEN
WIJ MOETEN ZELF EEN OPLOSSING VINDEN**

3/6 '95

En weer komt er een extreem-rechtse partij bij in Nederland. Deze week presenteert de *Fundamentalistische Arbeiders Partij* (FAP) zich.

'Alles wat wij als nationaal-socialisten doen dient uiteindelijk maar één doel en dat is de *Endsieg*, en als beslissende stap, als tussenschakel in dat proces, de heroprichting van de NSDAP als legale partij. De oprichting van de nieuwe partij, FAP, is een tussenstap.' Eite Homan is geen man van wollig taalgebruik. De achtendertigjarige Groningse nazi leidt al jaren het Aktiefront Nationaal-Socialisten (ANS), leidt en speelt een vooraanstaande rol in het internationale nazi-netwerk. Hij is de sterke man van de nieuwe partij. Formeel is hij 'adviseur omtrent de politieke lijn' van de FAP. 'Ik ambieer geen bestuursfunctie, het zwaartepunt van mijn activiteit ligt op de straat. Met de anderen is afgesproken dat zij zich bezighouden met de dagelijkse leiding en dat ik tactische en strategische adviezen zal geven.'

De FAP - de naam is een knipoog naar 'de kameraden' van de onlangs in Duitsland verboden neo-nazistische *Freiheitliche Deutsche Arbeiterpartei* (FAP), vertelt partijvoorzitter Constant Kusters - moet de legale arm worden van het semi-illegale ANS.

Kusters: 'Wij willen via de partij legaal par. en kunnen verspreiden, mensen aantrekken en hen dan verder kneden in het gedachtengoed van de partij. Voor ons is het in ieder geval een makkelijke vijver waar we de vissen uit kunnen pikken die wij geschikt vinden om verder mee te gaan. Daarbij houden wij de mensen voor dat er in Nederland, net als in Vlaanderen, één volksnationalistische partij moet komen.'

Volgens Kusters is de FAP 'meer een beweging dan een partij'. 'Het gaat ons er niet om aan zoveel mogelijk verkiezingen mee te doen. Wij vinden dat je pas de volksvertegenwoordiging in kunt gaan als je mensen op de straat hebt, als je daadwerkelijk kunt marcheren op straat. Het moet bij ons niet zo gaan als bij demonstraties van CP'86. Daarbij moet het kader en de activisten van elders komen. Of Janmaat, die heeft dan wel drie kamerzetels, maar hij heeft nog nooit een demonstratie kunnen houden.'

De vierentwintigjarige Kusters hecht niet zoveel belang aan verkiezingen. 'Aan de macht komen lukt alleen maar via andere middelen,' zegt hij. 'We zijn eerst de grote zweep die de ruggen geselt van de grote politieke partijen. En steeds harder.'

Kusters is een groot bewonderaar van het Vlaams Blok dat zichzelf ook graag als een zweeppartij omschrijft. Hij maakt een verhelderende vergelijking: 'Je moet ons een beetje zien als een soort Vlaamse Militanten Orde. De VMO heeft aan de wieg gestaan van het Vlaams Blok en is er nu de radicale vleugel van. De FAP gaat zich in eerste instantie richten op het legale werk dat bij een partij of beweging hoort: demonstreren, protesteren, bezettingssacties uitvoeren, het verstoren van bijeenkomsten van extreem-links, zoals zij bij extreem-rechts doen.'

De stichters van de Fundamentalistische Arbeiders Partij hebben een heel duidelijk concept in hun hoofd. Homan noemt de Coördinerende Arbeiderspartij, PKK, het prototype van een leninistische voorhoedepartij, 'het schoolvoorbeeld van hoe het hoort'. Als Lenin nog zou leven, zou hij zeggen: 'at is precies volgens het boekje gebeurd.'

De FAP moet de ruimte vullen die volgens Homan en de zijnen ontstaat nu de CP'86 waar onder vuur ligt van de justitie. Vijf oudbestuurders van de CP'86 werden eind mei veroordeeld tot geldstraffen en voorwaardelijke gevangenisstraffen wegens et aanzetten tot rassenhaat en discriminatie n wegens deelname aan een criminele or-

ganisatie. Vooral dat laatste zou de opmaat kunnen vormen voor een toekomstige verbodsprocedure.

'Er is plaats voor een nieuwe radicale volksnationalistische partij, aangezien de CP de bestaande ruimte niet helemaal opvult.'

De oprichting van de nieuwe partij betekent volgens Homan allerm minst het failliet van de ANS-strategie om de CP'86 te infiltreren en over te nemen. In de aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen van vorig jaar maart zijn vooral in de Rijnmond nogal wat ANS-leden toegestreden tot de CP'86. Een flink aantal van hen zijn daarna voor de CP'86 in Rotterdamse deelraden gekozen. Medeoprichter van het ANS Martijn Freling werd in de gemeenteraad van Rotterdam gekozen. Zijn verkiezing - de eerste nationaal-socialist in de Rotterdamse raad sinds 1945 - werd in de internationale nazi-blaadjes uitgebreid bejubeld.

'Nee, er is geen sprake van een mislukking van onze strategie. Het duidelijkste bewijs daarvoor zijn de gebeurtenissen van de afgelopen maanden die hun vruchten hebben afgeworpen.' De ANS-activisten blijven ondertussen in de CP rustig op hun post. 'We geven natuurlijk geen bastions op,' zegt Homan, 'zolang de CP niet verboden is proberen we er actief in te blijven. De nieuwe partij is er als uitwijkmogelijkheid. Kijk, de justitie heeft met dat proces een signaal willen geven hoever ze kunnen gaan. Ze hebben daarmee de kloof tussen de radicalen en de gematigden willen verscherpen. Dat is ook gelukt. De dagvaardingen hebben voor de nodige interne beroering gezorgd. Daardoor kregen mensen

RINKE VAN DEN BRINK ■
Justitie doet haar uiterste best om CP'86 te verbieden.

Vijf hoofdbestuurders werden bestraft voor het aanzetten tot rassenhaat en discriminatie en deelname aan een criminele organisatie. Het einde van deze extreem-rechtse partij nadert. Gematigde CP'ers zijn misschien nog welkom bij Janmaat. Maar de radicalen moeten omzien naar elders. En die nieuwe partij lonkt al, mét het erfgoed van Hitler en Kaddafi: de FAP.

als Beaux (Wim Beaux, hoofdbestuurder en ex-raadsid in Amsterdam - RvdB) en anderen de gelegenheid om te zeggen: we moeten gematigder gaan doen.'

De FAP zal nu alles 'oppikken wat de CP aan radicalen links laat liggen'. Homan: 'Met name in de Rijnmond. Ze hebben al te kennen gegeven dat ze eigenlijk geen prijs stellen op skinheads, op hooligans, jongens met de tatoeages. Ze meten zich een wat fatsoenlijker imago aan, ze willen van dat militante imago af. En de mensen die dat zeggen hebben ook de nodige contacten met de Centruumdemocraten. Er zijn al be-

sprekingen met de CD geweest.' (Zie VN 20-5-1995)

Door de opgelaaide tegenstellingen tussen radicalen en gematigden binnen de CP boycotten het Rotterdamse gemeenteraadsid Martijn Freling en de Rijnmondse ANS'ers het CP'86-congres in Valkenswaard op 13 mei. Constant Kusters: 'Dat kwam door de inhoud van het nieuwe partijprogramma, maar ook door het uitnodigingsbeleid. Want iedereen die uitgenodigd wenste te worden, moest zelf een brief sturen. Een aantal jongens die in een deelraad zitten hebben dat vergeten en die waren nogal boos dat ze toen niet op de partijvergadering mochten komen. Terecht. Want zo ga je niet met die leden om. En wat Freling betreft, Freling is natuurlijk iemand die een andere koers volgt dan bijvoorbeeld Henk Ruitenber (CP'86-voorzitter en Zwols gemeenteraadsid - RvdB).'

Kusters, die vorig jaar de CP'86-lijst in Arnhem aanvoerde en werd gekozen tot deelraadsid in Delfshaven, is geen lid meer van CP'86. Niet alleen hij, maar ook Freling en veel Rotterdamse CP'ers leven in onvrede met hun partij. Hetzelfde geldt voor het Haagse gemeenteraadsid Stewart Mordaunt. Kusters: 'Het verbod van de CP komt eraan, mij lijkt het dat Mordaunt niet naar de CD zal gaan. Bij ons is hij welkom en wij zullen hem geen belachelijk verbod opleggen.' CP-voorzitter Ruitenber wil niet meer dat de rood-wit-zwarte vlag met Keltisch kruis meegevoerd wordt in demonstraties van zijn partij. En daarom mag Mordaunt die ook niet meer verkopen. 'Allemaal kleine pesterijtjes,' meent hij,

TUSSENSTAP VAN EXTREEM-RECHTS

Een nieuwe Nederlandse partij op weg naar de Endsieg

Eite Homan, Rotterdam, 25 februari 1995, geïnterviewd door de Duitse televisie
Links: Freling (links) en Kusters (midden) op een bijeenkomst van het Vlaams Blok, januari 1995

'van de democraten binnen CP'86.' Kusters is ervan overtuigd dat iedereen die 'apt van de CP'86 naar de CD door Ja...aat zal worden 'ingevoren'. 'Mijn bronnen binnen de CD vertellen me dat.'

24 februari 1920 eindigde met: 'De leiders van de partij beloven zo nodig met inzet van hun leven de uitvoering van bovengenoemde punten zonder voorbehoud te verdedigen.'

In de 'Ideologische verkenning' die voorafgaat aan het eigenlijke programma wordt (onder meer) de lof gezongen van het Libië van Kaddafi met zijn 'permanente revolutie'. Want alle andere revolutionaire ideologieën van deze eeuw, het Marxistisch-Leninistische Communisme, het Stalinistische Communisme, het Maoïstische Communisme, het Hitleriaanse Nationaal-Socialisme en het falangisme van Franco hebben alle een kortere of langere bloei gekend zonder ooit een blijvende verandering teweeg te kunnen brengen.

Voor de staatsinrichting heeft Hermen ook goed naar Libië gekeken. 'Wij verwerpen de huidige parlementaire democratie radicaal. Wij willen een massacratische volksstaat stichten waarin alle personen van boven de 18 jaar volksvertegenwoordiger zijn en elk besluit in een gezamenlijke vergadering van alle volksvertegenwoordigers goedgekeurd moet worden. Nu hebben we 150 gekozen dictators die beslissen wat wij vinden. Dat soort varianten van de dictatuur werpen wij radicaal omver.'

Op economisch gebied put de FAP zowel uit het NSDAP-programma als uit het gedachtegoed van Kaddafi. De NSDAP eiste de 'afschaffing van het inkomen dat zonder moeite en arbeid verkregen wordt'. Kaddafi heeft een verbod uitgevaardigd op rente en speculatie. De FAP volgt beide: 'Rente en speculatie worden verboden omdat deze mechanismen het geld werkloos laten renderen.' De FAP voert een basisloon in van 750 gulden voor iedere Nederlander. Naast het basisloon krijgt iedereen een winstdeling van het bedrijf waar hij werkt die maximaal gelijk is aan dat basisloon. Ook het particuliere bezit wordt door de FAP aan banden gelegd. Daar staat tegenover dat allerlei voorzieningen zoals openbaar vervoer en gezondheidszorg en eerste levensbehoeften als wonen gratis worden.

De FAP is, vertelt Hermen - en ongetwijfeld tot verbazing van de potentiële achterban - voorstander van een buitengewoon royaal remigratie- en ontwikkelingsbeleid. De partij wil alle schulden en alle renteverplichtingen van ontwikkelingslanden kwijtschelden. Ook wil ze ruim geld uittrekken voor remigratie.

De FAP wijst Europa af, maar denkt wel degelijk internationalistisch. De vorming van een Groot-Germaans Rijk staat hoog op de FAP-agenda. Hermen: 'Wij streven naar een noordelijke alliantie die zich uitstrekt van IJsland via Vlaanderen, Noord-Italië, tot en met de Baltische Staten. En daarnaast naar een zusterlijke zuidelijke alliantie die de rest van Europa zal omvatten. Daaraan gekoppeld worden alle internatio-

nale verdragen opgezegd. Bij het oude nationaal-socialisme moesten de nieuwe gebieden voordeel opleveren aan het hoofdgebied Duitsland, bij ons is het net omgekeerd. De geografische eenheid is misschien wel hetzelfde, maar het doel is tegengesteld. Al zal het uiteindelijke resultaat misschien wel hetzelfde zijn. Zij streefden ook naar de eenwording van bepaalde volkeren.'

Formuleert dit FAP-programma het moderne nationaal-socialisme?

Hermen: 'Ik durf best te zeggen dat ons partijprogramma nationaal-socialistisch is, alleen niet zoals je dat kent uit de Hitleriaanse visie. Het is in ieder geval duidelijk socialistisch en tijdelijk nationaal. En het is alleen maar nationaal om de grotere, internationale orde te bewerkstelligen. Het probleem is dat als je nationaal-socialisme zegt, mensen alleen maar terugdenken aan

'40-'45 en de *Eind* van toen. Dit nieuwe nationaal-socialisme sluit heel dicht aan het oorspronkelijke nationaal-socialisme dat van 1920 tot juni 1934 toen er ook positieve dingen plaatsvonden. Maar daarover zwijgen de geschiedenisboeken, want als dat belichten, zouden ze misschien de demoniserende term nationaal-socialisme ontkrachten.'

Tot slot: de FAP wil ook een *Volksleger*. Hermen: 'Aan de mensen zal van de wijs tot het graf de partijleer bijgebracht worden. Wij laten maar één partij toe, maar dat betekent niet dat er geen vrijheid van meningsuiting zal zijn. Alleen, die bestaat daarin binnen die ene partij. De bourgeoisie heeft nu dankzij al die verdeeldheid.'

En waar verdeeldheid toe leidt weten we binnen het extreem-rechtse kamp maar te goed.

DIREKTOREN MEDDELING

GLEN TALLOCH

Surprisingly Fine Scotch Whisky.

AFA-Leiden wil racisme bij de wortels aanpakken

Volgens medewerkers van AFA-Leiden is er in Nederland een intolerante sfeer aan het ontstaan waarin voor veel mensen geen plaats meer is. Op de foto de tegendemonstratie tegen een bijeenkomst van CP'86 in wegrestaurant de Engel (Lisse) in november '94 (archieffoto).

6/6 '95 Leids Nieuwsblad

LEIDEN - "Deze flat wordt alleen maar van de blanke Nederlanders. Alle buitenlanders eruit. We geven je de kans tot eind juni om eruit te gaan en anders zetten we je zelf eruit." Het is zomaar een fragment uit een brief van de duistere extreem-rechtse White Power-beweging, die bewoners van de Opaalstraat-flat vorig jaar in hun brievenbus aantroffen. De medewerkers van de Anti-Fascistische Meldlijn worden bijna dagelijks met dergelijke onsmakelijke zaken geconfronteerd. De telefonische meldlijn bestaat amper twee maanden, en nu al zijn er zo'n honderd telefoontjes binnengekomen.

De telefonische meldlijn werd in maart opgericht door de groep Anti-Fascistische Aktie Leiden (AFA-L) en staat open voor iedereen die klachten of informatie heeft over extreem-rechtse uitingen in de breedste zin van het woord. De telefoontjes die de AFA-leden krijgen kunnen van alles inhouden: van hakenkruizen die op de muren worden gekalkt tot bijeenkomsten van rechts-extremistische groepen aan toe.

Regelmatig hangen er ook mensen aan de lijn, die een scheldkanonnade beginnen tegen buitenlanders of die de AFA-leden zelf met de dood bedreigen. Als de AFA-telefoon gaat, betekent dat altijd dat er slecht nieuws is. "Een tijdje terug werden we nog gebeld door iemand die regelmatig

tuurlijk dat ze niet discrimineren."

AFA-Leiden stond eerder op het punt om een proces aan te spannen tegen Het-columnist Olaf Hoenson, die in één van zijn columns buitenlanders had uitgemaakt voor "boefjes", die "in Nederland letterlijk een graantje komen meepikken". "Het bleek echter te moeilijk om die man te vervolgen", aldus Van Dam.

Stofdoek

In Nederland zijn er inmiddels zo'n 25 AFA-afdelingen, terwijl dat aantal in Europa in de honderden moet lopen. De Leidse AFA-afdeling werd anderhalf jaar geleden opgericht. De groep wil door middel van publieksvoorlichting extreem-rechts een halt toe roepen. Zo verspreidt de groep rond verkiezingstijd anti-racistische folders, en klimmen de AFA'ers direct in de pen als een organisatie of persoon zich racistisch uitlaat. De organisatie heeft ook een lijst met namen van extreem-rechtse organisaties rondgestuurd aan de verhuurders van vergaderzalen. Extreem-rechtse groepen melden zich namelijk nogal eens aan onder onschuldig klinkende namen als Stichting Stofdoek, Geschiedkundig Genootschap de Wende of Stichting Wereldvriendschap in Nood. Hoewel de AFA zich ook bezighoudt met het organiseren van demonstraties en het verstoren van extreem-rechtse bijeenkomsten, is geweld uit den boze.

Blok. "We hebben Otto al samen met Hoogeveen posters zien plakken", aldus Van Dam.

Spelen met vuur

Toch houdt AFA-Leiden zich met veel meer bezig dan met politiek alleen. Zij wil een maatschappelijke beweging zijn, die zich niet alleen op extreem-rechtse politieke partijen richt, maar vooral ook op de extreem-rechtse stemmer. Zonder stemmen geen partijen, is de redenatie. En net als de wetenschappers zoekt AFA de wortels van het extreem-rechtse stemgedrag in de steeds grotere afstand tussen de burger en de overheid. "Je moet luisteren naar wat de stemmers te zeggen hebben", vindt Hakker, "De overheid moet meer met de burger praten in plaats van over de burger. Infrastructurele werken bijvoorbeeld worden eerst verkocht en daarna overgelaten aan het eigen initiatief van de burger, wat zoveel wil zeggen als dat hij het nakijken heeft. Er is veel onmacht, en wat wij tegen de mensen zeggen is: stem in godsnaam niet op extreem-rechts. Dat is spelen met vuur, en vroeg of laat brand je je handen." "Daar komt bij, dat een heleboel mensen besodemieterd zijn door de extreem-rechtse partijen", vult Van Dam aan, "Met name de Centrumdemocraten hebben een heleboel beloofd. Ze zouden tegen huurverhogingen zijn en tegen de WAO, maar toen puntje bij paaltje kwam stemden ze gewoon met de grote par-

LAD

lad

schijnt
n huis
n. Lei-
Dagst-
tering,
wete-

Vries.
Fotogr
de.
Adv.
Ad
1
1

Alle buitenlanders eruit. We geven je de kans tot eind juni om eruit te gaan en anders zetten we je zelf eruit." Het is zomaar een fragment uit een brief van de duistere extreem-rechtse White Power-beweging, die bewoners van de Opaalstraat-flat vorig jaar in hun brievenbus aantreffen. De medewerkers van de Anti-Fascistische Meldlijn worden bijna dagelijks met dergelijke onsmakelijke zaken geconfronteerd. De telefonische meldlijn bestaat amper twee maanden, en nu al zijn er zo'n honderd telefoontjes binnengekomen.

De telefonische meldlijn werd in maart opgericht door de groep Anti-Fascistische Aktie Leiden (AFA-L) en staat open voor iedereen die klachten of informatie heeft over extreem-rechtse uitingen in de breedste zin van het woord. De telefoontjes die de AFA-leden krijgen kunnen van alles inhouden: van hakenkruizen die op de muren worden gekalkt tot bijeenkomsten van rechts-extremistische groepen aan toe.

Regelmatig hangen er ook mensen aan de lijn, die een scheldkanonnade beginnen tegen buitenlanders of die de AFA-leden zelf met de dood bedreigen. Als de AFA-telefoon gaat, betekent dat altijd dat er slecht nieuws is. "Een tijdje terug werden we nog gebeld door iemand die regelmatig problemen had om een bepaalde discotheek binnen te komen", vertelt AFA'er Peter van Dam. "Hij was zwart, en het viel hem op dat blanken wel naar binnen mochten."

Boefjes

Na een melding komen de leden van de meldlijn meestal direct in actie. Het antwoordapparaat van AFA-Leiden is geschakeld met een pieper, zodat Van Dam of één van zijn collega's meestal binnen tien minuten terug kunnen bellen.

Als het nodig is, kunnen er dan maatregelen getroffen worden: de reinigingsdienst wordt gebeld om racistische leuzen van muren te halen, de gemeente wordt gelipt als er ergens een extreem-rechtse demonstratie of bijeenkomst op stapel staat, of er wordt overwogen of eventuele juridische stappen ondernomen kunnen worden tegen een bepaalde rechts-extremistische uiting. Tot dat laatste is het overigens nog niet gekomen. Al heeft het soms maar weinig gescheeld. "Dat geval met die man die de disco niet in kwam, daar zijn we nog mee bezig. We hebben contact opgenomen met het meldpunt discriminatie. We hebben ook de discotheek gebeld, maar daar zeiden ze na-

om een proces aan te spannen tegen Het-columnist Olaf Hoenson, die in één van zijn columns buitenlanders had uitgemaakt voor "boefjes", die "in Nederland letterlijk een graantje komen meepikken". "Het bleek echter te moeilijk om die man te vervolgen", aldus Van Dam.

Stofdoek

In Nederland zijn er inmiddels zo'n 25 AFA-afdelingen, terwijl dat aantal in Europa in de honderden moet lopen. De Leidse AFA-afdeling werd anderhalf jaar geleden opgericht. De groep wil door middel van publieksvoorlichting extreem-rechts een halt toe roepen. Zo verspreidt de groep rond verkiezingstijd anti-racistische folders, en klimmen de AFA'ers direct in de pen als een organisatie of persoon zich racistisch uitlaat. De organisatie heeft ook een lijst met namen van extreem-rechtse organisaties rondgestuurd aan de verhuurders van vergaderzalen. Extreem-rechtse groepen melden zich namelijk nogal eens aan onder onschuldig klinkende namen als Stichting Stofdoek, Geschiedkundig Genootschap de Wende of Stichting Wereldvriendschap in Nood. Hoewel de AFA zich ook bezighoudt met het organiseren van demonstraties en het verstoren van extreem-rechtse bijeenkomsten, is geweld uit den boze.

Wartaal

Hoewel extreem-rechts in Leiden minder prominent aanwezig is dan in bijvoorbeeld Den Haag, Rotterdam of Utrecht, twijfelt AFA niet aan het belang van een Leidse anti-fascistische beweging. "Er gebeurt hier nog niet veel", stelt AFA-lid Arend Hakker. "Maar dat begint wel te komen." En Van Dam: "Je merkt dat er een heel intolerante sfeer aan het ontstaan is, waarin er voor een heleboel mensen geen plaats is. De massamedia besteden maar weinig aandacht aan extreem-rechts, maar intussen merk je het hele jaar door in kroegen en op feestjes dat Nederland wel degelijk aan het verrechtsen is."

Hoewel de Leidse Centrumdemocraten uit elkaar gevallen zijn en de Leidse divisie van CP'86 een min of meer ondergrondse beweging is geworden, maakt de AFA zich grote zorgen over extreem-rechts. Van Dam: "De CP'86 noemt zich nu 'Volkspartij', maar ze slaan nog steeds dezelfde wartaal uit. Maar wat veel gevaarlijker is, is het Nederlands Blok. Dat is heel erg aan het opbouwen." De Leidse extreem-rechtse gemeenteraadsleden Frans Hoogeveen en Henk Otto hebben zich al aangesloten bij het Nederlands

aldus Van Dam.

Spelen met vuur

Toch houdt AFA-Leiden zich met veel meer bezig dan met politiek alleen. Zij wil een maatschappelijke beweging zijn, die zich niet alleen op extreem-rechtse politieke partijen richt, maar vooral ook op de extreem-rechtse stemmer. Zonder stemmen geen partijen, is de redenatie. En net als de wetenschappers zoekt AFA de wortels van het extreem-rechtse stemgedrag in de steeds grotere afstand tussen de burger en de overheid. "Je moet luisteren naar wat de stemmers te zeggen hebben", vindt Hakker. "De overheid moet meer met de burger praten in plaats van over de burger. Infrastructurele werken bijvoorbeeld worden eerst verkocht en daarna overgelaten aan het eigen initiatief van de burger, wat zoveel wil zeggen als dat hij het nakijken heeft. Er is veel onmacht, en wat wij tegen de mensen zeggen is: stem in godsnaam niet op extreem-rechts. Dat is spelen met vuur, en vroeg of laat brand je je handen." "Daar komt bij, dat een heleboel mensen besodemieterd zijn door de extreem-rechtse partijen", vult Van Dam aan. "Met name de Centrumdemocraten hebben een heleboel beloofd. Ze zouden tegen huurverhogingen zijn en tegen de WAO, maar toen puntje bij paaltje kwam stemden ze gewoon met de grote partijen mee. Daarom willen we de mensen erop attenderen, dat ze het alleen maar slechter krijgen door op extreem-rechts te stemmen."

Klappen

Intussen passen de AFA'ers wel op hun tellen. De actiegroep heeft een postbus, en de namen Peter van Dam en Arend Hakker zijn verzonnen namen. "We hebben al de nodige dreigbrieven en -telefoontjes gehad", legt Hakker uit. "Hoewel het natuurlijk spijtig is dat we voorzorgsmaatregelen moeten nemen, kan je het maar beter wel doen." Van Dam: "In Nederland zie je heel duidelijk een stijgende lijn in de gewelddadigheid, in het aantal aanslagen tegen organisaties als de onze. In Eindhoven is er brand gesticht in een kantoor van de Jongerenbond. In Leiden zijn er een aantal bedreigingen geweest bij mensen die racistische posters verwijderden, en één keer heeft iemand klappen gekregen.

We nemen de bedreigingen wel serieus. Maar bang zijn we niet."

De Anti-Fascistische Meldlijn is 24 uur per dag te bereiken onder nummer 148415. Wie meer wil weten over AFA-Leiden kan schrijven naar: Postbus 2228, 2301 CE Leiden.

De NVP/CP-86 (i.c. Johan van Enk, sekretaris van het Kringbestuur Overijssel van de NVP/CP-86, wonende te IJsselmuiden) blijft het proberen:

via intimidatie en provocatie tracht zij "duidelijk" te maken dat individuen die werkzaam zijn binnen AFA-Zwolle ook actief zijn binnen de aktiegroep "Hanniballetje". Dit is echter vergeefse moeite. De insinuaties vanuit de NVP/CP-86 met betrekking tot een mogelijk verband tussen "Hanniballetje" en AFA-Zwolle slaan finaal de plank mis en berusten puur op spekulaties. AFA-Zwolle weet niet wie of wat er achter "Hanniballetje" zit. Zij ziet verdere intimidaties en bedreigingen met belangstelling tegemoet.

Op de volgende bladzijde treft u een "dreigbrief" aan van "De Ivoorstropertjes" (lees = NVP/CP-86, i.c. Johan van Enk) o.a. gericht aan Paul Kraaijer. Het genoemde "voorproefje" heeft betrekking op een "huisbezoek" van twee nazi's bij Paul en bij nog een ander persoon (een week voor ontvangst van de "dreigbrief"), waarbij getracht werd foto's te maken van Paul en de andere persoon.

De brief is in deze knipselkrant gevoegd om "buitenstaanders" te laten kennismaken met de wijze waarop de NVP/CP-86 anti-fascisten tracht te provoceren en te intimideren door bluf. Vele zaken spelen zich achter de schermen af en bereiken niet de plaatselijke media.

Voor meer informatie over extreem-rechts en groeperingen als de NVP/CP-86, de FAP, het Nederlands Blok en het Aktiefront Nationaal Socialisten, kan men kontakt opnemen met AFA-Zwolle.

Zwolle,
14 juni 1995

Zwolle, 4-6-1995.

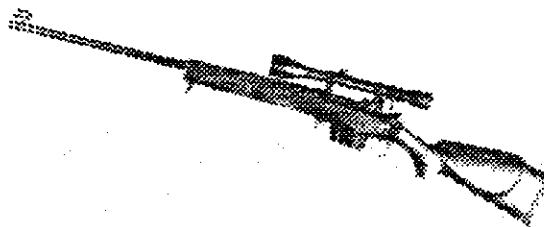
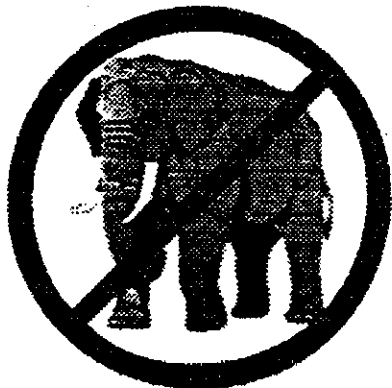
Geachte heer P. Kraaijer,

Bij deze het eerste levensteken van wat de tegenhanger van de "anonieme" actiegroep Hanniballetje moet gaan worden. Deze actiegroep heeft zich tot doel gesteld om de negatieve activiteiten van extreem-linkse politieke partijen en lobbygroepen te ontregelen, en onderlinge verbanden bloot te leggen.

In tegenstelling tot onze naam en ons logo, die in een puur symbolisch perspectief moet worden gezien, is de actiegroep puur geweldloos en zal deze binnen de marge van de wet opereren.

Van ons eerste wapenfeit heeft u onlangs een voorproefje kunnen nemen. Uw gegevens en activiteiten zullen t.z.t. worden verwerkt in een nog te verschijnen brochure over AFA-Zwolle en andere criminele aanverwanten.

U hoort nog van ons !!!!

De Ivoorstroperij

Uitgave 1

Kampen/IJsselm

7 juni 1995. NIEUW KAMPER DAGBLAD

KAMPEN - Het landelijk samenwerkingsverband Anti-Fascistische Actie (AFA) ziet aanleiding om ook in Kampen actief te worden. De Zwolse afdeling van AFA wil in Kampen mensen gaan werven voor haar activiteiten en er zo mogelijk een eigen afdeling formeren. Volgens het AFA is actie nodig in Kampen omdat 'regelmatig hakenkruisen in de stad worden gesignaleerd en asielzoekers en allochtonen worden lastig gevallen en zelfs zwaar mishandeld'. Politie en gemeentebestuur delen deze mening niet.

In een 25-tal steden heeft AFA momenteel afdelingen, die zich bezig houden met bestrijding van fascisme en racisme. Ze doet dat onder meer door het organiseren van activiteiten tegen 'fascistische partijen en groeperingen als de NVP/CP'86, het Nederlands Blok en het Aktiefrent Natio-

Anti-fascismegroep werkt aan nieuwe afdeling Kampen

naal Socialisten', het wegmenen van vooroordelen over asielzoekers en allochtonen en het vergroten van de verdraagzaamheid. Voorbeelden van activiteiten zijn tegendemonstraties, het gericht verspreiden van folders zodra de tegenpartij dat ook doet en het bevorderen van bewustwording, onder meer bij de plaatselijke politiek.

AFA onderhoudt goede contacten met landelijke organisaties als de Anne Frank Stichting, Nederland Bekent Kleur en het landelijk Bureau Racismebestrijding. In Overijssel heeft AFA groepen in Zwolle, Almelo, Enschede, Oldenzaal en Hengelo.

Woordvoerder Paul Kraaijer

van AFA Zwolle zegt te zijn geschrokken van racistische en fascistische uitingen in Kampen. 'Ik ben geschrokken van de felheid waarmee men in Kampen bijvoorbeeld reageert op asielzoekers uit Roggebotsluis. Bovendien wonen er in Kampen en IJsselmuiden kopstukken van de CP'86. Het zou goed zijn als er mensen voor ons actief worden. Want misschien zijn al die uitingen niet racistisch bedoeld, ze wakkeren wel racisme aan. Wij willen de mensen daarvan bewust maken en voorkomen dat ze uit protest op partijen als de CP'86 gaan stemmen', aldus Paul Kraaijer. De Kamper politie begrijpt de bezorgdheid van AFA niet helemaal.

Volgens plaatsvervangend districtschef Simon van der Maas zijn er nauwelijks nog klachten over graffiti en is er van toenemend geweld tegen asielzoekers geen sprake. 'Er is wel eens een vechtpartijtje, maar in het weekeinde staan hier wel vaker groepen jongeren tegenover elkaar', is zijn reactie. Loco-burgemeester Harry Veltman ziet op dit moment evenmin gevaar. 'Maar als anderen menen dat het er wel is, dan gaan ze hun gang maar', zei hij.

Mensen die zich voor het werk van AFA willen inzetten kunnen schriftelijk contact opnemen met AFA-Zwolle, p/a P. Steijnstraat 165, 8022 TE in Zwolle.

Trouw, 15 juni 1995

Van kaaskop tot allochtoon: de wondere werking van een wet

Van onze parlamentsredactie
DEN HAAG - Hij is opgegroeid met hagelslag, de Fabeltjeskrant en Doe Maar. Hollandser dan deze werknemer van een uitgeverij vind je ze niet. Maar zijn werkgever noemt hem allochtoon. Net als alle andere werkgevers is de uitgeverij verplicht, op grond van de Wet Bevordering Evenredige Arbeidsdeelname Allochtonen, op te geven hoeveel allochtonen zij in dienst heeft. Doel van de wet is te zorgen dat meer allochtonen aan de slag komen. In dat kader ontving de werknemer vorige week een brief van zijn baas. Met daarin achter het

kopje 'allochtoon': JA. De verbaazing was groot. De werknemer is niet afkomstig uit Turkije, Marokko, Suriname, de Antillen, Aruba, Vietnam, het voormalige Joegoslavië, Somalië, Ethiopië, Iran of Irak. Althans, dat dacht hij. De ouders van de werknemer woonden echter enige tijd op Curaçao, uitgezonden door Shell. Daar kwam de blozende baby toevallig ter wereld. En wie geboren is op de Antillen, ook als beide ouders de Nederlandse nationaliteit hebben, is allochtoon. Zegt de wet. En dat komt de uitgeverij goed uit: één allochtoon kunnen ze alvast inboeken.

'Extreem-rechts blij met tegenwerking'

UTRECHT (ANP) - Burgemeesters moeten demonstraties van extreem-rechts in principe niet verbieden. Dat is in feite koren op de molen van ultra-rechts.

Dat stelt hoogleraar prof. U. Rosenthal van het universitair Crisisonderzoeksteam (COT). Het COT publiceerde vandaag een rapport over het fel bekritiseerde politie-optreden op 4 maart in Utrecht bij de verboden demonstraties van CP'86 en het Komitee Utrecht tegen Racisme en Fascisme (KURF). De politie arresteerde die dag aan de lopende band vermeende linkse demonstranten, terwijl er nauwelijks CP-aanhangers in de stad opdoken.

De maanden ervoor waren verboden demon-

straties en bijeenkomsten van CP'86 in onder meer Zevenaar, Lisse, Rijswijk en Rotterdam ook aanleiding hele batterijen agenten op de been te brengen. In alle gevallen kwamen slechts kleine groepen rechts-radicalen opdagen, tegen een veelvoud aan linkse tegendemonstranten.

De 25 korpsbeheerders spraken onlangs af rechtse demonstraties nog vaker te verbieden. Rosenthal: 'Dat is een heilloze weg. Daarmee geef je extreem-rechts argumenten in handen om te roepen dat er in dit land met twee maten wordt gemeten. Je speelt ze daarmee in de kaart. Het levert gratis publiciteit op en heeft als bijkomend gevolg dat extreem-links onder dezelfde noemer komt'.

Volkskrant, 9 juni 1995

Optreden politie en burgemeester bij verboden betoging oogst kritiek

Van onze verslaggever

UTRECHT

Het Crisis Onderzoek Team (COT) van de universiteit in Leiden heeft ernstige kritiek op de handelwijze van de Utrechtse politie en burgemeester tijdens de verboden demonstratie tegen extreem-rechts in die stad, op 4 maart. 162 Personen werden toen aangehouden op grond van hun uiterlijk of alleen wegens het vermoeden dat ze zouden gaan demonstreren.

Volgens het COT, onder leiding van prof dr U. Rosenthal, hebben burgemeester Opstelten, hoofdofficier van justitie Berger en korpschef Wiarda grote fouten gemaakt in het leiden van de politieactie. Een 'aantal' van de arrestaties was volgens Rosenthal onrechtmatig; om hoeveel gevallen het precies gaat is volgens hem moeilijk vast te stellen.

Het optreden van de politie, zoals het opsluiten van de arrestanten in het voetbalstadion Galgenwaard en het vrijlaten van hen op een plek ver buiten de binnenstad, wekt volgens Rosenthal de indruk van 'kwetst gebruik van dwangmiddelen'. De

registratie van arrestanten heeft volledig gefaald. Bij 136 aanhoudingen bleek de aanhoudingskaart niet ingevuld of kwijt te zijn. Bij honderd aanhoudingen was de verbaalsant onbekend.

De zaak is volgens het COT-onderzoek uit de hand gelopen doordat de bestuurlijke 'driehoek' slechts één scenario had klaarliggen voor het optreden van de politie, en niet in staat was daarvan af te wijken. Tijdens de actie bevonden de drie zich op een plek ver van de arrestaties en lieten zij zich onvoldoende op de hoogte stellen van de gebeurtenissen. Een van de drie stelde tijdens de bijeenkomst zelfs voor om naar huis te gaan, 'omdat we hier toch niets kunnen doen'.

Ondanks de stevige kritiek zei burgemeester Opstelten donderdag geen aanleiding te zien voor excuses aan degenen die volgens de onderzoekers ten onrechte zijn gearresteerd. 'Er is een goede, intensieve klachtenprocedure waarin de zaak van een ieder die daar gebruik van maakt, wordt bekeken. We hebben in onze eigen evaluatie al toegegeven dat een aantal zaken niet

goed is verlopen. Het houdt een keer op', aldus de burgemeester.

Ook commissaris Wiarda wilde niet te diep buigen. De conclusies van het rapport onderschijft hij evenals Opstelten 'in grote lijnen'. Wiarda: 'De prijs was te hoog. Maar de doelstelling, het voorkomen van geweld, was gerealiseerd.'

Burgemeester en politiecommissaris zijn het oneens met de onderzoekers op het punt van de preventieve arrestaties van mensen die 'de intentie' zouden hebben om aan een verboden demonstratie mee te doen. Onder bepaalde omstandigheden is dat volgens Wiarda en Opstelten toegestaan. Rosenthal: 'Wanneer heeft iemand de intentie en hoe stel je dat vast? Intentie is geen aanhoudingsgrond en gebruik van dit artikel is dus zeer dubieus.'

De Leidse onderzoeker meent dat demonstraties van extreem-rechts niet zo snel moeten worden verboden, waardoor ontwikkelingen als die in Utrecht waarbij uiteindelijk alleen linkse tegendemonstranten op de been waren, worden voorkomen. Burgemeester Opstelten is inmiddels voorstander van deze lijn.

14 JUNI 1995

BREDA

CP'86 komt naar je toe deze zomer !!

17 juni 1995 14.00 uur DEMO BREDA

Verzamelen " Stationsplein "

IERENIGING MET VLAANDEREN, NU !!

Tel: 070- 3652470

Dit pamfletje is in de week van 12 juni bezorgd bij de Vereldwinkel te Zwolle; waarschijnlijk omdat iemand die actief is binnen AFA-Zwolle in deze winkel als vrijwilliger werkzaam is! Deze uitnodiging is op vele plaatsen in het land gestuurd naar huisadressen van anti-fascisten en heeft een sterk uitnodigend, doch provocerend en intimiderend, karakter. AFA is dan ook niet ingegaan op deze provocatie: de NVP/CP'86 is slechts uit op een confrontatie en publiciteit.

Verbod of niet de demo gaat door !!

Justitie onderzoekt ultra-rechtse FAP

ANP

ARNHEM

Justitie onderzoekt de mogelijke strafbaarheid van de Fundamentalistische Arbeiders Partij (FAP). De FAP is twee weken geleden opgericht door C. Kusters uit Arnhem, D. Hermen uit Nijmegen en E. Homan uit Groningen, allen aanhangers van extreem-rechts.

De FAP wil dat de arbeiders aan de macht komen in een zogenaamde massacratie naar de ideeën van de Libische leider Kadhafi. De partij vindt dat zij geweld mag gebruiken als anderen het haar onmogelijk maakt haar ideologie uit te dragen.

Onderzoek naar extreem-rechts

ARNHEM - Justitie en politie in Arnhem zijn een gerechtelijk vooronderzoek begonnen naar mogelijke strafbaarheid van de Fundamentalistische Arbeiders Partij (FAP). Die is twee weken geleden opgericht door de aanhangers van extreem-rechts C. Kusters uit Arnhem, D. Hermen uit Nijmegen en E. Homan uit Groningen. De FAP predikt de 'Arabische revolutie van het volk' en wil bekend worden 'door met politieke soldaten te marcheren op straat'.

Betoging CP86 onverwacht in Baarle Nassau

Van onze verslaggevers

BAARLE NASSAU - Ongeveer zestig aanhangers van de Nationale Volkspartij/CP86 hebben zaterdagmiddag gedemonstreerd in Baarle Nassau. Bij de grenspaal met België droegen zij de groot-Nederlandse gedachte uit en maakten een korte mars door het Belgisch-Nederlandse plaatsje.

De demonstratie zou oorspronkelijk in Breda plaatshebben, maar burgemeester Nijpels verbood dat uit vrees voor wanordelijkheden.

De ongeveer zestig rechts-extremisten kwamen vooral uit Nederland, maar er waren ook aanhangers van het Vlaams Blok en Voorpost uit België. Leuzen als 'Eigen volk eerst' en 'Eenheid Nu' (tussen Nederland en Vlaanderen) klonken rondom de grenspaal.

Politie en pers hadden zich voorbereid op de illegale komst van de CP-aanhang naar Breda, maar zij moesten onverrichterzake huiswaarts keren. In Baarle Nassau daarentegen werd het plaatselijk gezag overvallen door het plotse optreden van de CP'ers.

In een spoedoverleg besloten de burgemeesters van het Nederlands-Belgische tweelingdorp de betogers met rust te laten en alleen bij wanordelijkheden in te grijpen. Het werd een kort, wat dubieus gebeuren. De Nederlandse rechts-radicalen, zich bij deze gelegenheid de Nationale Volkspartij noemend, verzamelden zich bij grenspaal 214-215 en ontmoetten daar gelijkgestemden van de 'heel-Nederlandse' organisatie Voorpost en van het Vlaams Blok. Een kwartiertje stapten ze rond met een spandoek: 'Herenigt u nu' en ze ontplooiden een Nederlandse vlag en de Vlaamse Leeuw. Nederlandse en Vlaamse agenten keken toe, maar traden niet op. Nadat de stoet was ontbonden trok die naar Turnhout, waar echter geen verdere activiteiten plaatsvonden.

CP-voorzitter Ruitenbergh kondigde meer van dit soort illegale manifestaties aan, omdat officieel aangevraagde demonstraties steeds op een verbod stuiten. —

Demonstratie ultra rechts in Baarle-Nassau

Van een onzer verslaggevers

BAARLE-NASSAU - Enkele tientallen aanhangers van de Nationale Volkspartij/CP '86 hebben zaterdag een korte demonstratie gehouden in Baarle-Nassau, nadat burgemeester Nijpels een bijeenkomst in Breda had verboden. Ongeveer vijftig kopstukken en sympathisanten van extreem rechts hielden een korte mars door de kern van de Belgisch-Nederlandse gemeente.

Nijpels had de demonstratie in Breda verboden omdat hij vreesde voor rellen en een gewelddadig treffen met tegemonstranten. Bovendien wilden de actievoerders de drukke Bredase binnenstad in, die voor een deel is opgebroken en waar 'de stenen voor het grijpen liggen', aldus Nijpels.

Omdat secretaris T. Mudde van de Nationale Volkspartij/CP '86 had aangekondigd dat er 'toch iets ging gebeuren' in Breda, hield de politie de ME achter de hand.

De rubriek U is
een podium voor lezers.

Bijdragen over actuele onderwerpen
zijn welkom mits bondig
geformuleerd en ondertekend
met naam en adres.

Te lange brieven worden ingekort.
Redactie: Mirjam Prenger

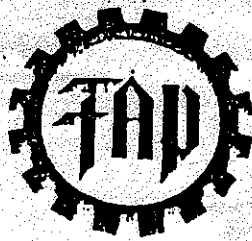
Postbus 1002, 1000 BA Amsterdam
Fax 020 5626289

Massacratie

In de Volkskrant van 14 juni las ik dat de onlangs opgerichte Fundamentalistische Arbeiderspartij de arbeiders aan de macht denkt te helpen in een van Kadhafi afgekeken 'massacratie'.

Hadden ze nou maar niet, zo geleerd gedaan en er, in plaats van Kadhafi's geschriften, Van Dale op na geslagen. Dan zouden ze weten dat het aan het Frans ontleende werkwoord 'massakreren', moorden of afmaken betekent, alsook -figuurlijk - knoeien, broddelen.

DIEPENVEEN R.G. Groeneboer

FAP-arbeiderspartij
Postbus 4053
6803 EB Arnhem

23.06.1995

PERSVERKLARING

AANKONDIGING KORTE PROTEST-MANIFESTATIE

Steeds meer burgers ondervinden ernstige hinder van een nieuwe vorm van discriminatie. Naast de bestaande discriminatie op grond van o.a. geloof, etnische afkomst en persoonlijke levensovertuiging worden steeds meer mensen op grond van hun politieke overtuiging (communisten, nationalisten e.d.) geweerd uit openbare gelegenheden. Dit is een grote bedreiging voor de openbare orde en een directe inbraak op de waardigheid van alle mensen.

Opmerkelijk is dat steeds meer mensen gediscrimineerd worden door mensen die zich uiterst tolerant voordoen. Tolerantie is in de huidige variant ontdaan van elke vorm van respect en verdraagzaamheid.

Ondanks het feit dat onze huidige wet al deze vormen van discriminatie tegengaat (zie Art. 1 van de Grondwet en Art. 137 van W.v.S.) schijnt het huidige kapitalistische stelsel de boycot jegens hele groepen volwaardige burgers van deze samenleving te rechtvaardigen.

De FAP-arbeiderspartij protesteert tegen deze wantoestanden. Wij willen deze ziekelijke tendens radicaal tegengaan door confiscatie van vergunningen van eigenaars van openbare gelegenheden die zich schuldig maken aan genoemde strafbare feiten. Daarnaast moeten de eigenaren onmiddellijk in heropvoedingskampen geplaatst worden waar zij volwaardige sociale vaardigheden worden bijgebracht.

Stopt deze tendens niet dan worden straks hele bevolkingsgroepen geweerd uit allerlei openbare gelegenheden, zoals supermarkten, postkantoren en reisbureau's. -Waar zagen wij deze tendens reeds eerder?-

De FAP-arbeiderspartij roept iedereen op mee te strijden tegen de piraten van het kapitalisme. De Korte Protest-Manifestatie zal plaatsvinden op Zaterdag 8 Juli 1995 tussen 14.30 - 15.00 uur voor café 'Hartenkoning', Korenmarkt te Arnhem.

Wij hebben gekozen voor genoemd café omdat wij de meeste klachten inzake dit café hebben ontvangen.

FAP: REVOLUTIONAIR, SOCIALISTISCH, RADICAAL, NATIONAAL